

Budget och ekonomiplan 2019-2021

Innehållsförteckning

Stadsdirektörens förord.....	3
Utgångspunkter för planeringen	4
Vision	4
De strategiska målen.....	4
Ur strategin härledda mål för budgetåren	5
Verksamhetsmiljön och budgetantaganden.....	9
Allmänt ekonomiskt läge.....	9
Ekonomiska utsikter för Lovisa stad	11
Stadens invånare	11
Arbetsplatser och sysselsättning	12
Utgångspunkter för budgetåret 2019 och ekonomiplanen för 2020–2021	15
Skatteinkomster och statsandelar.....	15
Upplåning och finansieringsbehov	18
Affärsverket Lovisa Vatten.....	21
Lovisakoncernen och dess mål	21
RESULTAT- OCH FINANSIERINGSKALKYLER	25
DRIFTSEKONOMI	33
Val	34
Revisionsnämnden	34
Stadsfullmäktige	35
Stadsstyrelsen	35
Stadskanslicentralen.....	36
Grundtrygghetscentralen.....	51
Centralen bildning och välfärd.....	75
Centralen näringsliv och infrastruktur	111
Räddningsväsendet.....	129
INVESTERINGAR.....	130
PERSONALPLANER	136
AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN.....	139

Stadsdirektörens förord

Budgeten för 2019 och ekonomiplan för 2020–2021 har i likhet med tidigare år upprättats i gott och konstruktivt samarbete med centralerna. I år har vi strävat efter att utveckla budgetprocessen och förbättra de förtroendevaldas möjligheter att delta i budgetberedning under dess upprättningsskede. I juni höll stadsfullmäktige en remissdebatt utifrån budgettramen och i september ordnades en aftonskola för ledamöterna om läget för budgetberedningen. Målställningen för den ekonomiplanperioden genomförs utifrån stadens strategi. Budgeten och ekonomiplanen 2019–2021 har upprättats utan sparåtgärder för 2019. För att hålla ekonomin i balans även under planåren måste driftsutgifterna för budgetåren 2020–2021 hållas i nivå med budgetåret 2019.

Budgetplanen har upprättats i enlighet med Finlands Kommunförbunds anvisningar utan att beakta de kalkylmässiga inverkningarna av den eventuella vård- och landskapsreformen. De eventuella reformerna har beaktats i planeringen av verksamheten, och vi har begett oss på den till exempel vid utarbetandet av organisationsreformen.

De kommande åren är en tid för stora investeringar. De största investeringarna under planperioden riktar sig till olika skolprojekt. Dessutom kommer en bostadsmässa att ordnas i Lovisa 2023. Nödvändiga investeringar kommer att göras under planeringsåren för Drottningstrandens planläggning och infrastruktur. Vi förutser att vi får intäkter från försäljningen av Drottningstrandens tomter redan 2021, men mer långsiktiga avkastningar och multiplikatoreffekter förväntas efter 2023.

Den kommunala ekonomin har utmaningar under de kommande åren. Åldrandet av befolkningen skapar ökningstryck i utgifterna för omsorgs- och vårdtjänster. Investeringstryckena är stora och vi måste våga göra investeringar trots de ekonomiska utmaningarna. Förutom obligatoriska investeringar är det nu ett allt skäl att investera i projekt som höjer stadens livskraft, så som den kommande bostadsmässan. Efter denna stora investeringsperiod måste vi sedan återvända till en måttlig investeringstakt där vi prioriterar att förebygga det att reparationsskuld ackumuleras. I och med organisationsreformen kan vi på längre sikt effektivisera ordnandet av verksamheten och skapa nya sätt att producera tjänster. Ur aspekten av ekonomisk hållbarhet måste vi i själva verket anpassa verksamheten under de närmaste åren, och vi får inte låta driftsutgifterna stiga utan motsvarande ökning på intäktssidan. Den allra centralaste frågan även vad gäller ekonomin är dock att invånarantalet hålls på nuvarande nivå eller att det ökar.

Med strategienligt arbete och genom att prioritera stödandet av att strategin förverkligas har staden alla förutsättningar att ha framgång även i framtiden trots de utmaningar som råder inom den kommunala sektorn.

Jan D. Oker-Blom
stadsdirektör

Utgångspunkter för planeringen

Vision

Lovisa är den bästa småstaden i Finland. Vi har aktiva och deltagande invånare och företagare. Vi har en havsnära boendeydill, livskraftiga byar och en fridfull natur. Vi erbjuder god service på två språk och en stabil ekonomi.

”Lovisa – liten stad, stora upplevelser”

Lovisa stads vision och strategi bygger på en gemensam värdegrund, vars viktiga element är öppenhet, samverkan, kreativitet, mod och flexibilitet.

De strategiska målen

- 1) Vi breddar näringsgrenarnas grund och främjar företagsamhet.
- 2) Vi erbjuder högklassig småbarnspedagogik och utbildning på två språk både i centrum och i bycentrumen.
- 3) Beslutsfattandet är människonära, företagsvänligt, involverande, flexibelt och snabbt.
- 4) Vi främjar välfärd, trivsel och ett mångsidigt utbud av kultur samt fritidsverksamhet genom att betona gemenskapen.
- 5) Vi håller vår ekonomi i balans och befolkningsutvecklingen positiv.

Ur strategin härledda mål för budgetåren

1. VI BREDDAR NÄRINGSGREARNAS GRUND OCH FRÄMJAR FÖRETAGSAMHET.

FULLMÄKTIGEPERIODENS MÅL (1–4 ÅR)	NYCKELMÅL FÖR BUDGETÅRET (1 ÅR)	MÄTARE / UTVÄRDERING	CENTRALSPECIFIKA MÅL (1 ÅR)	ANSVARSCENTRAL
Antalet arbetsplatser ökar med 200 under fullmäktigeperioden.	Antalet arbetsplatser ökar med 50 och arbetslösheten minskar med en procent.	Antalet arbetsplatser; arbetslöshetsgraden	Vi förbättrar förutsättningarna för distansarbete. Vi stöder tillgängligheten till ett bra nät och marknadsför detta.	Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / Centralen för näringsliv och infrastruktur
			Staden följer upp andelen av lokalt köpande av sina upphandlingar.	Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / stadskansliscentralen
			Vi skapar en reserv av preliminärt byggda företagstomter så att det blir snabbare att ta tomterna i användning.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur
			Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Alla centralerna
			Vi försöker i mån av möjlighet spjälka entreprenader i delar så att även mindre entreprenörer kan delta i anbudsävlingar.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur

2. VI ERBJUDER HÖGKLASSIG FOSTRAN OCH UTBILDNING PÅ TVÅ SPRÅK BÅDE I CENTRUM OCH BYCENTRUMEN.

FULLMÄKTIGEPERIODENS MÅL (1–4 ÅR)	NYCKELMÅL FÖR BUDGETÅRET (1 ÅR)	MÄTARE / UTVÄRDERING	CENTRALSPECIFIKA MÅL (1 ÅR)	ANSVARSCENTRAL
Antalet barn och unga (0–16-åringar) ökar 0,5 % per år (12–15 barn per år) OCH vi förstärker barns och ungas livshandling.	Vi främjar barns och ungas hälsa och välfärd.	Befolkningsutveckling / Enkät, genomförd eller inte genomförd.	Vi gör planer för grundliga renoveringar för stadens skolor.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur
			Vi planerar ett nytt daghem.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur Bildningscentralen / centralen för bildning och välfärd

			Vi ökar välfärden för barn, unga och familjer.	Grundtrygghetscentralen
			Vi bevarar alla skolor som har tillräckligt med barn.	Bildningscentralen / centralen för bildning och välfärd

3. VÅRT BESLUTFATTANDE ÄR MÄNNISKONÄRA, FÖRETAGSVÄNLIGT, INVOLVERANDE, FLEXIBELT OCH SNABBT.

FULLMÄKTIGE-PERIODENS MÅL (1-4 ÅR)	NYCKELMÅL FÖR BUDGETÅRET (1 ÅR)	MÄTARE / UTVÄRDERING	CENTRALSPECIFIKA MÅL (1 ÅR)	ANSVARSCENTRAL
Vi ger kommuninvånarna en servicegaranti inom de centrala verksamheterna under fullmäktigeperioden.	Vi ökar samverkan och transparens samt tar kommuninvånarna med i beredningen av beslutfattandet.	Förfrågningarna görs med applikationen Morjens och via övriga kanaler, antal och svarsgrad.	Andelen elektroniska handlingar ökar.	Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / Stadskanslicentralen
			Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Bildningscentralen / Centralen för bildning och välfärd
			Vi ökar användningen av applikationer.	Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / Stadskanslicentralen
			Vi utvecklar den webbaserade karttjänsten.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur
			Vi främjar kommuninvånarnas och gemenskapernas möjligheter att påverka genom att öka kommunikationen i applikationer (Morjens) och stadens webbplats.	Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur

4. VI FRÄMJAR VÄLFÄRD, TRIVSEL OCH ETT MÅNGSIDIGT UTBUD AV KULTUR OCH FRITIDSVERKSAMHET GENOM ATT BETONA GEMENSKAPEN.

FULLMÄKTIGE-PERIODENS MÅL (1–4 ÅR)	NYCKELMÅL FÖR BUDGETÅRET (1 ÅR)	MÄTARE / UTVÄRDERING	CENTRALSPECIFIKA MÅL (1 ÅR)	ANSVARSCENTRAL
<p>Lovisabornas känsla av trygghet är högsta i östra Nyland.</p>	<p>Kunglig service i drottningens stad</p>	<p>Kund- och invånarenkät.</p>	<p>Vi satsar på estetisk miljö.</p>	<p>Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur</p>
			<p>Vi satsar på stadens kulturhistoria.</p>	<p>Bildningscentralen / Centralen för bildning och välfärd</p>
			<p>Staden satsar på servicen i sin egen verksamhet och stöder företagarna i finslipandet av servicenivån.</p>	<p>Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / Stadskanslicentralen</p>
			<p>Vi satsar på välfärd och gemenskap.</p>	<p>Bildningscentralen / Centralen för bildning och välfärd</p>
			<p>Vi utnyttjar tredje sektorn allt mer i att utveckla och sköta områden.</p>	<p>Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur</p>
			<p>Grundtrygghetscentralen är fungerande och den stöder och främjar kommuninvånarnas välfärd.</p>	<p>Grundtrygghetscentralen</p>

5. VI HÅLLER VÅR EKONOMI I BALANS OCH BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN POSITIV

FULLMÄKTIGE-PERIODENS MÅL (1–4 ÅR)	NYCKELMÅL FÖR BUDGETÅRET (1 ÅR)	MÄTARE / UTVÄRDERING	CENTRALSPECIFIKA MÅL (1 ÅR)	ANSVARSCENTRAL
<p>Invånarantalet i Lovisa ökar med 300 personer OCH skattesatsen är konkurrenskraftig.</p>	<p>Invånarantalet ökar med 150 personer.</p>	<p>Uppnådd eller inte uppnådd.</p>	<p>Vi satsar på högklassigheten och utbudet av hyresbostäderna.</p>	<p>Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen / Centralen för näringsliv och infrastruktur</p>
			<p>Kollektivtrafiken blir bättre.</p>	<p>Tekniska centralen / Centralen för näringsliv och infrastruktur</p>
	<p>Vi stöder och ökar personalens välfärd.</p>	<p>Enkät, genomförd eller inte genomförd.</p>	<p>Antalet chefer är mindre och enheterna är större.</p>	<p>Alla centralerna</p>
			<p>Vår verksamhet är kostnadseffektiv.</p>	<p>Alla centralerna</p>
	<p>Ekonomi är i balans.</p>	<p>Ekonomiplanens resultat (3 år) är 0 eller positiv.</p>	<p>Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.</p>	<p>Alla centralerna</p>
			<p>Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.</p>	<p>Alla centralerna</p>

Verksamhetsmiljön och budgetantaganden

Allmänt ekonomiskt läge

Den globala ekonomiska tillväxten avtar

Den snabbaste tillväxtfasen inom världsekonomin förutspås vara förbi och framför allt i Europa syns tecken på en långsammare ekonomisk tillväxt. Arbetslösheten håller på att minska, konsumenternas förtroende är starkt och inflationen har tilltagit. Botteninflationen är dock fortfarande långsam och de korta marknadsräntorna är negativa, men förväntas stiga.

I Förenta Staterna växer ekonomin snabbt och arbetslösheten är liten. Den privata konsumtionen stöder den ekonomiska tillväxten och inflationen tilltar. Förenta Staternas centralbank förväntas fortsätta med den åtstramande penningpolitiken.

Tillväxtländerna stöder tillväxten av världshandeln, men tillväxten förväntas avta och inom euroområdet förväntas den bli anspråkslös. Oljepriset har stigit och väntas stiga de närmaste åren på grund av produktionsbegränsningar och en stark efterfrågan.

I Kina var den ekonomiska tillväxten stark i början av året. Landets ekonomiska tillväxt förväntas dock avta de närmaste åren. För närvarande stöds landets ekonomiska tillväxt av den privata konsumtionen.

Början av året var även lovande med tanke på den ekonomiska tillväxten i Ryssland. Fabriksindustrin växte i nästan hela landet, utöver vilket den långsammare inflationen stöder den privata konsumtionen. Också för Rysslands del förväntar man att den ekonomiska tillväxten avtar de närmaste åren.

2018: det starkaste tillväxtåret för Finlands ekonomi

Innevarande år förväntas bli det bästa tillväxtåret under den nuvarande konjunkturfasen. För Finlands del förväntas den ekonomiska tillväxten avta under 2019 och 2020 till en årlig tillväxt på cirka 1,5 procent. Den ekonomiska tillväxten väntas återgå till en tillväxttakt på cirka 1 procent under 2021 och 2022.

Utvecklingen av sysselsättningen har under 2018 varit bättre än man väntat och för närvarande finns det fler sysselsatta än någonsin tidigare. Man förväntar sig att även sysselsättningsökningen dämpas av den avtagande ekonomiska tillväxten.

Det goda sysselsättningsläget och höjningen av inkomstnivån förbättrar hushållens köpkraft och stöder den privata konsumtionen under de närmaste åren. Tillsammans med den låga räntenivån och tillväxten inom bostadsbyggandet stöder den ökade köpkraften dock hushållens skuldsättning.

Investeringarna inom den privata sektorn ökade kraftigt i början av 2018. Den största tillväxtfasen för investeringarna verkar dock vara förbi, eftersom antalet beviljade bygglov har klart minskat sedan början av året och bostadsproduktionen redan hunnit uppnå en exceptionellt hög nivå. Inom skogsindustrin planeras omfattande investeringsprojekt för de närmaste åren, och de privata investeringarna förutspås öka med i genomsnitt tre procent under de närmaste åren.

Inom den offentliga sektorn väntas statens investeringstakt avta, medan nivån på lokalförvaltningens investeringar förväntas fortsätta stiga.

Konsumtionen inom offentliga sektorn förväntas växa måttfullt under de närmaste åren. De största konsumtionsposterna utgörs av köpta varor och tjänster samt av ökade personalkostnader. Kollektivavtalsenliga löneförhöjningar och den resultatpost som ska betalas 2019 har en betydande inverkan på att personalkostnaderna ökar. Ytterligare upphör den konkurrenskraftsavgiftsliknande nedskärningen i semesterersättningen inom den offentliga sektorn.

Offentliga sektorns ekonomi belastas av strukturella problem. Lokalförvaltningens saldo försvagas särskilt på grund av tillväxttrycket på vård- och omsorgsutgifterna till följd av att befolkningen åldras, sänkta dagvårdsavgifter för låg- och medelinkomsttagare samt höjningen av inkomstnivån i kommunsektorn. Med tanke på skatteinkomster var året exceptionellt bra för lokalförvaltningen. Lokalförvaltningens inkomster växer inte i samma proportion som utgifterna, och trots ett gott ekonomiskt konjunkturläge sker det rentav en minskning i skatteintäkterna 2018. Skatteintäkternas negativa utveckling beror på exceptionellt stora återbärningar på förskott, på justeringen nedåt för kommunernas utdelning samt på att beskattningsutfallet av samfundsskatten var exceptionellt stort 2017.

Finlands BNP förutspås växa med 3 procent

Servicebranschernas försäljningsutsikter har förbättrats, företagens förväntningar är positiva och inom bygginvesteringarna fortsätter genomförandet av storprojekt. Tillväxten begränsas dock av bristen på yrkeskunnig arbetskraft och på otillräcklig produktionskapacitet. Värde av nya order inom industrin minskade med 4,5 under första halvåret.

Sysselsättningen på rekordnivå

Antalet sysselsatta nådde en rekordnivå i juni och sysselsättningsgraden är nu 71,8 procent. Sysselsättningsgraden förutspås stiga till 73 procent år 2020. Arbetslösheten minskade snabbt i början av året och arbetslöshetsgraden för 2018 förutspås bli 7,4 procent. Arbetslösheten förutspås minska i stadig takt så att arbetslöshetsgraden är 6,6 procent år 2020.

I augusti 2018 uppgick arbetslöshetsgraden i Lovisa till 9,4 procent.

Landskaps- och vårdreformen

På sommaren 2018 sköts behandlingen av landskaps- och vårdreformen upp till riksdagens hösttermin. Utöver att behandlingen flyttades meddelade man att organiseringsansvaret skjuts upp med ett år till 2021. Det är fortfarande osäkert om reformen kommer att behandlas under denna regeringsperiod, och det är inte klart hur det går med reformen om behandlingen skjuts upp till följande regeringsperiod.

Finlands Kommunförbund rekommenderar att man inte beaktar landskaps- och vårdreformens inverkan i budgeteringen förrän de lagar som hänför sig till reformen är behandlade. Lovisa stads budget för 2019 och ekonomiplan för 2020–2021 har upprättats i enlighet med Kommunförbundets rekommendation utan att beakta den eventuella reformen.

Ekonomiska utsikter för Lovisa stad

Pågående år

Utfallet för januari–augusti uppvisar ett underskott på cirka 2,3 miljoner euro. Det budgeterade underskottet uppgår till cirka 0,5 miljoner euro.

Utfallet av försäljningsintäkterna väntas bli cirka 0,4 miljoner euro större än det budgeterade. Räntenivån har dessutom hållits låg och utfallet av de finansiella intäkterna är lite större än det budgeterade.

Prognosen för skatteintäkterna underskrider budgeten. Justeringen nedåt för hela kommunens utdelning för skatteåret 2017 inverkar på skatteintäkterna. Till följd av justeringen betalar kommunsektorn utjämnning till staten i samband med redovisningen i november. Nu när beskattningssuppgifterna börjar vara klara ser även återbärningarna på förskott ut att bli exceptionellt stora. På grund av dessa följdverkningar från skatteåret 2017 kommer den förbättrade sysselsättningens inverkan inte att synas i skatteintäkterna för detta år. Enligt de beslut som hittills fattats kommer statsandelarna att överskrida det budgeterade med cirka 0,4 miljoner euro.

Utfallet av kostnaderna för den specialiserade sjukvården överskrider det budgeterade. Utfallet påverkas av både ökade priser och ökad användning.

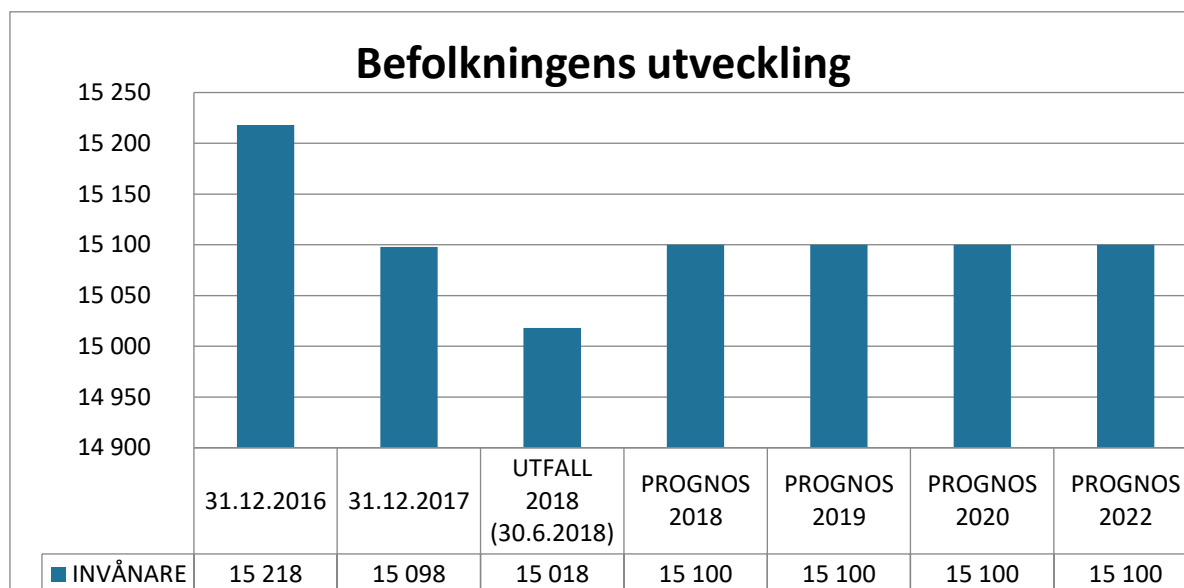
Problemen med inomhusluften i Harjurinteen koulu förorsakar tilläggskostnader på sammanlagt 1,7 miljoner euro i driftsekonomi för detta år och investeringskostnader på cirka 0,3 miljoner euro. För kostnaderna som hänför sig till den nya delen kommer vi att framföra krav på entreprenören.

Till övriga delar är utfallet för januari–augusti 2018 och prognosen budgetenliga.

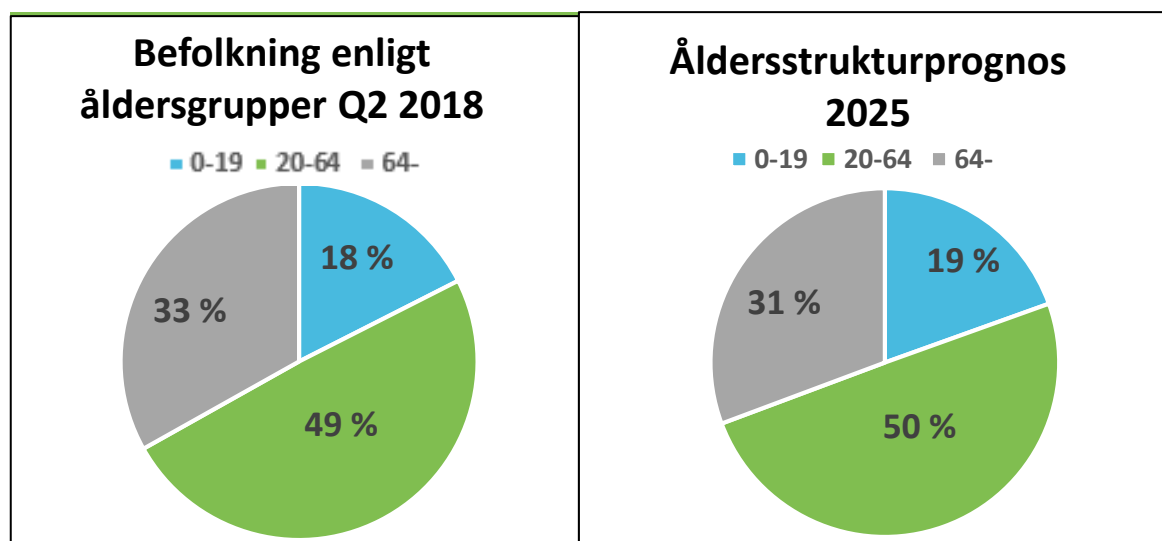
Problemen med inomhusluften är ett riksomfattande problem som försvårar ekonomin och lokallösningarna för många kommuner och städer. Då det gäller justeringen av utdelningen av skatteintäkter är inverkan negativ för hela kommunsektorn. På grund av detta minskar skatteintäkterna inom kommunsektorn under 2018 oberoende av att den positiva ekonomiska tillväxten och den förbättrade sysselsättningen borde höja på kommunernas skatteintäkter. Utvecklingen av skatteintäkter blir positiv igen 2019.

Stadens invånare

I slutet av juni 2018 var invånarantalet i Lovisa stad 15 018 personer. Jämfört med 31.12.2017 hade invånarantalet minskat med 80 personer.

Statistikcentralens senaste befolkningsprognos gjordes 2015. Den gamla prognosen har inte längre använts som grund för befolkningsprognosen, eftersom utfallet har avvikit mycket från statistikcentralens prognos. Befolkningsprognosen är nu kalkylerad enligt antagandet att vi allra minst håller invånarantalet på nuvarande nivå. Statistikcentralen publicerar en ny prognos i november 2018.

Tyngdpunkten för invånarna i Lovisa stad ligger på den arbetande befolkningen. Andelen 20–64-åringar utgör 49 procent av hela invånarantalet. Andelen personer i arbetsför ålder verkar dock minska, såsom också andelen barn och unga. Andelen 64 år fyllda växer.

Arbetsplatser och sysselsättning

I augusti 2018 uppgick den totala arbetskraften i Lovisa till 6 862 personer och arbetslöshetsgraden till 9,4 procent. Motsvarande siffror för augusti 2017 var 6 983 och 10,01 procent. Antalet lediga arbetsplatser i Lovisa uppgick i augusti 2018 totalt till 86. Arbetslöshetsgraden i Nyland uppgick i augusti 2018 till 8,6 procent. Jämfört med augusti ifjol har arbetslöshetsgraden i Lovisa minskat med 0,7 procentenheter och 57 personer, det vill säga antalet arbetslösa har minskat med 7,6 procent.

Lovisa stads och vattenaffärverkets extern utfall

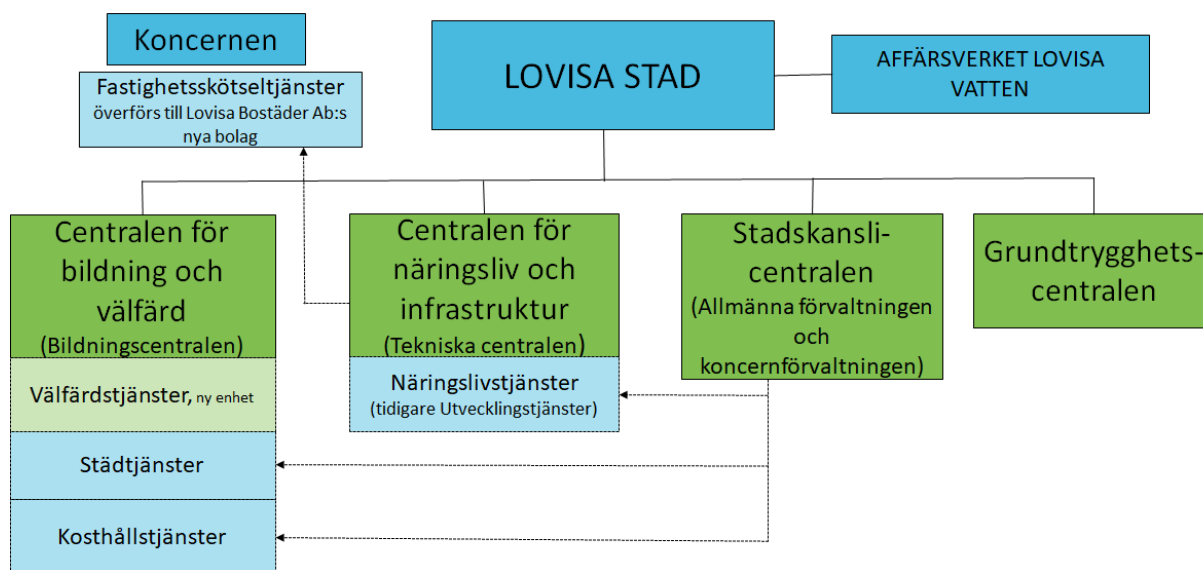
Kaupunki ja vesiliikelaitos – Stad och affärsverket

	2017 Tilinpäätös Bokslut	1-8/2017 Toteuma Utfall	2018 Talousarvio Budget	1-8/2018 Toteuma Utfall	1-8/2017 Toteuma/TP Utfall/BS %	1-8/2018 Toteuma/TA Utfall/BG %
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	22 691 180	13 438 835	21 807 138	13 112 369	59 %	60 %
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	12 238 547	7 468 242	12 099 813	7 262 388	61 %	60 %
Maksutulot - Avgiftsinkomster	6 357 742	4 090 620	5 843 890	3 725 073	64 %	64 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 458 807	937 153	1 129 860	1 014 257	64 %	90 %
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	2 636 084	942 819	2 733 575	1 110 652	36 %	41 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK			124 124			
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-107 109 706	-71 738 841	-108 552 494	-71 488 884	67 %	66 %
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-48 396 689	-32 664 712	-49 369 021	-32 435 362	67 %	66 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-44 548 533	-30 200 461	-44 650 355	-29 921 145	68 %	67 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-6 892 987	-4 115 700	-6 916 596	-4 487 629	60 %	65 %
Avustukset - Bidrag	-5 277 747	-3 449 291	-5 670 850	-3 395 902	65 %	60 %
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-1 993 750	-1 308 676	-1 945 673	-1 248 845	66 %	64 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIIDRAG	-84 418 526	-58 300 006	-86 621 232	-58 376 514	69 %	67 %
Verotulot - Skatteinkomster	65 949 154	43 880 575	65 567 000	41 145 267	67 %	63 %
Valtionsosuudet - Statsandelar	25 226 825	16 797 513	23 888 540	16 253 396	67 %	68 %
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 510 742	1 489 714	1 244 000	1 555 585	99 %	125 %
Korkotulot - Ränteinkomster	22 626	6 830	28 000	5 805	30 %	21 %
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	1 752 379	1 594 297	1 779 300	1 650 864	91 %	93 %
Korkomenot - Ränteutgifter	-253 643	-106 054	-556 000	-94 431	42 %	17 %
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-10 620	-5 360	-7 300	-6 654	50 %	91 %
VUOSIKATE - ÅRSBIIDRAG	8 268 195	3 867 796	4 078 308	577 733	47 %	14 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-4 624 531	-2 883 178	-4 560 000	-3 259 808	62 %	71 %
Sunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-4 447 612	-2 883 178	-4 560 000	-3 259 808	65 %	71 %
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-176 919					
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-339 007	-253 559	-100 000	-5 000	75 %	5 %
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster						5 %
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-339 007	-253 559	-100 000	-5 000	75 %	462 %
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	3 304 657	731 059	-581 692	-2 687 075	22 %	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	137 407	175 800	66 000		-6 %	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	-3 100 000		66 000			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	175 800	175 800		175 800,00	100 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	517 864	906 859	-515 692	-2 687 075	175 %	521 %

Organisationsreformen och principerna för upprättande av budgeten

En ny organisationsstruktur träder i kraft 1.1.2019. Budgetramen och själva budgeten har uppgjorts enligt den nuvarande organisationen. I budgetboken har benämningarna enligt den nya organisationen använts för centralerna och tjänsteinnehavarna. Anslagen och målsättningarna för de funktioner som överflyttas har beaktats enligt var funktionerna är placerade i den nuvarande organisationen. Efter att kostnadsställesstrukturen för den nya organisationen blivit klar görs och godkänns dispositionsplanerna så att anslagen motsvarar den nya organisationen.

Från 1.1.2019 ser stadens organisationsstruktur ut enligt följande:

Utöver att vissa tjänster flyttas sker det ändringar i strukturen för centralernas kostnadsställen. Dessa ändringar inverkar inte på de centralvisa anslagen.

Utgångspunkter för budgetåret 2019 och ekonomiplanen för 2020–2021

Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens bokföringsmässiga resultat i bokslutet 2017 uppvisade ett överskott på 0,5 miljoner euro. Resultatet innefattar en reservering på 3,1 miljoner euro för kommande skolinvesteringar. Lovisa stads skuldbelopp ökade med 102 euro per invånare under räkenskapsperioden 2017 och uppgick således till 2 365 euro per invånare i bokslutet 2017.

Budgeten för 2018 har upprättats så att den uppvisar ett underskott på 0,5 miljoner euro. Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens resultat för januari–augusti uppvisade ett underskott på cirka 2,7 miljoner euro. Vattenaffärsverkets negativa resultat på cirka 340 000 euro påverkas av periodiseringen av vattenfaktureringen. Affärsverkets resultat för hela året kommer att vara i linje med budgeten.

Stadens resultat påverkas av tilläggskostnaderna som uppstår på grund av problemen med inomhusluften i Harjurinteen koulu och på grund av stegringen i den specialiserade sjukvårdens priser och den ökade användningen. Justeringen nedåt av utdelningen för skatteåret 2017 inverkar negativt på skatteintäkterna. På grund av justeringen betalar hela kommunsektorn utjämning till staten. Utöver detta är exceptionellt stora återbärningar på förskott förestående. Den sänkta andelen av samfundsskatten minskar också på stadens samfundsskatteinkomster.

Skatteinkomster och statsandelar

Inkomstskattesats

Utvecklingen av sysselsättningen har haft en positiv inverkan på kommunalskatteinflödet för skatteåret 2018. Den positiva utvecklingen väntas fortsätta även under 2019 och under ekonomiplanåren 2020–2021. De lättnader i beskattningen för låginkomsttagare som staten planerat har dock en negativ inverkan på kommunalskatteinkomsterna och har en dämpande effekt på ökningen av skatteinkomster. Kommunerna kompenseras för lättnaderna för låginkomsttagare i form av statsandelar.

Andelen av samfundsskatteintäkterna

Aktiebolagen och andra sammanslutningar betalar inkomstskatt i form av samfundsskatt. Samfundsskatten beräknas utifrån differensen mellan var och en sammanslutnings beskattningsbara inkomster och avdragbara utgifter. Affärsverk, offentliga samfund och allmännyttiga föreningar och institutioner betalar samfundsskatt endast på näringsinkomster.

Samkommunens andel för 2019 prognostiseras uppgå till 31,3 miljarder euro (31,4 miljarder euro år 2018).

Intäkterna från samfundsskatten är en viktig finansieringspost i Lovisa stads budget. Eftersom samfundsskatteintäkterna beror på företagets resultat, är det svårt att beräkna summan på förhand. Lovisa stad har våren 2018 låtit utföra en utredning om lönsamheten hos företagen på området. Enligt denna utredning kan man vänta sig framgång för företagen under de närmaste åren.

Utfallet för samfundsskatteinkomsterna prognostiseras avsevärt underskrida budgeten 2018. Detta beror på den betydande minskningen av att stadens utdelning och på en post av engångskaraktär som påverkar samfundsskatteinkomsterna. Man förväntar att nivån på samfundsskatteinkomsterna återställs under de kommande åren.

Fastighetsskattesats

I det upprättade budgetförslaget ligger fastighetsskattesatserna på samma nivå som 2018. I tabellen nedan anges de gällande fastighetsskattesatserna i Lovisa stad och förslaget till fastighetsskattesatser 2019 samt de fastighetsskattelagsenliga övre och nedre gränserna för skattesatserna.

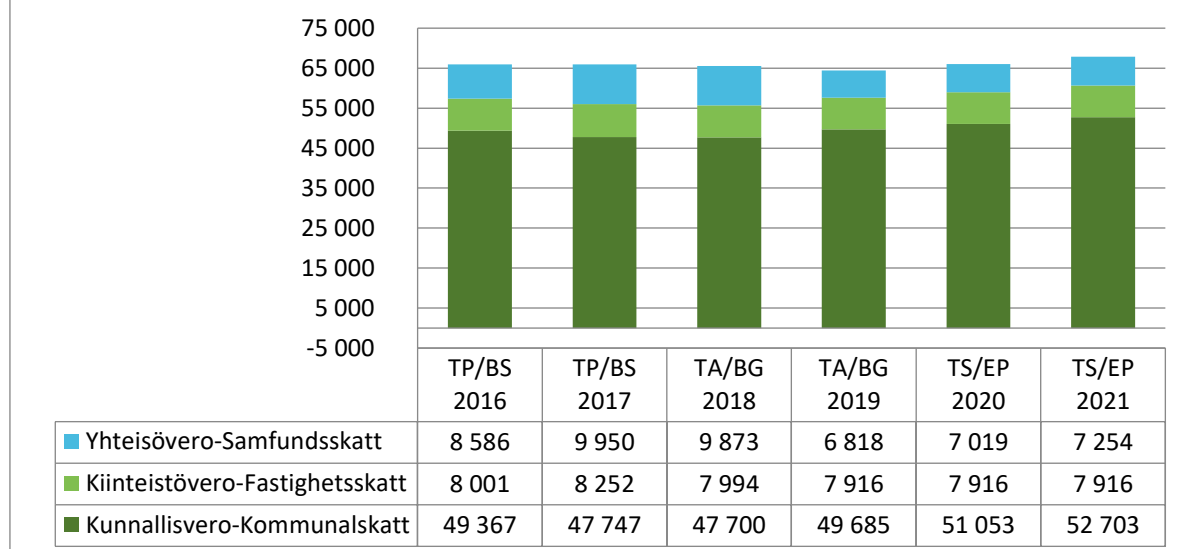
FASTIGHETS-SKATTESATSER	2018 beskattningsvärde 1000 €	2018 uppskattning 1000€	VARIATIONSBREDD	2018	2019	FASTIGHETS-SKATTEINTÄKTER 2019 1000€
Allmän fastighetsskatt	227 938	227 938	1,03–2,00 %	1,00 %	1,00 %	2 279
Fastighetsskatt för stadigvarande bostad	299 778	299 778	0,37–0,8 %	0,50 %	0,50 %	1 499
Fastighetsskatt för andra än stadigvarande bostäder	52 386	52 386	1,03–2,00 %	1,00 %	1,20 %	629
Fastighetsskatt för kraftverk	116 337	116 337	max 3,1 %	2,85 %	3,10 %	3 606
Allmännyttiga samfund	2 048	2 048	0	0,00 %	0,00 %	
Obebyggda byggplatser	1 058	1 058	2,00–6,00%	3,00 %	3,00 %	32
TOTALT:	699 545	699 545				8045 *

* 1,5 - 2,0 % redovisas inte, detta beror på redovisningskorrigeringar och justeringen av utdelningsandelen

Skatteinkomster totalt

Budgeten för 2019 utgår från att staden får sammanlagt 64,4 miljoner euro (65,6 miljoner euro i budgeten för 2018) i skatteinkomster.

Verotulojen kehitys - Skatteinkomstutveckling 1000 €

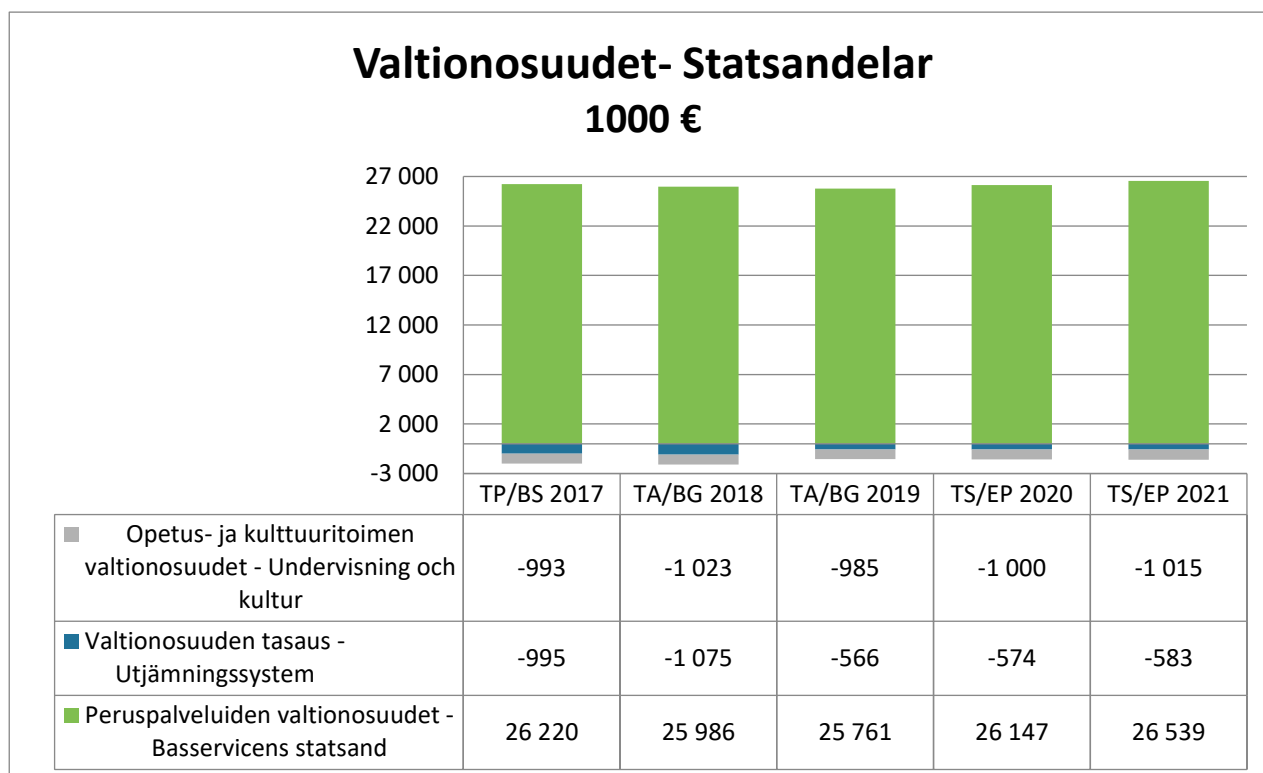

Statsandelarna

Stadens statsandelsfinansiering består administrativt av två delar: statsandelen för basservicen som förvaltas av Finansministeriet och statsandelsfinansieringen som förvaltas av Undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt Kommunförbundets preliminära uppgifter kommer Lovisa stad att få cirka 24,2 miljoner euro i statsandelar 2019.

Valtionsuudet- Statsandelar 1000 €

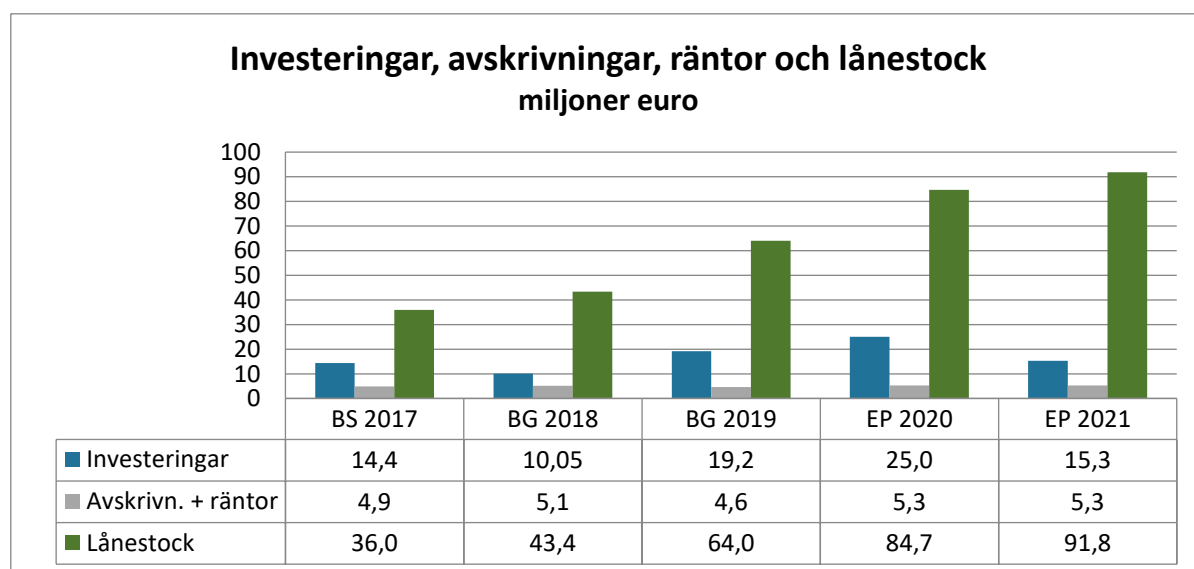
Upplåning och finansieringsbehov

I bokslutet för 2017 var stadens lånestock inklusive affärsverket 35,7 miljoner euro, det vill säga 2 365 euro per Lovisabo. Vid utgången av 2018 beräknas lånestocken öka till cirka 43,4 miljoner euro (2 871 euro per invånare). Enligt preliminära uppgifter uppgår det nationella medeltalet till 2 933 euro per invånare och medeltalet i Nyland till 2 677 euro per invånare år 2018.

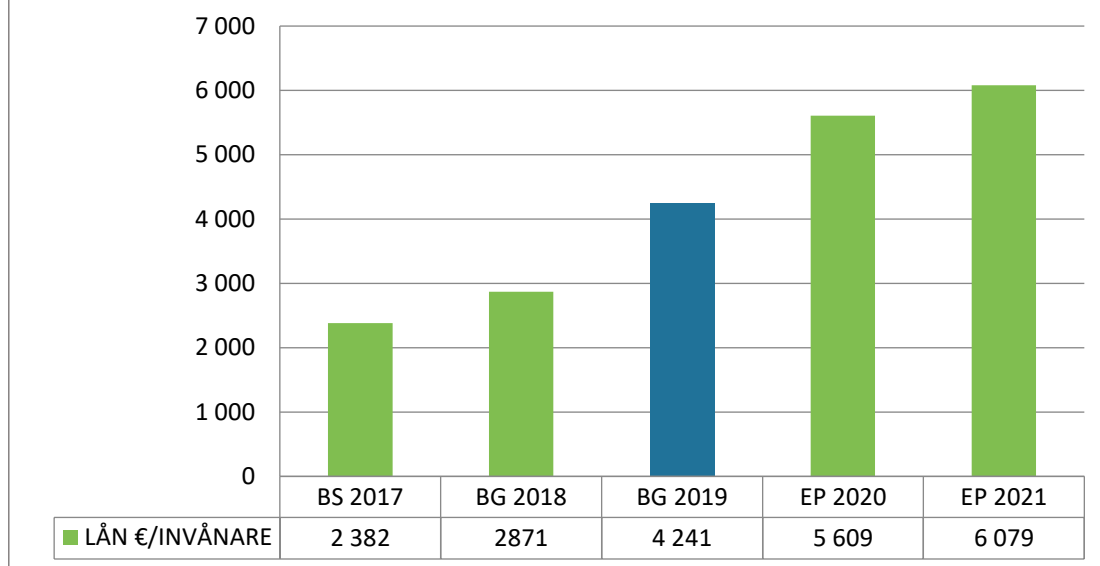
Investeringsbehovet för Lovisa stad kommer att vara synnerligen omfattande under kommande år. Problemen med inomhusluften i skolorna ökar investeringsbehoven för både detta och kommande år. Planläggningen av Drottningstranden jämte kommunal teknik kräver stora investeringar under kommande år, eftersom man med dessa siktar på Bostadsmässan 2023. Försäljningsinkomster för tomterna på området väntar man sig redan under 2020. Årsbidraget under ekonomiplansåren räcker inte till för att finansiera investeringarna, utan dessa finansieras i huvudsak med budgetlån. Det beräknas att lånestocken växer till 64,0 miljoner euro, det vill säga till 4 241 euro per invånare, under budgetåret 2019. Då denna period av omfattande investeringar är förbi måste vi få årsnivån för investeringarna så låg som möjligt, för att få bort den skuldbörda som uppstår under perioden.

På koncernnivå uppgick lånen i bokslutet för 2017 till sammanlagt 57,3 miljoner euro och beräknat per invånare till 3 797 euro. Enligt preliminära uppgifter utgör kommunkoncernernas lånestock 6 296 euro per invånare i landet som helhet och 7 815 euro per invånare i Nyland. Det är kommunkoncernen som står i centrum då ekonomin granskas enligt den nya kommunallagen.

Årsbidragets tillräcklighet och storleken på investeringarna har en betydande inverkan på skuldsättningen. Tyngdpunkten för kommande år ligger på skolinvesteringarna och på utvecklingen av bostadsområdet i Drottningstranden. De investeringar som görs utöver dessa projekt måste övervägas noggrant och genomförandet prioriteras.

LÅN €/INVÅNARE

Sammandrag av budgeten

Lovisa stad och affärsverket

	2017	2018	2019	2020	2021
	Bokslut	Budget	Budget	EP	EP
VERKSAMHETSINKOMSTER	22 691 180	21 807 138	24 729 932	25 141 528	26 852 012
<i>varav interna</i>					
Försäljningsinkomster	12 238 547	12 099 813	12 265 850	12 265 850	12 351 513
Avgiftsinkomster	6 357 742	5 843 890	5 917 863	5 917 863	5 977 651
Stöd och bidrag	1 458 807	1 129 860	1 365 528	1 365 528	1 378 083
Övriga verksamhetsinkomster	2 636 084	2 733 575	5 592 287	5 322 287	7 144 765
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK			128 000	130 000	130 000
VERKSAMHETSUTGIFTER	-107 109 706	-108 552 494	-113 353 589	-113 163 666	-112 912 066
<i>varav interna</i>					
Personalutgifter	-48 396 689	-49 369 021	-51 297 039	-51 297 039	-51 439 505
Köp av tjänster	-44 548 533	-44 650 355	-46 145 533	-46 145 533	-46 156 328
Material, förnödenheter och varor	-6 892 987	-6 916 596	-7 020 572	-7 020 572	-7 021 861
Bidrag	-5 277 747	-5 670 850	-5 469 700	-5 469 700	-5 469 700
Övriga verksamhetsutgifter	-1 993 750	-1 945 673	-3 230 822	-3 230 822	-2 824 672
VERKSAMHETS BIDRAG	-84 418 526	-86 745 356	-88 495 658	-87 892 138	-85 930 054
<i>varav interna</i>					
VERKSAMHETS BIDRAG, EXTERN	-84 418 526	-86 745 356	-88 495 658	-87 892 138	-85 930 054
Skatteinkomster	65 949 154	65 567 000	64 419 000	65 988 000	67 873 000
Statsandelar	25 226 825	23 888 540	24 209 237	24 572 000	24 941 000
Finansiella inkomster och utgifter	1 510 742	1 244 000	1 519 200	1 584 200	1 610 200
<i>varav interna</i>					
Ränteinkomster	22 626	28 000	62 000	62 000	77 000
Övriga finansiella inkomster	1 752 379	1 779 300	1 881 300	1 881 300	1 932 300
Ränteutgifter	-253 643	-556 000	-351 000	-351 000	-391 000
Övriga finansiella utgifter	-10 620	-7 300	-8 100	-8 100	-8 100
ÅRSBIDRAG	8 268 195	4 078 308	1 651 779	4 252 062	8 494 146
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-4 624 531	-4 560 000	-4 900 000	-4 910 000	-4 910 000
Avskrivningar enligt plan	-4 447 612	-4 560 000	-4 910 000	-4 910 000	-4 910 000
Nedskrivningar	-176 919				
EXTRAORDINÄRA POSTER	-339 007	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Extraordinära inkomster					
Extraordinära utgifter	-339 007	-100 000			
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	3 304 657	-581 692	-3 348 221	-757 938	3 484 146
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	137 407	66 000	-1 641 850	-1 641 850	275 000
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	-3 100 000		1 917 000	1 917 000	
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	175 800				
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	517 864	-515 692	-3 268 721	-482 788	3 759 146

Affärsverket Lovisa Vatten

Affärsverket Lovisa Vatten är ett kommunalt affärsverk som är underställt stadsstyrelsen. Affärsverkets verksamhet styrs av kommunallagen och affärsverkets instruktion. Affärsverket har en egen direktion och chefen för vattentjänster föredrar ärendena för direktionen. Direktionen fattar beslut som gäller utvecklingen av affärsverket enligt de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige fastställt (87c § i kommunallagen).

Enligt kommunallagen godkänns affärsverkets budget av direktionen. Direktionen beslutar också om affärsverkets investeringar och om andra utgifter med lång verkningstid. Direktionens förslag till budget följer som bilaga till budgetboken.

Fullmäktige fastställer ett avkastningskrav på affärsverket och godkänner eventuella garantier och andra bidrag för vattenaffärsverket, om affärsverket inte kan täcka dem med sin egen inkomstbildning.

Affärsverkets budgetförslag innehåller en investerings- och finansieringsplan. Alla investeringar finansieras med lån och eventuella bidrag som vattenaffärsverket ansöker från närings-, trafik och miljöcentralen. I finansieringskalkylen för Affärsverket Lovisa Vatten föreslås att långfristigt lån på 3,0 miljoner euro lyfts 2017.

Enligt instruktionen ger fullmäktige direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten fullmakt att lyfta lån till högst det belopp som framställts i finansieringsplanen och beslutar samtidigt att vattenaffärsverkets samtliga lån konkurrensutsätts tillsammans med stadens budgetlån. Ekonomidirektören ansvarar för konkurrensutsättningen av stadens lån.

Affärsverket Lovisa Vatten ska årligen eftersträva ett positivt resultat under hela planperioden 2019–2021. Produktiviteten måste ökas och funktionerna fortsättningsvis aktivt utvecklas. Prishöjningarna måste vara moderata. Affärsverket Lovisa Vatten utbetalar 0,1 % ränta på grundkapitalet till Lovisa stad.

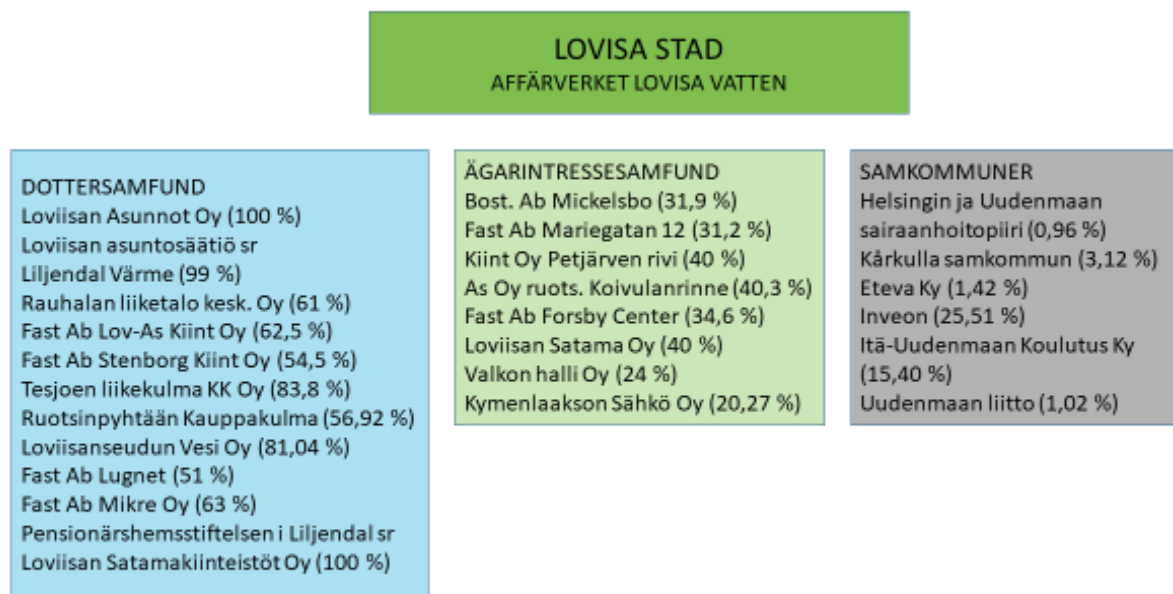
Lovisakoncernen och dess mål

Med kommunkoncern avses en ekonomisk helhet som bildas av kommunen och en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar. Till kommunkoncernen hör sammanslutningar, i vilka kommunen ensam eller tillsammans med andra koncernsammanslutningar har bestämmande inflytande.

Som kommunens dottersammanslutningar kategoriseras de sammanslutningar där kommunen innehar, direkt eller indirekt, över 50 procent av rösträtten. Sammanslutningar där kommunen innehar, direkt eller indirekt, 20–50 procent av rösträtten kategoriseras som intressesammanslutningar. I kommunkoncernen ingår även alla samkommuner, i vilka kommunen är med.

I kommunkoncernbokslutet sammanställs de dottersammanslutningar som hör till kommunkoncernen. Dessutom sammanställs kommunkoncernens andel i intressesammanslutningarnas vinster och förluster samt ändringarna i det egna kapitalet. Samkommunen sammanställs i kommunens koncernbokslut i proportion till ägarandelen oberoende av hur stor andel kommunen har i samkommunen.

Lovisakoncernen

Lovisa stads koncerndirektiv godkändes av stadsfullmäktige 4.3.2015. Koncerndirektivet sätter ramarna för ägarstyrningen i sammanslutningarna i koncernen i enlighet med stadens mål och fastställer de allmänna målen och verksamhetsprinciperna för koncernstyrningen. Koncerndirektivet gäller Lovisa stad, dottersammanslutningar och deras dottersammanslutningar samt till tillämpliga delar också intressesammanslutningar och samkommuner. Direktivet har en central betydelse som ett redskap för stadens ägarpolitik. Uppdateringen av Lovisa stads koncerndirektiv i syfte att samordna det med den nya kommunallagen inleds under 2018. Det nya koncerndirektivet behandlas 2019 i och med att den nya koncernsektionen inleder sin verksamhet.

De personer som företräder staden i samkommunerna får anvisningar enligt koncerndirektivet. Representanterna informeras om vikten av att de fortlöpande håller staden informerad om sammanslutningens verksamhet.

Stadsfullmäktige godkänner målen för koncernen och följer upp hur de uppnås. I och med ändringen av kommunallagen kan fullmäktige ställa upp mål för kommunens koncernledning och bestämma principer för övervakningen av dottersammanslutningarnas verksamhet och styrningen av dem. Fullmäktige kan dessutom ställa upp mål som styr kommunens representanter i dottersammanslutningarnas organ. Stadens bokslut inkluderar en redogörelse för hur de uppställda målen har nåtts.

De dottersammanslutningar som hör till Lovisa stadskoncern är i huvudsak fastighetssammanslutningar. Till koncernen hör Lovisa Bostäder Ab, vars uppgift är att erbjuda hyresbostäder i rimlig pris. Dessutom hör till koncernen Lovisanejdens Vatten Ab, som Lovisa stad äger tillsammans med kommunerna Lapträsk och Mörskom. Lovisanejdens Vatten Ab är ett bolag som ansvarar för anskaffning av bruksvatten och samarbetar aktivt med Affärsverket Lovisa Vatten.

Stadsstyrelsen leder stadskoncernen och utövar ägarens styrbefogenheter. Stadsdirektören ansvarar för den operativa ledningen. I samband med organisationsreformen inleder koncernsektionen sin verksamhet under budgetåret.

Enligt den nya kommunallagen, som trädde i kraft 1.5.2015, ska kommunens verksamhet i omfattande grad beaktas med betoning på kommunkoncernaspekter. Observeras bör att bland annat nyckeltalen för den kommunala ekonomin härnäst uträknas från kommunkoncernens bokslutstal, vilket förutsätter möjligheter att följa Lovisa stadskoncerns ekonomiska utveckling i sin helhet även under räkenskapsperioden. Förutsättningen för ett rapporteringssystem som möjliggör uppföljningen är en effektiv och ändamålsenlig koncernstruktur som även främjar en högklassig koncernstyrning och koncernövervakning.

En stor del av lagens bestämmelser har tillämpats från och med inledningen av nuvarande stadsfullmäktigeperiod 1.6.2017.

Kommunkoncernens mål för 2019–2021 är att

1. spetsa till koncernstrukturen och främja koncernledningen
  - Vi utreder centraliseringen av de av staden ägda bostadsaktierna till Lovisa Bostäder Ab.
  - Vi utreder Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr:s ställning i förhållande till Lovisa bostadsstiftelse sr som ska inleda sin verksamhet.
  - Vi utreder möjligheterna att bolagisera de regionala fjärrvärmefunktionerna i Tessjö.
2. utarbeta en långsiktig investeringsplan och samordna den med Affärsverket Lovisa Vatten, Lovisanejdens Vatten Ab och ägarkommunerna
3. följa upp hur ägarstyrningen genomförs i bolagen och reagera på eventuella brister
4. se till att stadens intressebevakning i samkommunerna fungerar och motsvarar riktlinjerna för ägarstyrningen.

Under budgetåret satsar vi på att utveckla koncernrapporteringen, ställa tydliga avkastningskrav för bolag som går med vinst samt att inleda den nya koncernsektionens verksamhet.

De mål man satt upp för dottersammanslutningar presenteras i tabellen nedan.

BOLAG	OPERATIVT MÅL	EKONOMISKT MÅL
Lovisa Bostäder Ab	Uthyrningsgraden är hög och fastigheternas underhåll är ändamålsenlig. Bolaget verkar självständigt och självförsörjande på hyresbostadsmarknaden. Bolagets verksamhet stöder stadens bostadspolitiska mål.	Bolagets ekonomi är i balans. Hyresnivån är resonlig och utjämningen av hyrorna förverkligas enligt stadens bostads politiska linjer. Olika åtgärder för besparing av fastigheternas underhållskostnader genomförs inom ramen för de ekonomiska resurserna.
Lovisa Bostadsstiftelse sr	Uthyrningsgraden är hög och fastigheternas underhåll är ändamålsenlig. Stiftelsens verksamhet är välorganiserad och stiftelsen verkar självständigt och självförsörjande på hyresbostadsmarknaden i enlighet med sina stadgar.	Stiftelsens ekonomi är i balans. Hyresnivån är resonlig och utjämningen av hyrorna förverkligas enligt stadens bostads politiska linjer. Olika åtgärder för besparing av fastigheternas underhållskostnader genomförs inom ramen för de ekonomiska resurserna.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Kiinteistö Oy Lugnet-Fastighets Ab Lugnet	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Kiinteistö Oy Lov-as	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Fastighets Ab Lovisa Stenborg Kiinteistö Oy	Man sköter på tillbörligt sätt de lokaler som ägs av staden.	Bolagets ekonomi är i balans.
Lovisanejdens Vatten Ab	Vattnet som köps av partiförsäljaren har ett förmånligt pris och vattentillgången har tryggats.	Bolagets ekonomi är i balans.
Liljendal Värme Ab	Man utreder möjligheterna att överflytta Tessjö fjärrvärmefunktioner på Liljendal Värme Ab:s ansvar.	Bolagets ekonomi är i balans.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Uthyrningsgraden fortsätter att vara hög och fastigheternas underhåll ändamålsenlig.	Bolagets ekonomi är i balans.
Lovisa Hamnfastigheter Ab	Bolaget arbetar för att främja verksamhetsförutsättningar för sina hyresgäster, företagen i hamnområdet, såväl vad gäller områdesplanering som farledsförbindelser.	Bolagets ekonomi är i balans. Bolaget amorterar sina lånefordringar till staden i enlighet med lånevillkoren.

RESULTAT- OCH FINANSIERINGSKALKYLER

Resultaträkning, extern

Lovisa stad och vattenaffärsverket	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018	BUDGET 2019	EKONOMI- PLAN 2020	EKONOMI- PLAN 2021
Verksamhetsinkomster	22 691 180	21 807 138	24 729 932	25 141 528	26 852 012
Försäljningsinkomster	12 238 547	12 099 813	12 265 850	12 265 850	12 351 513
Avgiftsinkomster	6 357 742	5 843 890	5 917 863	5 917 863	5 977 651
Stöd och bidrag	1 458 807	1 129 860	1 365 528	1 365 528	1 378 083
Övriga verksamhetsinkomster	2 636 084	2 733 575	5 592 287	5 322 287	7 144 765
Tillverkning för eget bruk		124 124	128 000	130 000	130 000
Verksamhetsutgifter	-107 109 706	-108 552 494	-113 353 589	-113 163 666	-112 912 066
Personalutgifter	-48 396 689	-49 369 021	-51 297 039	-51 297 039	-51 439 505
Köp av tjänster	-44 548 533	-44 650 355	-46 145 533	-46 145 533	-46 156 328
Material, förnödenheter och varor	-6 892 987	-6 916 596	-7 020 572	-7 020 572	-7 021 861
Bidrag	-5 277 747	-5 670 850	-5 469 700	-5 469 700	-5 469 700
Övriga verksamhetsutgifter	-1 993 750	-1 945 673	-3 230 822	-3 230 822	-2 824 672
Verksamhetsbidrag	-84 418 526	-86 621 232	-88 495 658	-87 892 138	-85 930 054
Skatteinkomster	65 949 154	65 567 000	64 419 000	65 988 000	67 873 000
Kommunalskatt	47 747 251	47 700 000	51 053 000	51 053 000	52 703 000
Fastighetskatt	8 251 792	7 994 000	7 916 000	7 916 000	7 916 000
Samfundsskatt	9 950 111	9 873 000	7 019 000	7 019 000	7 254 000
Statsandelar	25 226 825	23 888 540	24 209 237	24 572 000	24 941 000
Finansiella inkomster och -utgifter	1 510 742	1 244 000	1 519 200	1 584 200	1 610 200
Ränteinkomster	22 626	28 000	62 000	62 000	77 000
Övriga finansiella inkomster	1 752 379	1 779 300	1 881 300	1 881 300	1 932 300
Ränteutgifter	-253 643	-556 000	-351 000	-351 000	-391 000
Övriga finansiella utgifter	-10 620	-7 300	-8 100	-8 100	-8 100
Årsbidrag	8 268 195	4 078 308	1 651 779	4 252 062	8 494 146
Avskrivningar och nedskrivningar	-4 624 531	-4 560 000	-4 900 000	-4 910 000	-4 910 000
Avskrivningar enligt plan	-4 447 612	-4 560 000	-4 910 000		
Nedskrivningar	-176 919				
Extraordinara poster	-339 007	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Extraordinära inkomster					
Extraordinära utgifter	-339 007	-100 000			
Räkenskaperperiodens resultat	3 304 657	-581 692	-3 348 221	-757 938	3 484 146
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	137 407	66 000	-2 353 500	-1 641 850	275 000
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	-3 100 000		2 433 000	1 917 000	
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	175 800				
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	517 864	-515 692	-3 268 721	-482 788	3 759 146

Mål och nyckeltal

Verksamhetsinkomster/verksamhetsutgifter %	21 %	20 %	22 %	22 %	24 %
Årsbidrag/Avskrivningar %	186 %	89 %	34 %	87 %	173 %
Årsbidrag, euro/invånare	548	270	109	282	563
Ackumulerat över-/underskott	17 585	17 069	13 801	16 587	16 807
Antas, att vattenaffärsverkets resultat +/-0					
Invånarantal vid årets slut	15 098	15 100	15 100	15 100	15 100

Finansieringsdel

Lovisa stad och affärsverket	BOKSLUT	BUDGET	Stads- styrelsens förslag BG	EKONOMI- PLAN	EKONOMI- PLAN
BUDGETENS FINANSIERINGSDEL	2017	2018	2019	2020	2021
Kassaflödet i verksamheten					
Årsbidrag	8 268 195	4 199 906	1 651 779	4 252 062	8 494 146
Extraordinära poster	-339 007	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Korrektivposter till internt tillförda medel	-837 344				
Kassaflödet för investeringarnas del					
Investeringsutgifter	-14 384 957	-10 050 000	-19 218 000	-24 980 000	-15 310 000
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	1 964 651		75 000	75 000	30 000
Överlåtelseinkomster från tillgångar inom bestående aktiva	4 706 967	800 000			
Kassaflödet i verksamheten och investeringar	-621 494	-5 150 094	-17 591 221	-20 752 938	-6 885 854
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåningen	-67 400		-3 000 000		
Minskning av utlåningen	132 379				
Förändringar i lånestocken					
Ökning av långfristiga lån	3 930 470	9 800 000	26 200 000	27 500 000	14 500 000
Minskning av långfristiga lån	-4 662 468	-3 700 000	-5 065 000	-6 250 000	-7 400 000
Förändring av kortfristiga lån	2 000 000				
Förändringar i eget kapital					
Övriga förändringar av likviditeten	-920 873				
Kassaflödet för finansieringens del	-209 387	949 906	543 779	497 062	214 146

Bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål och nyckeltal	BOKSLUT	BUDGET	Stads-styrel- sens förslag BG	EKONOMI- PLAN	EKONOMI- PLAN
	2017	ARVIO	2019	2020	2021
Låneskötselbidrag	1,63	0,83	0,24	0,59	1,04
Lån/invånare	2 365	2 769	4 168	5 576	6 046
Lånestock (1 000 €)	35 709	41 809	62 944	84 194	91 294
Invånarantal i slutet av året	15 098	15 100	15 100	15 100	15 100
Lånestock (Lovisa stad + Vattenaffärsverket)	35 959	43 359	64 044	84 694	91 794
Lån/invånare (Lovisa stad + Vattenaffärsverket)	2 382	2 871	4 241	5 609	6 079

Bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Affärsverkets inverkan på räkenskapsperiodens resultat

	Budget 2019		Elimineringar		Stadens resultaträkning ink.affärsverk
	Stadens resultaträkning	Affärsverk	staden	Affärsverk	
Verksamhetsinkomster					
Försäljningsinkomster, externa	8 531 485	3 699 550			12 231 035
Försäljningsinkomster, interna	78 722	191 000	-78 722	-191 000	
Avgiftsinkomster	5 842 285				5 842 285
Understöd och bidrag	1 403 097				1 403 097
Understöd och bidrag, av staden					
Övriga verksamhetsinkomster	5 253 065	450			5 253 515
Övriga verksamhetsinkomster, interna					
Tillverkning för eget bruk	128 000				128 000
Verksamhetsutgifter					
Personalutgifter	-50 597 739	-865 480			-51 463 219
Köpta tjänster	-45 642 114	-701 200			-46 343 314
Köpta tjänster, interna	-191 000	-78 722	191 000	78 722	
Material, förnödenheter och varor	-6 210 452	-943 200			-7 153 652
Material, förnödenheter och varor, interna					
Understöd	-5 469 700				-5 469 700
Understöd till affärsverk					
Övriga verksamhetsutgifter	-2 876 004	-47 700			-2 923 704
Övriga verksamhetsutgifter, interna					
Verksamhetbidrag	-89 638 078	1 142 420	112 278	-112 278	-88 495 658
Skatteinkomster	64 419 000				64 419 000
Statsandelar	24 209 237				24 209 237
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	17 000				17 000
Ränteinkomster, interna	9 940		-9 940		
Övriga finansiella inkomster	1 832 000	9 300			1 841 300
Ränteutgifter	-301 000	-30 000			-331 000
Ränteutgifter, interna		-9 940		9 940	
Ersättning för grundkapital	14 700	-14 700	-14 700	14 700	
Övriga finansiella utgifter	-1 100	-7 000			-8 100
Årsbidrag	537 059	1 114 720	87 638	-87 638	1 651 779
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-3 840 000	-1 060 000			-4 900 000
Extraordinära poster		-100 000			-100 000
Räkenskapsperiodens resultat	-3 302 941	-45 280	87 638	-87 638	-3 348 221

Affärsverkets inverkan på stadens kassaflöde

	Budget 2019		Elimineringar		Stadens resultaträkn.del ml.liikelaitos
	Stadens resultaträkn.del	Affärsverk	Staden	Affärsverk	
Kassaflödet i verksamheten					
Årsbidrag	537 059	1 114 720	87 638	-87 638	1 651 779
Kassaflödet för investeringarnas del		-100 000			-100 000
Investeringsutgifter					
Finansieringsand. för investeringsutg	-17 618 000	-1 600 000			-19 218 000
Försälj.innk. av bestående aktiva	75 000				75 000
Verksamhetens o inv. kassaflöde					
Kassaflödet för finansieringens del	-17 005 941	-585 280	87 638	-87 638	-17 591 221
Ökning av utlåningen					
Minskning av utlåningen	-4 600 000		1 600 000		-3 000 000
Förändringar i lånebeståndet	500 000		-500 000		
Ökning av långfristiga lån	26 200 000	1 600 000		-1 600 000	26 200 000
Minskning av långfristiga lån	-5 065 000	-500 000		500 000	-5 065 000
Förändring av kortfristiga lån					
Förändringar i eget kapital					
Övr förändr av likviditeten					
Förändring av likvida medel	29 059	514 720	1 187 638	-1 187 638	543 779

Sammandrag över budgetens anslag och beräknade inkomster

Externa	Bindning *)	Anslag	Ber inkomster
DRIFTSEKONOMIDEL			
Val	N	-92 010	100 000
Revisionsnämnd	N	-43 820	
Fullmäktige	N	-99 090	
Stadsstyrelsen	N	-1 176 040	3 114 000
Allmän och koncernförvaltning	N	-15 564 979	4 354 400
Grundtrygghetscentral	N	-53 692 818	8 305 440
Bildningscentral	N	-25 807 387	2 743 181
Tekniska centralen	N	-14 319 865	2 540 911
RESULTATRÄKNINGSDEL			
Skatteinkomster	B		64 419 000
Statsandelar	B		24 209 237
Finansieringsintäkter och - utgifter	B		1 546 900
Extra ordinära psoter	B		
INVESTERINGSDEL			
Allmän och koncernförvaltning			
sammanlagt projekt över 100 000 euro	B	-1 400 000	
sammanlagt projekt under 100 000 euro	B	-140 000	
Grundtrygghetscentral			
sammanlagt projekt över 100 000 euro	B	-3 050 000	
sammanlagt projekt under 100 000 euro	B	-10 000	
Bildningscentral			
sammanlagt projekt över 100 000 euro	B	-7 683 000	75 000
sammanlagt projekt under 100 000 euro	B	-350 000	
Tekniska centralen			
sammanlagt projekt över 100 000 euro	B	-2 730 000	
sammanlagt projekt under 100 000 euro	B	-2 255 000	
FINANSIERINGSDEL			
Förändringar av utlåningen			
Ökning av utlåningen	B	-4 600 000	
Minskning av utlåningen	B	500 000	
Förändringar av lånestocken			
Ökning av långfristiga lån	B		26 200 000
Minskning av långfristiga lån	B	-5 065 000	
Förändring av kortfristiga lån	N		
Förändringar av eget kapital	B		
Inverkan på likviditeten			29 059
BUDGETEN TOTALT		-137 579 009	137 608 069
* N = Bindning nettoanslag/-beräknad inkomst			
B = Bruttoanslag/-beräknad inkomst			

Sammandrag över anslag och beräknade inkomster

	2017 Bokslut	2018 Budget	2019 Budget
VAL			
Inkomster, externa		70 000	100 000
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-46 567	-113 779	-92 010
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-46 567	-43 779	7 990
NETTO, intern			
REVISIONSNÄMNDEN			
Inkomster, externa			
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-31 711	-44 819	-43 820
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-31 711	-44 819	-43 820
NETTO, intern			
STADSFULLMÄKTIGE			
Inkomster, externa	896		
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-106 478	-96 239	-99 090
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-105 582	-96 239	-99 090
NETTO, intern			
STADSSTYRELSEN			
Inkomster, externa	561 977	644 300	3 114 000
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-1 351 907	-1 111 092	-1 176 040
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-789 930	-466 792	1 937 960
NETTO, intern			
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS			
Inkomster, externa	4 536 417	4 589 858	4 354 400
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-14 024 603	-15 103 352	-15 564 979
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-9 488 187	-10 513 494	-11 210 579
NETTO, intern			

	2017 Bokslut	2018 Budget	2019 Budget
GRUNDRYGGHETSCENTRALEN			
Inkomster, externa	8 746 630	8 157 635	8 305 440
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-52 436 755	-51 932 135	-53 692 818
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-43 690 125	-43 774 500	-45 387 378
NETTO, intern			
CENTRALEN BILDNING OCH VÄLFÄRD			
Inkomster, externa	3 005 051	2 574 784	2 743 181
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-23 699 956	-24 296 765	-25 807 387
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-20 694 905	-21 721 981	-23 064 206
NETTO, intern			
CENTRALEN NÄRINGSLIV OCH INFRASTRUKTUR			
Inkomster, externa	2 363 040	2 257 685	2 540 911
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-13 147 001	-13 401 668	-14 319 865
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-10 783 961	-11 143 982	-11 778 954
NETTO, intern			
CENTRALERNA TOTALT			
Inkomster, externa	19 214 010	18 294 262	21 157 932
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-104 844 978	-106 099 849	-110 796 009
Utgifter, interna			
NETTO, extern	19 214 010	-87 805 587	-89 638 078
NETTO, intern			
AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN			
Inkomster, externa	3 477 170	3 637 000	3 700 000
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-2 264 728	-2 452 645	-2 557 580
Utgifter, interna			
NETTO, extern	1 212 442	1 184 355	1 142 420
NETTO, intern			
STADEN + AFFÄRSVERKET TOTALT			
Inkomster, externa	22 691 180	21 931 262	24 857 932
Inkomster, interna			
Utgifter, externa	-107 109 706	-108 552 494	-113 353 589
Utgifter, interna			
NETTO, extern	-84 418 526	-86 621 232	-88 495 658
NETTO, intern			

DRIFTSEKONOMI

**LOVISA STADS BUDGET
FÖR 2019**

Val

Ansvarsperson: förvaltningsdirektören

2019 förrättas riksdagsval, europaparlamentval samt eventuellt landkapsval.
2020 förrättas inga ordinarie val. Kommunalval förrättas 2021.

Anslag som står till förfogande för verksamheten (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 med förändringar	BUDGET 2019	EKONOMI- PLAN 2020	EKONOMI- PLAN 2021
Verksamhetens intäkter		70 000	100 000		
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-46 567	-113 779	-92 010		-46 600
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-46 567	-43 779	7 990		-46 600
<i>varav interna</i>					
Externt verksamhetsbidrag	-46 567	-43 779	7 990		-46 600

Revisionsnämnden

Revisionsnämnden har sju ledamöter. Revisionsnämnden sköter de i 121 § i kommunallagen stadgade uppgifterna samt följer revisionsarbetet.

Anslag som står till förfogande för verksamheten (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 med förändringar	BUDGET 2019	EKONOMI- PLAN 2020	EKONOMI- PLAN 2021
Verksamhetens intäkter					
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-31 711	-44 819	-43 820	-43 820	-43 820
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-31 711	-44 819	-43 820	-43 820	-43 820
<i>varav interna</i>					
Externt verksamhetsbidrag	-31 711	-44 819	-43 820	-43 820	-43 820

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige svarar för stadens verksamhet och ekonomi. Stadsfullmäktige utövar stadens högsta beslutanderätt och vidaredelegerar befogenhet genom bestämmelser i förvaltningsstadgan. Stadsfullmäktige har 35 ledamöter.

Anslag som står till förfogande för verksamheten (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 med förändringar	BUDGET 2019	EKONOMI- PLAN 2020	EKONOMI- PLAN 2021
Verksamhetens intäkter	896				
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-106 478	-96 239	-99 090	-99 090	-99 090
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-105 582	-96 239	-99 090	-99 090	-99 090
<i>varav interna</i>					
Externt verksamhetsbidrag	-105 582	-96 239	-99 090	-99 090	-99 090

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen svarar för beredningen och verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Stadsstyrelsen leder stadens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Stadsstyrelsen har nio ledamöter.

Bostadsmässans personalorganisation underordnas direkt stadsdirektören och de anslag som avsätts för mässorganisationen ingår i stadsstyrelsens anslag.

Anslag som står till förfogande för verksamheten (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 med förändringar	BUDGET 2019	EKONOMI- PLAN 2020	EKONOMI- PLAN 2021
Verksamhetens intäkter	561 997	644 300	3 114 000	3 385 140	4 915 141
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 351 907	-1 111 092	-1 224 040	-1 247 040	-1 393 040
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-789 930	-466 792	1 889 960	2 138 100	3 522 101
<i>varav interna</i>					
Externt verksamhetsbidrag	-789 930	-466 792	1 889 960	2 138 100	3 522 101

Stadskanslicentralen

Tidigare Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen

Ansvarsperson: stadskanslicentralens direktör

Principer för verksamheten

Verksamhetsidén är att kostnadseffektivt producera och genomföra tjänster av god kvalitet för invånarna. Mål för verksamheten är en förutsägbar ekonomi samt att kontinuerligt förbättra tillvägagångssätten och öka produktiviteten.

Följande ansvarsområden hör till allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen:

- förvaltningstjänster
- ekonomitjänster, varifrån städ- och kosthållningstjänsterna flyttar till centralen för bildning och välfärd i den nya organisationen
- utvecklingstjänster, flyttar i den nya organisationen till centralen för näringsliv- och infrastruktur och byter namn till näringslivstjänster.

Tjänsterna för informations- och kommunikationsteknologi blir ett eget ansvarsområde i samband med organisationsreformen. För närvarande utgör verksamheten en enhet inom förvaltningstjänsterna.

Tyngdpunkter för verksamheten

Vi bedömer olika sätt att producera stödtjänster och vi utvecklar verksamheten så att vår verksamhet är kundorienterad och serviceinriktad. Vi söker nya möjligheter och lösningar för agerande.

Bedömning av risker

Ökningen av arbetsplatser, sysselsättningsutvecklingen och ökningen av invånare är utmanande mål. Utvecklingen av dem kan vara ogynnsam trots våra åtgärder. De återspeglas också i varandra, det vill säga en låg sysselsättningssituation kan också skönjas i invånarantalet. Ovanstående påverkar också direkt ekonomin. För att uppnå de ekonomiska målen krävs framgångar både i sysselsättningen och i ökningen av antalet invånare.

Genomförandet av organisationsändringen kommer att återspeglas i stödtjänsterna och effekterna av genomförandet av de planerade förändringarna på personalens arbetstillfredsställelse kan inte förutsägas fullständigt. Som ett resultat av ändringen kommer organisationen av arbetsuppgifter delvis att utformas först under året.

Anslag som centralen förfogar över (det externa verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Försäljningsintäkter	3 541 215	3 678 608	3 389 700	3 423 597	3 457 833
Avgiftsintäkter	242 271	308 000	300 500	303 505	306 540
Understöd och bidrag	625 060	484 500	540 500	545 905	551 364
Hysesintäkter					
Övriga verksamhetsintäkter	127 870	88 500	123 700	124 937	126 186
Verksamhetens intäkter	4 536 417	4 559 608	4 354 400	4 379 944	4 441 923
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Personalkostnader	-7 580 389	-8 216 970	-8 499 450	-8 443 750	-8 405 950
Köp av tjänster	-2 915 577	-3 030 095	-3 210 825	-3 167 825	-3 167 825
Material, förnödenheter och varor	-1 164 518	-1 222 075	-1 308 860	-1 178 760	-1 178 860
Understöd	-2 163 050	-2 371 150	-2 250 000	-2 250 000	-2 250 000
Övriga verksamhetskostnader	-201 070	-210 712	-295 844	-290 844	-285 844
Verksamhetens kostnader	-14 024 603	-15 051 002	-15 564 979	-15 341 279	-15 298 479
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-9 488 187	-10 491 394	-11 210 579	-10 943 335	-1 856 556
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-9 448 187	-10 491 394	-11 210 579	-10 943 335	-10 856 556
Avskrivningar och nedskrivningar					
Kalkylmässiga poster					

I förhållande till stadsfullmäktige bindande nyckelmål för 2017 vilka baserar sig på stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten samt en verksamhetsplan för hur nyckelmålen ska uppnås

Allmänna förvaltningens och koncernförvaltningens tyngdpunkter för verksamheten:

Antalet arbetsplatser ökar med 50 och arbetslösheten minskar med en procent.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi förbättrar förutsättningarna för distansarbete. Vi stöder tillgängligheten till ett bra nät och marknadsför detta.	Antalet arbetsstationer och användningsgraden.	Användningsgraden för de tillgängliga arbetsstationerna ökar.	Vi marknadsför möjligheten till distansarbete utanför hemmet.	Näringslivschefen
		Antalet personer i Lovisa vars arbetsgivare är beroende av ett snabbt nät ökar.	Vi marknadsför de goda förutsättningarna för distansarbete i Lovisa.	Näringslivschefen
Staden följer upp andelen av lokalt köpande av sina upphandlingar.	Andelen lokala leverantörer i upphandlingarna.	Med vår egen verksamhet stöder vi uppkomsten av lokala marknader.	I mån av möjlighet spjälkar vi upp upphandlingarna så att företagets storlek inte utgör ett hinder för inlämnande av anbud.	Direktören för stadskanslicentralen och stadskamreren
		Vi utvidgar användningen av elektroniska upphandlingsredskap och utvecklar uppföljningsredskapen. Vi ökar företagarnas medvetande om upphandlingsförfaranden.	Vi utnyttjar portalen för små upphandlingar då vi gör små upphandlingar.	Direktören för stadskanslicentralen och stadskamreren
			I samarbete med de övriga centralerna ordnar vi tillsammans med lokala aktörer evenemang som främjar växelverkan.	Direktören för stadskanslicentralen och stadskamreren
		Vi ökar företagarnas medvetande om upphandlingsförfaranden.	Vi ordnar en utbildning om upphandlingsförfarandena för företagen i området.	Näringslivschefen
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Antalet turister, invånare och företag. Staden har mer synlighet av positivt slag i medierna än tidigare.	Vi inleder stadens marknadsföring som blivande bostadsmässostad.	Bostadsmässan är framme i broschyrproduktionen och på mässor.	Kommunikationschefen
		Antalet företag ökar.	Tillsammans med fungerande företag inom starka klustrar fortsätter vi att utveckla klustrarna.	Näringslivschefen
		Antalet turister ökar.	Marknadsföringen riktar till barnfamiljer, kryssningsresenärer och ryska turister.	Näringslivschefen

Vi ökar samverkan och transparens samt tar kommuninvånarna med i beredningen av beslutfattandet.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Andelen elektroniska handlingar ökar.	Volymen av utskrifter minskar och det sker en ökning bland de funktioner där det är möjligt att motta elektroniska blanketter.	Vi reder ut nya elektroniska verksamhetsätt.	Vi ökar användningen av elektroniska under-teckningar.	Direktören för stads-kanslicentralen
			Vi minskar volymen av pappersutskrifter.	
			Vi reder ut övergången till elektroniskt förvar och elektronisk arkivering.	
			Vi utvecklar möjligheten att ta emot elektroniska handlingar.	
			Vi vidareutvecklar dataskydd och datasäkerhet.	Direktören för stads-kanslicentralen och dataförvaltningschefen
Vi ökar användningen av applikationer.	Antalet nerladdade applikationer, omfattningen av användningen, beloppet för kilometer-ersättningar.	Nerladdningarna av applikationen OP Yhteisauto ökar.	Vi ökar marknadsföringen och ger anvisningar om användningen av applikationen.	Kommunikationschefen
		Beloppet för kilometerersättningar som betalas till personalen minskar.	Vi uppdaterar anvisningarna.	Personalchefen
		Användningsgraden för applikationen Mornings Lovisa ökar. - Antalet nerladdningar av applikationen ökar. - Antalet svar på enkäter ökar. - Antalet enkäter ökar.	Vi ökar marknadsföringen och ger anvisningar om användningen av applikationen. Vi gör aktuella och intressanta enkäter. Vi sporrar centralerna till att använda applikationen som ett redskap för förfrågningar. Vi utvecklar stadens verksamhet genom att utnyttja insamlad information och respons.	Direktören för stads-kanslicentralen och sakkunnig i kommunikation och marknadsföring
		Vi ökar gemenskapen.	Vi ökar involvering och växelverkan.	Direktören för stads-kanslicentralen och kommunikationsteamet

Kunglig service i drottningens stad

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Staden satsar på servicen i sin egen verksamhet och stöder företagarna i finslipandet av servicenivån.	Uppnådd / inte uppnådd.	Vi sparrar lokala företagare.	Vi fortsätter mentoreringsprogrammet som staden delvis finansierar.	Näringslivschefen
		Vi förbättrar servicenivån.	I samarbete med företagarna marknadsför vi en god serviceinställning.	Näringslivschefen
		Vi förankrar anvisningar för god service vilka berör hela personalen.	Anvisningarna blir godkända, varefter vi förankrar dem inom organisationen.	Direktören för stadskanslicentralen
		Vi satsar på serviceprocessernas funktionalitet och hur beslut inverkar på företagslivet.	I beslutsfattandet beaktar vi i mer omfattande grad bedömningen av konsekvenser för företag.	Näringslivschefen
		Vi riktar Posintra Oy:s tjänster och följer upp dem.	Vi preciserar serviceavtalet och effektiviserar styrningen och uppföljningen.	Näringslivschefen

Invånarantalet ökar med 150 personer.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi satsar på högklassigheten och utbudet av hyresbostäderna.	Utbudet av bostäder är tillräckligt och vi följer upp förmedlingstiderna.	Vi stöder Lovisa Bostäder Ab:s utveckling och tillväxt.	I samband med kommande detaljplaner undersöker vi möjligheten att bygga ett flervåningshus med hyresbostäder.	Näringslivschefen
		Antalet bostäder som finns till buds ökar.		

Vi stöder och ökar personalens välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Antalet chefer är mindre och enheterna är större.	Antalet direktörer och chefer. Personal-kostnaderna.	Vi utför det praktiska genomförandet av organisationsreformen.	Vi omorganiserar och sammanjämkar kontorsuppgifterna.	Direktören för stads-kanslicentralen
		Vi omorganiserar och sammanjämkar kontorsuppgifterna.	Uppgiftsbeskrivningarna bedöms på nytt i samband med ändringarna.	Direktören för stads-kanslicentralen och personalchefen
		Vi uppnår besparingar i personalkostnaderna.	Vi anställer färre nya personer än vad det naturliga bortfallet är.	Direktören för stads-kanslicentralen och personalchefen
Vi satsar på välmående, kunskande och motiverad personal.	Resultaten av personalenkäten.	Välfärden ökar och det sker en minskning i sjukfrånvarostatistiken.	Vi effektiviserar samarbetet mellan företagshälsovården och staden i att främja välfärden.	Personalchefen
		Lönenivån är konkurrenskraftig och rättvis.	Vi inleder en justering av lönesystemet.	
			Vi sörjer för personalens arbetshälsa under ändringssituationer.	

Ekonomi är i balans.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi har tagit reda på nya verksamhets-sätt och vi har tagit i användning verksamhetssätt som är lämpliga och till nytta för oss.	Vi tar i bruk nya och ekonomiska verksamhetssätt som är till nytta för oss.	Vi tar aktivt reda på om eventuella nya verksamhetssätt som vi kan utnyttja i vårt arbete.	Direktören för stads-kanslicentralen och stadskamreren
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Skattesatsen är mindre än det nationella medelvärdet. Lånebeloppet i euro per invånare ökar inte mer än medeltalet för kommunerna.	Nyckeltalen för ekonomin hålls på en skälig nivå i jämförelse med det nationella medelvärdet.	Vi följer aktivt upp utvecklingen av ekonomin och vidtar behövliga åtgärder för att hålla måtarna för ekonomin på nivån för det nationella medelvärdet.	Direktören för stads-kanslicentralen och stadskamreren

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Förvaltningstjänster

Ansvarsperson: direktören för stadskanslicentralen

I den nya organisationen indelas ansvarsområdet i två ansvarsområden: stadskansliet och tjänster för informations- och kommunikationsteknologi.

Ansvarsområdets uppgifter

Stadskansliet ansvarar bland annat för sammanjämkandet av beredningen för stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och revisionsnämnden, uppgörandet av föredragningslistor och protokoll samt centraliserad översättning av stadens handlingar. Till stadskansliets uppgifter hör även erbjudandet av stadens juristtjänster och uppgifterna som anknyter till val.

Kundservicekontoret Lovinfo producerar centralernas centraliserade externa och interna kundtjänster med principen för en lucka. Dessutom erbjuder kundservicekontoret back officetjänster och ansvarar för stadens telefonväxeltjänster.

Kommunikationsteamet koordinerar stadens externa och interna kommunikation, utvecklar kommunikationens växelverkan och aktualitet samt främjar kommuninvånarnas gemenskap och bildandet av en positiv stadsbild genom marknadsförings- och kommunikationsmetoder.

Personalserviceteamet producerar personalförvaltningens sakkunnigtjänster samt ger råd och handledning till cheferna och personalen i frågor som anknyter till anställningsförhållanden. Personalserviceteamet ansvarar även för främjande av arbetshälsa och för arbetarskyddet.

Tjänsterna för informations- och kommunikationsteknologi ansvarar för stadens informations- och kommunikationsteknologiska infrastruktur. Detta innefattar arbetsstationerna, mobilapparaterna, serversystemen, datanäten och användarstödet. Tjänsterna för informations- och kommunikationsteknologi upprätthåller och utvecklar den informations- och kommunikationsteknologiska infrastrukturen samt koordinerar uppgifter som anknyter till datasäkerhet och dataskydd.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Tyngdpunkter under planperioden är att

1. utveckla ärendehantering till att motsvara kraven i informationshanteringslagen
2. genomföra den marknadsföring och kommunikation som anknyter till bostadsmässan 2023
3. säkerställa likvärdighet i frågor som anknyter till anställningsförhållanden och sörja för att personalen mår bra
4. digitalisera den grundläggande utbildningens och småbarnspedagogikens verksamhet till en toppnivå.

Bedömning av risker

Som en del av organisationsreformen avgör man till vilka delar det är ändamålsenligt att centralisera stadens kanslifunktioner till stadskanslicentralen. Stadens lönebetalningsfunktioner externaliserades till KuntaPro Oy hösten 2018 och i organisationsreformen ombildas personalenheten till ett personalserviceteam under stadskansliet. Vi fortsätter under budgetåret att utveckla personalserviceteamets övriga tjänster och precisera uppgiftsbeskrivningarna som anknyter till tjänsterna.

Informationshanteringslagen som eventuellt träder i kraft våren 2019 förutsätter en helhetsreform av ärendehanterings- och dataförvaltningstjänsterna för att man ska få tjänsterna till att motsvara lagen innan övergångsperioden går ut. Även tillgänglighetslagen är under riksdagsbehandling. Lagen kräver att materialet som är i stadens offentliga datanät ska fylla de förutsättningar som fastställts för tillgänglighet. Dessutom är många projekt för digitalisering av offentliga tjänster aktuella, så som att övergå till att använda nättjänsten Suomi.fi:s tjänster.

Ifall vård- och landskapsreformen framskrider, kräver ändringen åtgärder särskilt vad gäller personalservicetjänsterna och informations- och kommunikationstjänsterna.

Ett behov av öppen ändringskommunikation i realtid anknyter till organisationsreformen och den eventuella vård- och landskapsreformen. Stadens nybyggnads- och reparationsbyggprojekt samt inneluftsfrågorna kräver effektiviserad kommunikation. Kommunikationens och marknadsföringens sikte ligger under planperioden på bostadsmässan 2023.

Bedömning av risker

Under planperioden träder ett flertal sådana lagar i kraft, vilkas krav förutsätter betydande resurser. Eventuellt kommer vård- och landskapsreformerna också att genomföras under planperioden. Tillräckligheten av resurser för samtidigt genomförande av flera reformprojekt utgör en risk både vad gäller tidsanvändningen och personalens orkande.

Operativa nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi inleder stadens marknadsföring som blivande bostadsmässostad.	Bostadsmässan är framme i broschyrproduktionen och på mässor.	Kommunikationschefen
Andelen elektroniska handlingar ökar.	Vi reder ut nya elektroniska verksamhetssätt.	Vi ökar användningen av elektroniska underteckningar.	Direktören för stadskansli-centralen
		Vi minskar volymen av pappersutskrifter.	
		Vi reder ut övergången till elektroniskt förvar och elektronisk arkivering.	
		Vi utvecklar möjligheten att ta emot elektroniska handlingar.	

		Vi vidareutvecklar dataskydd och datasäkerhet.	Direktören för stadskansli-centralen och dataförvaltningschefen
Vi ökar användningen av applikationer.	Nerladdningarna av applikationen OP Yhteisauto ökar.	Vi ökar marknadsföringen och ger anvisningar om användningen av applikationen.	Kommunikationschefen
	Beloppet för kilometerersättning som betalas till personalen minskar.	Vi uppdaterar anvisningarna.	Personalchefen
	Användningsgraden för applikationen Morjens Lovisa ökar. - Antalet nerladdningar av applikationen ökar. - Antalet svar på enkäter ökar. - Antalet enkäter ökar.	Vi ökar marknadsföringen och ger anvisningar om användningen av applikationen. Vi gör aktuella och intressanta enkäter. Vi sporrar centralerna till att använda applikationen som ett redskap för förfrågningar. Vi utvecklar stadens verksamhet genom att utnyttja insamlad information och respons.	Direktören för stadskansli-centralen och sakkunnig i kommunikation och marknadsföring
	Vi ökar gemenskapen.	Vi ökar involvering och växelverkan.	Direktören för stadskansli-centralen och kommunikationsteamet
Staden satsar på servicen i sin egen verksamhet och stöder företagarna i finslipandet av servicenivån.	Vi förankrar anvisningar för god service vilka berör hela personalen.	Anvisningarna blir godkända, varefter vi förankrar dem inom organisationen.	Direktören för stadskansli-centralen
Antalet chefer är mindre och enheterna är större.	Vi utför det praktiska genomförandet av organisationsreformen.	Vi omorganiserar och sammanjämkar kontorsuppgifterna.	Direktören för stadskansli-centralen
	Vi omorganiserar och sammanjämkar kontorsuppgifterna.	Uppgiftsbeskrivningarna bedöms på nytt i samband med ändringarna.	Direktören för stadskansli-centralen och personalchefen
	Vi uppnår besparingar i personalkostnaderna.	Vi anställer färre nya personer än vad det naturliga bortfallet är.	Direktören för stadskansli-centralen och personalchefen
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Välfärden ökar och det sker en minskning i sjukfrånvarostatistiken.	Vi effektiviserar samarbetet mellan företagshälsovården och staden i att främja välfärden.	Personalchefen
		Vi sörjer för personalens arbetshälsa under ändringssituationer.	
	Lönenivån är konkurrenskraftig och rättvis.	Vi inleder en justering av lönesystemet.	
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi tar i bruk nya och ekonomiska verksamhetsätt som är till nytta för oss.	Vi tar aktivt reda på om eventuella nya verksamhetsätt som vi kan utnyttja i vårt arbete.	Direktören för stadskansli-centralen och stadskamreren

Anslag som står till förfogande för verksamheten
Förvaltningstjänster

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	340 781	213 540	238 700	241 087	243 498
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-2 978 633	-3 034 087	-3 212 350	-3 134 850	-3 134 850
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-2 637 882	-2 820 547	-2 973 650	-2 893 763	-2 891 352
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-2 637 822	-2 820 547	-2 973 650	-2 893 763	-2 891 352

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Näringslivstjänster (tid. Utvecklings-tjänster

Flyttar till centralen för näringsliv- och infrastruktur och byter namn till näringslivstjänster

Ansvarsperson: näringslivsdirektören

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdet utvecklingstjänster har som uppgift att stöda näringslivet, såväl verksamma som nya företag, stadsstyrelsen och stadsdirektören i närings- och utvecklingsfrågor samt i andra intressebevakningsfrågor. Ansvarsområdet förenar närings-, turist- och landsbygdsväsendet samt det allmänna strategi- och utvecklingsväsendet till en helhet.

Till utvecklingsavdelningen hör följande uppgiftsområden: utvecklingsväsendet, näringsväsendet, turistväsendet, landsbygdsväsendet och sysselsättningstjänsterna.

Att utveckla staden är en uppgift för hela staden – en uppgift för näringslivet, föreningarna och de olika sektorerna inom stadsorganisationen. Den reviderade stadsstrategin betonar vikten av samarbete.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Näringslivstjänsterna innefattar stadens egna satsningar för utvecklingen av företagsverksamhet och anskaffningen av projektförvaltnings- och företagarrådgivningstjänster av utvecklingsbolaget Posintra Oy. Utvecklingen av turismen sker i huvudsak i egen regi. Vi förstärker personalresurserna. Sysselsättningstjänsterna erbjuder bland annat arbetsverkstadsverksamhet, servicesedlar för sommarjobbare och allmän verksamhet som förbättrar sysselsättningen. Landsbygdsenheten sköter om utbetalningen av stöd till jordbrukare och om avbyttjänsterna. Verksamheten täcker ett omfattande område av östra Nyland.

Förändringar i omvärlden under planeringsperioden

För att öka antalet arbetsplatser i området satsar staden speciellt på trä-, havs- och metallklustrarna. Områdets marknadsföring riktas kraftigt till förfrågningar som kanaliseras via Finnvera och Invest in Finland.

Vi kommer att förnya turiststrategin – den nuvarande gäller till och med 2020. Valen av tyngdpunkter görs i samband med detta arbete. Tyngdpunkterna har varit barnfamiljerna, båtfolket och att göra evenemang kända. Skötandet av campingområdet blev 2018 stadens egen verksamhet. Syftet är att fortsätta detta vidare under de kommande tre åren, varefter man utvärderar verksamhetens lönsamhet.

Tyngdpunkten för sysselsättningstjänsterna har vid sidan om utvecklingen av verkstäderna varit att minska graden långtidsarbetslöshet. Sedan 2016 har antalet långtidsarbetslösa sjunkit från 432 personer till 243 i juni 2018. Verksamheten riktas i ökande grad till de unga och till att öka en allmän kunskap om arbetslivet.

Landsbygdsenhetens administrativa öde beror på tidtabellen för landskapsreformen.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi förbättrar förutsättningarna för distansarbete. Vi stöder tillgängligheten till ett bra nät och marknadsför detta.	Användningsgraden för de tillgängliga arbetsstationerna ökar.	Vi marknadsför möjligheten till distansarbete utanför hemmet.	Näringslivschefen
	Antalet personer i Lovisa vars arbetsgivare är beroende av ett snabbt nät ökar.	Vi marknadsför de goda förutsättningarna för distansarbete i Lovisa.	Näringslivschefen
Staden följer upp andelen av lokalt köpande av sina upphandlingar.	Vi ökar företagarnas medvetande om upphandlingsförfaranden.	Vi ordnar en utbildning om upphandlingsförfarandena för företagarna i området.	Näringslivschefen
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Antalet företag ökar.	Tillsammans med fungerande företag inom starka klustrar fortsätter vi att utveckla klustrarna.	Näringslivschefen
	Antalet turister ökar.	Tillsammans med fungerande företag inom starka klustrar fortsätter vi att utveckla klustrarna.	Näringslivschefen
Staden satsar på servicen i sin egen verksamhet och stöder företagarna i finslipandet av servicenivån.	Vi sparrar lokala företagare.	Vi fortsätter mentoringsprogrammet som staden delvis finansierar.	Näringslivschefen
	Vi förbättrar servicenivån.	I samarbete med företagen marknadsför vi en god serviceinställning.	Näringslivschefen
	Vi satsar på serviceprocessernas funktionalitet och hur beslut inverkar på företagslivet.	I beslutsfattandet beaktar vi i mer omfattande grad bedömningen av konsekvenser för företag.	Näringslivschefen
	Vi riktar Posintra Oy:s tjänster och följer upp dem.	Vi preciserar serviceavtalet och effektiviserar styrningen och uppföljningen.	Näringslivschefen

Vi satsar på högklassigheten och utbudet av hyresbostäderna.	Vi stöder Lovisa Bostäder Ab:s utveckling och tillväxt.	I samband med kommande detaljplaner undersöker vi möjligheten att bygga ett flervåningshus med hyresbostäder.	Näringslivschefen
	Antalet bostäder som finns till buds ökar.		

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Utvecklingstjänster

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	4 109 398	4 371 618	4 110 700	4 151 807	4 193 325
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-6 719 984	-7 231 688	-7 197 119	-7 181 419	-7 143 619
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-2 610 586	-2 860 070	-3 086 419	-3 019 612	-2 950 294
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-2 610 586	-2 860 070	-3 086 419	-3 019 612	-2 950 294

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Antal nya företag					
Besök på webbplatsen Visit Lovisa	85 500	95 000	97 000	100 000	105 000
Antal avbyttardagar inom lantbruket					
Antal gårdsbruksenheter					
Antal klienter inom sysselsättningstjänsterna	208	210	210	210	210

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Ekonomitjänster

Ansvarsperson: stadskamreren

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets uppgifter är att stöda sektorernas verksamhet, att sörja för de gemensamma principerna och anvisningarna för ekonomistyrning samt att främja ekonomiskt tänkande och resultatrikhet i stadens verksamhet.

Ekonomitjänsterna ansvarar för ekonomiplaneringen och koordinerar centralt budgetberedningen och rapportering i realtid om verksamheten och ekonomin under räkenskapsperioden. Ekonomitjänsterna sköter den löpande bokföringen i Lovisa stad och ansvarar för upprättandet av koncernbokslutet. Till uppgifterna hör också att ansvara för att sköta stadens finansiering och likviditet och för sin del de myndighetsanmälningar som anknyter till penningprocessen.

Ekonomitjänsterna ansvarar för och koordinerar utvecklingen av processerna för kostnadsberäkning, produktifiering och prissättning tillsammans med centralerna. Till ansvarsområdets uppgifter hör också den centraliserade upphandlingsverksamheten samt ägarstyrningen och tillsynen av stadens dottersammanslutningar.

Ekonomitjänsterna inbegriper enheterna kostservice och städservice. Kostservicen tillreder näringsmässigt god mat av bra kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. För att säkerställa kostservicens kvalitet följs kvaliteten av måltiderna upp med hjälp av regelbundna kundbelåtenhetsenkäter. Städsvicen ansvarar kostnadseffektivt för att städningen av Lovisa stads verksamhetslokaler och byggnader är heltäckande och av god kvalitet. I den nya organisationsstrukturen flyttar enheterna kostservice och städservice till centralen för bildning och välfärd.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Det centrala målet för den ekonomiska strategin är att skapa stabilitet, konkurrenskraft och långsiktighet i stadens ekonomiförvaltning. En sund ekonomisk bas utgör grunden för att Lovisa stads verksamhet är stabil och kan utvecklas.

Tyngdpunkter under den kommande planperioden är att

1. utveckla rapportering och uppföljning av ekonomin
2. kontinuerligt förbättra produktiviteten, verksamhetssätten och kostnadseffektiviteten
3. personalen är kunnig, motiverad och mår bra.

Förändringar i omvärlden under planeringsperioden och projekt som pågår

Vi har arbetat med den elektroniska månadsrapporteringen och den tas i bruk under 2018. Vi fortsätter att utveckla rapporteringen under budgetåret 2019. Målet är att rapporteringen sker i realtid och att den är tydlig.

I samband med pensioneringar undersöker vi alternativen för ordnandet av arbetsuppgifterna. Vi strävar efter att upprätthålla personalens kunnande och göra det mångsidigare. Vi sörjer för personalens arbetshälsa och arbetstrivsel.

I samband med organisationsreformen flyttar enheterna kostservice och städservice till centralen för bildning och välfärd.

Operativa nyckelmål för 2019 och en verksamhetsplan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Staden följer upp andelen av lokalt köpande av sina upphandlingar.	Med vår egen verksamhet stöder vi uppkomsten av lo- kala marknader.	I mån av möjlighet spjälkar vi upp upphandlingarna så att företagets storlek inte utgör ett hinder för inlämnande av anbud.	Direktören för stadskansli- centralen och stadskamre- ren
	Vi utvidgar användningen av elektroniska upphand- lingsredskap och utvecklar uppföljningsredskapen.	Vi utnyttjar portalen för små upphandlingar då vi gör små upphandlingar.	Direktören för stadskansli- centralen och stadskamre- ren
		I samarbete med de övriga centralerna ordnar vi tillsam- mans med lokala aktörer evenemang som främjar väx- elverkan.	Direktören för stadskansli- centralen och stadskamre- ren
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i använd- ning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi tar i bruk nya och ekono- miska verksamhetssätt som är till nytta för oss.	Vi tar aktivt reda på om eventuella nya verksamhets- sätt som vi kan utnyttja i vårt arbete.	Direktören för stadskansli- centralen och stadskamre- ren
Vår verksamhet är kost- nadseffektiv.	Nyckeltalen för ekonomin hålls på en skälig nivå i jäm- förelse med det nationella medelvärdet.	Vi följer aktivt upp utveck- lingen av ekonomin och vid- tar behövliga åtgärder för att hålla mätarna för ekonomin på nivån för det nationella	Direktören för stadskansli- centralen och stadskamre- ren

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Ekonomiavdelningen

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	86 238	4 700	5 000	50 50	5 101
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-4 325 957	-4 837 578	-5 155 510	-5 015 010	-5 010 010
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-4 239 719	-4 832 878	-5 150 510	-5 009 960	-5 000 910
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-4 239 719	-4 832 878	-5 150 510	-5 009 960	-5 000 910

Grundtrygghetscentralen

Principer för verksamheten

Vi ordnar de grundtrygghetstjänster som vi ansvarar för utgående från Lovisa stads strategi och på ett sätt som är klientinriktat, kostnadseffektivt och verkningsfullt och vi utnyttjar de möjligheter som teknologi och elektronisk kommunikation erbjuder. Vårt mål är en mångsidig och högklassig servicehelhet som lämpar sig till att vara en jämförelsestandard och i vilken man beaktar att hälso- och sjukvårdstjänsterna riktas på rätt sätt. Genom samarbetsavtal handhar Lovisa stad med undantag av tjänster för seniorer även grundtrygghetstjänsterna för invånarna i Lapträsk kommun. Grundtrygghetscentralen i Lovisa stads ansvar för att ordna social- och hälsovårdstjänster torde 1.1.2021 övergå till landskapet Nyland.

Till grundtrygghetscentralen hör följande ansvarsområden:

- förvaltning och främjande av hälsa
- tjänster för barn och unga
- tjänster för vuxna
- tjänster för seniorer
- regionala tjänster.

Tyngdpunkter för verksamheten

Målsättningen inom grundtrygghetscentralen som en helhet är att förbättra kundserviceupplevelsen för våra klienter. Målet är att den goda upplevelsen varar genom hela servicen. Att planera och bygga upp tjänster som erbjuder en god klientupplevelse förutsätter ett starkt kunnande om klientens behov. För att förbättra klientupplevelsen behöver det ske ändringar i verksamheten, och till viss del behöver också socialarbetets och seniortjänsternas personal utökas.

Vårt mål är en fortsatt välfungerande grundtrygghetscentral som stöder och främjar kommuninvånarnas välfärd. På basis av tidigare klientrespons har vi också som mål att social- och hälsovårdsärenden aktualiseras med låg tröskel och utan fördröjning. Aktualiseringsmodellen tillämpas framöver också inom missbrukarvården och den psykiatriska vården. Jämsides med aktualiseringsmodellen utvecklar vi socialarbetet, vården för kroniska sjukdomar, seniorservicen och den palliativa vården. Inom den förebyggande verksamheten ligger huvudvikten vid rehabiliterande arbete då det gäller seniorer och vid stödjande av barns, ungas och familjers livskompetens.

Vi fortsätter att utveckla verksamhetseffektiverande vårdprocesser. Då det gäller elektroniska tjänster och fjärrkonsultation framskrider vi i takt med teknikutvecklingen och erfarenhet från annat håll mot allt simplare vårdprocesser som tar klienternas behov i beaktande. En målsättning är också att öka åtkomligheten och synligheten.

På den regionala nivån inleder vi ett närkommunsamarbete bland annat inom hemsjukhusverksamheten. Vi fortsätter kartlägga möjligheterna till ökat samarbete bland annat inom tjänsterna för barn och unga, inom sjukhusets avdelningsverksamhet samt inom mentalvårds- och missbrukarvårdstjänsterna.

Ett ekonomiskt mål är att verksamheten är kostnadseffektiv och att vi håller oss inom ramen för budgeten.

Bedömning av risker

Osäkerhetsfaktorerna i anknytning till landskaps- och vårdreformen, bland annat vad gäller tidtabellen, utgör fortfarande en betydande risk för grundtrygghetscentralen. Å ena sidan medför fördröjningen av reformens ikraftträdande mer osäkerhet, men, å andra sidan, ger den tid för grundtrygghetscentralen att ännu bättre förbereda sig på ändringarna. Riskens inverkan har blivit mindre, men sannolikheten är även i fortsättningen stor.

Samarbetet på regional och lokal nivå innehåller alltid risker, men också möjligheter. Om samarbetet inte fungerar kan det även förlångsamma grundtrygghetscentralens möjligheter att utvecklas. Samarbetet har dock fungerat väl under den senaste tiden, så riskens inverkan har minskat och sannolikheten lite grann likaså.

Hur personalen orkar under förändringarna utgör också en risk, inom vissa verksamheter också personalens tillgänglighet. Förändringstillståndet har visserligen under den senaste tiden varit så konstant att även personalen har bättre förmåga att möta ändringar. Personalen har förbundit sig väl till ändringarna. Till sin betydelse är risken stor men sannolikheten att risken blir verklighet är mindre än tidigare.

Utfallet för ekonomin 2018 har visat att året kommer att bli ekonomiskt knappt, och att verksamheten inte kommer hållas inom ramen för budgeten. Det finns också risker för den ekonomiska framgången 2019. Risken existerar, och särskilt inom den specialiserade sjukvården är även sannolikheten för att den realiserar stor.

Anslag som centralen förfogar över (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

2113 Grundtrygghetscentralen

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Försäljningsintäkter	3 368 041	3 050 195	3 228 965	3 261 255	3 293 867
Avgiftsintäkter	4 677 539	4 265 990	4 273 785	4 332 523	4 375 848
Understöd och bidrag	224 270	141 000	201 000	203 010	205 040
Hysesintäkter	361 763	652 510	561 250	613 467	619 600
Övriga verksamhetsintäkter	115 017	47 940	40 440	40 840	41 250
Verksamhetens intäkter	8 746 630	8 157 635	8 305 440	8 451 095	8 535 605
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Personalkostnader	-18 215 621	-17 613 782	-18 105 024	-18 005 024	-18 005 024
Köp av tjänster	-30 767 727	-31 031 485	-32 095 615	-32 095 615	-32 095 615
Material, förnödenheter och varor	-1 381 879	-1 122 085	-1 298 130	-1 298 130	-1 298 130
Understöd	-1 739 100	-1 820 200	-1 832 900	-1 832 900	-1 832 900
Övriga verksamhetskostnader	-332 427	-366 683	-361 149	-361 149	-361 149
Verksamhetens kostnader	-52 436 755	-51 954 235	-53 692 818	-53 592 818	-53 592 818
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-43 690 125	-43 796 600	-45 387 378	-45 141 723	-45 057 213
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-43 690 125	-43 796 600	-45 387 378	-45 141 723	-45 057 213
Avskrivningar och nedskrivningar	-67 799	-36 475	-53 140	-53 140	-53 140
Kalkylmässiga poster					

varav Lappträsk's andel är ca 2 537 900 euro.

I förhållande till stadsfullmäktige bindande nyckelmål för 2019 vilka baserar sig på stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten samt en verksamhetsplan för hur nyckelmålen ska uppnås

Grundtrygghetscentralens tyngdpunkter för verksamheten:

Antalet arbetsplatser ökar med 50 och arbetslösheten minskar med en procent.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Resultat från kundbetygsenkäten	Vi förbättrar seniorserviceens image.	Vi utvecklar användningen av sociala medier.	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och närcheferna
		Vårt samarbete med privata serviceproducenter är bättre.	Vi synliggör användningen av servicesedlar och ökar användningen av privata serviceproducenter.	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och den serviceansvariga

Vi främjar barns och ungas hälsa och välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar välfärden för barn, unga och familjer.	Indikatoruppgifter från välfärdsberättelsen (enkäten Hälsa i skolan)	Vi främjar hälsosamma livsstilar bland barn, unga och familjer, och vi förstärker rusmedelsfrihet bland unga.	Plan för utveckling av reproduktiv hälsa för unga: avgiftsfri prevention för under 25-åringar.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga
		Vi förstärker livskontrollen för barn, unga och familjer och uppväxtmiljön är säker och trygg.	Vi utvecklar tillsammans med tredje sektorn samlingsplatsverksamhet till familjecentralen. Vi deltar i östra Nylands kommuners och HUCS ungdomspsykiatri gemensamma projekt om tidig identifiering av stödbehov för och vård av mental hälsa bland unga.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga
		Den barnvänliga kommunen	Vi fyller Unicefs kriterier.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga

Kunglig service i drottningens stad.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
<p>Grundtrygghetscentralen är fungerande och den stöder och främjar kommuninvånarnas välfärd.</p>	<p>Indikatoruppgifter från välfärdsberättelsen</p>	<p>Vi erbjuder kundorienterad och flexibel service för barn unga och familjer.</p>	<p>Vi tar i användning servicesedlarna som en del av hemservicen för barnfamiljer.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga</p>
		<p>Barnskyddsverksamheten är högklassig och den anställda inom barnskyddet har tillräckligt med tid för var och en barnklient eller ungdomsklient.</p>	<p>Vi anställer en till socialarbetare till barnskyddet, då klientdimensioneringen motsvarar rekommendationerna.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den ledande socialarbetaren</p>
		<p>Vi utökar samarbetet och serviceformen som ges i hemmet inom de psykosociala tjänsterna.</p>	<p>Missbrukarvårds-, mentalhälso- och socialtjänsterna arbetar tillsammans och utvecklar tillsammans verksamhetsmodeller.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för vuxna</p>
		<p>Vi förstärker det välfärdsfrämjande arbetet.</p>	<p>Vi satsar speciellt på rehabilitering i hemmet och utvecklar samarbetet med tredje sektorn.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen, den serviceansvariga och fysioterapeuten</p>
	<p>Resultat från kundbetygsenkäten</p>	<p>Vi ökar tillgängligheten.</p>	<p>Inom tjänsterna för barn, unga och familjer förlänger vi öppettiderna till klockan sex en dag i veckan.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga</p>
		<p>Vi tar ett språng mot mer omfattande elektroniska tjänster.</p>	<p>Vi utbildar och motiverar personalen att använda elektroniska tjänster och att främja verksamhetssättet.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för vuxna</p>
		<p>Vi förbättrar klienternas serviceupplevelse.</p>	<p>Vi erbjuder personalen kundserviceutbildning.</p>	<p>Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga</p>

Ekonomin är i balans.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Resultat från kundbetygsenkäten. Delårsrapporter och bokslutsuppgifter	Vi utvecklar användningen av teknologi.	Vi ökar användningen av dosdispensering av läkemedel och prövar på virtuella hemvårdsbesök (pilotprojekt 2019).	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och hemvårdsledare
		Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Förvaltning och främjande av hälsa

Ansvarsperson: grundtrygghetsdirektören

Ansvarsområdets uppgifter är att

- arbeta som främjare av hälsa och välfärd i hela staden
- skapa förutsättningar för att de olika ansvarsområdena ska uppnå sina mål
- stöda utvecklingen av serviceproduktionen
- sköta den interna och externa kommunikationen
- i enlighet med lagar och förordningar övervaka och följa upp kvaliteten på de tjänster som olika aktörer producerar.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

- skapa verksamhetsmodeller för ökad välfärd utifrån information som beskriver kommuninvånarnas välbefinnande
- planera digitala tjänster och anslutningen till socialvårdens nationella arkiv och påbörja genomförandet
- delta i att planera utvecklingen av serviceprocesser, sätta i gång serviceprocesser och sköta kommunikationen i anknötning till processerna
- planera och anordna utbildningar som siktar på förbättrade klientupplevelser.

Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden

Förberedningen inför landskaps- och vårdreformen utgör en stor arbetsuppgift även under 2019, trots att man skjutit upp tidtabellen för reformen. Våra mål inom de olika ansvarsområdena för 2019 syftar till att vara av ett sådant slag att vi så bra som möjligt kan möta de utmaningar som reformen för med sig. Därför framhävs förvaltningens arbetsinsats då utvecklingen av serviceprocesserna planeras och igångsätts. Ändringarna i lagstiftningen kan framkalla ett behov att till och med snabbt ändra verksamhetsriktning, om lagarna träder i kraft planenligt 2019. I det osäkra läget framhävs kommunikationens betydelse.

Målet för hela grundtrygghetscentralen är att förbättra klientupplevelsen. Inom förvaltningen satsar vi kommande år på att planera och anordna utbildning i anslutning till detta, samt på att planera, sätta i gång och följa upp eventuella projekt som utbildningen gett upphov till.

Under 2019 kommer vi ytterligare att satsa på utvecklingen av de digitala tjänster som redan är i bruk och de som håller på att tas i bruk. Igångsättandet av projektet med socialvårdens nationella arkiv kommer att vara särskilt tidskrävande 2019.

Inom fältet för främjande av hälsa och välfärd fortsätter vi tidigare igångsatta projekt. Dessutom satsar vi fortsättningsvis på centralövergripande samarbete och samarbetet med tredje sektorn.

Bedömning av risker

Det finns risker i anslutning till att man håller sig ajour med framskridandet av landskaps- och vårdreformen och kommunicerar om reformen. I reformen sker det kontinuerligt så mycket inom olika forum, att risken att man inte får eller märker all information är stor. Eftersom det är fråga

om en reform med så här stor omfattning är det högst troligt att så händer. Det finns också risker med tanke på att man är tvungen att genomföra utvecklingsprojekt i en situation där lagstiftningen inte än är i kraft. Det är rätt sannolikt att man i något skede märker att något utvecklingsprojekt varit onödigt med tanke på social- och hälsovårdsreformen. Projekten är dock inte onödiga då det gäller utvecklingen av den egna verksamheten, utan de bidrar till att vi bättre kan betjäna kommuninvånarna.

Det finns både ekonomiska risker och verksamhetsrisker som anknuter till planeringen och ibruktagandet av digitala tjänster. Det är möjligt att kommuninvånarna inte hittar tjänster av nytt slag, eller att de inte vill använda dem till exempel på grund av tekniska problem. Utöver ekonomiska risker finns det tekniska problem i anknytning till socialvårdens nationella arkiv. Klientdatasystemen utvecklas kontinuerligt, men systemens förutsättningar för anslutning till det nationella arkivet kan fortfarande vara svaga.

Gällande utbildningar och projekt i anslutning till att förbättra klientupplevelsen finns det en risk att personalen inte förbinder sig till verksamhetssättet och till överenskomna regler. Å andra sidan bidrar nöjda kunder utan tvivel till personalens välbefinnande i arbetet.

Det finns en risk som hänger ihop med det verktyg som används för att göra upp välfärdsplanen: att verktyget även i fortsättningen inte används i tillräcklig utsträckning. Att minska risken genom att öka användningen av verktyget underlättar fastställandet av tyngdpunkter och att resurser fördelas på rätt sätt.

Operativa nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vår verksamhet är kostnads-effektiv.	Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Anslag som står till förfogande för verksamheten

21130 Förvaltning och främjande av hälsa

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	306	280	11 600	11 716	11 833
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 003 552	-1 123 743	-1 271 660	-1 271 660	-1 271 660
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-1 003 246	-1 123 463	-1 260 060	-1 259 944	-1 259 827
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-1 003 246	-1 123 463	-1 260 060	-1 259 944	-1 259 827

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Tjänster för barn och unga

Ansvarsperson: servicechefen

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets uppgift är att främja och upprätthålla barnens, ungas och deras familjers välfärd samt att förebygga marginalisering genom att på ett kostnadseffektivt och klientinriktat sätt i enlighet med bestämmelser ordna i rätt tid sådana social- och hälsovårdstjänster som barnen, unga och deras familjer behöver.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

- Vi utvecklar tjänsterna för barn, unga och familjer i enlighet med landskapet Nylands familjecentralsmodell.
- Bedömning av konsekvenser för barn, en barnvänlig kommun.
- Vi främjar barns, ungas och familjers hälsosamma levnadsvanor på så sätt att vi eftersträvar att minska antalet icke-önskade graviditeter och aborter bland unga genom att utveckla preventivrådgivningen riktad till unga och genom att erbjuda preventivmedel avgiftsfritt för under 25-åriga.
- Tidig upptäckt och vård av psykiska problem hos unga, ett gemensamt projekt mellan kommunerna i östra Nyland och HUCS ungdomspsykiatri.
- Vi utvecklar socialarbetet inom barnskyddet i enlighet med Social- och hälsovårdsministeriets utredningsbaserade rekommendationer så att en socialarbetare har cirka 30 klienter. Detta förutsätter att en ny tjänst som socialarbetare grundas, för just nu är antalet klienter cirka 48 per socialarbetare med ansvar för barnets angelägenheter inom Lovisa stads och Lapträsk kommuns samarbetsområde. I barnskyddslagen stadgas om barnets rätt att tillräckligt ofta få träffa den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter. I lagen stadgas också om åtgärderna som anknyter till processen och om den ansvariga socialarbetarens ansvar för att klientplanen genomförs. Ifall socialarbetarna inom barnskyddet har 46–48 klienter blir det inte tillräckligt med tid för detta. Inom Lovisa stads och Lapträsk kommuns samarbetsområde har klientantalen börjat öka sedan början av 2017, en utveckling som följer utvecklingen på nationell nivå. Utöver detta har barnskyddsproblemen under de senaste åren blivit allt svårare och mångfacetterade.

Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden

Förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen fortsätter sannolikt under 2019 och vi deltar aktivt i beredningen av social- och hälsovårdsreformen vad gäller tjänsterna för barn, unga och familjer i Nyland. Den egna verksamheten utvecklas i mån av möjlighet enligt riktlinjerna i beredningen av social- och hälsovårdsreformen.

LAPE-projektet upphörde vid utgången av 2017, men projektmålsättningen och den goda praxisen eftersträvar vi att förankra ännu under 2018. Anknutet till detta är också den fortsatta förankringen av barnets rättigheter. Målet är att Lovisa stad skulle beviljas UNICEFs certifikat En barnvänlig kommun under 2019.

Enligt skolhälsoenkäten för 2017 mår de unga i Lovisa till många delar psykiskt sämre än medeltalet i landet som helhet, och de psykiska symptomen har ökat. Denna utmaning eftersträvar vi att svara på genom att delta i ett gemensamt projekt mellan kommunerna i östra

Nyland och ungdomspsykiatri vid HUCS, i vilket man syftar till tidig identifiering av problemen och lågtröskelvård i den egna näromgivningen (bland annat ICP-metoden).

Antalet klienter inom barnskyddet har ökat sedan början av 2017 så att antalet klienter per månad varit 25–30 fler än under tidigare år. Riktningen har varit likadan på landsomfattande nivå. Eftersom socialarbetet för barnfamiljer klarar av att sköta en del av de mindre problematiska klientfallen som tidigare styrts till barnskyddet, tar barnskyddet hand om de utmanande och mångproblematiska barn- och ungdomsfallen.

Bedömning av risker

- Med tanke på social- och hälsovårdsreformen finns det en risk inom Lovisa stads tjänster för barn och unga att personalen inte orkar i den kontinuerligt osäkra situationen. Risker försöker vi minska genom att regelbundet ge ut information om beredningen av projektet.
- En risk för genomförandet av det gemensamma projektet mellan kommunerna i östra Nyland och HUCS ungdomspsykiatri är att HNS inte beviljar utvecklingsfinansiering för projektet.
- Inom barnskyddet finns det en risk att vårddyggen för placeringarna börjar öka från den nuvarande låga nivån.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar välfärden för barn, unga och familjer.	Vi främjar hälsosamma livsställ bland barn, unga och familjer, och vi förstärker rusmedelsfrihet bland unga.	Plan för utveckling av reproduktiv hälsa för unga: avgiftsfri prevention för under 25-åringar.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga
	Vi förstärker livskontrollen för barn, unga och familjer och uppväxtmiljön är säker och trygg.	Vi utvecklar tillsammans med tredje sektorn samlingsplatsverksamhet till familjecentralen. Vi deltar i östra Nylands kommuners och HUCS ungdomspsykiatris gemensamma projekt om tidig identifiering av stödbehov för och vård av mental hälsa bland unga.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga
	Den barnvänliga kommunen	Vi fyller Unicefs kriterier.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den serviceansvariga
Grundtrygghetscentralen är fungerande och den stöder och främjar kommuninvånarnas välfärd.	Vi erbjuder kundorienterad och flexibel service för barn unga och familjer.	Vi tar i användning service-sedlarna som en del av hem-servicen för barnfamiljer.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga
	Barnskyddsverksamheten är högklassig och den anställda inom barnskyddet har tillräckligt med tid för var och en barnklient eller ungdomsklient.	Vi anställer en till socialarbetare till barnskyddet, då klientdimensioneringen motsvarar rekommendationerna.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga och den ledande socialarbetaren
	Vi ökar tillgängligheten.	Inom tjänsterna för barn, unga och familjer förlänger vi öppettiderna till klockan sex en dag i veckan.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för barn och unga
Vår verksamhet är kostnads-effektiv.	Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Anslag som står till förfogande för verksamheten

21131 Tjänster för barn och unga

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	571 146	431 350	479 800	484 598	489 444
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-2 947 715	-3 335 907	-3 515 989	-3 515 989	-3 515 989
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-2 376 569	-2 904 557	-3 036 189	-3 31 391	-3 026 545
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-2 376 569	-2 904 557	-3 036 189	-3 31 391	-3 026 545

varav Lappträsk's andel cirka 448 700 euro.

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Barnrådgivningen			
0–6-åriga barn	1 268	1 086	1 228
Vårdpersonalbesök inalles	3 387	3 650	3 320
Vårdpersonalbesök per barn	2,67	3,36	2,7
Läkarbesök inalles	863	910	849
Läkarbesök per barn	0,68	0,83	0,69
Skolhälsovården			
Elever inom grundläggande utbildningen inalles	1 688	1 660	1 628
Vårdpersonalbesök inalles	4 968	3 660	4 780
Vårdpersonalbesök per barn	2,94	2,2	2,93
Läkarbesök inalles	996	732	936
Läkarbesök per barn	0,59	0,44	0,57
Vårdtyggen för placerade barn			
Familjevård	1 464	1 320	1 464
Professionellt familjehem	1 731	1 800	1 460
Anstaltsvård	800	730	1 095
Kontakter och anmälningar om behov av socialvård som gäller barn samt barnskyddsanmälningar	403	340	420

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Tjänster för vuxna

Ansvarsperson: servicechefen

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets uppgift är att erbjuda den vuxna befolkningen välfärdstjänster i enlighet med gällande lag och gemensamt överenskommen arbetsfördelning. Under perioden 2019–2020 kommer vi sannolikt att stå inför en integrering på landskapsnivå och förberedelser inför våra klienters utvidgade valfrihet. Centralt är då ett smidigt och kostnadseffektivt servicesystem som väl möter invånarnas behov samt en högklassig kundservicekultur.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Merparten av processerna för tjänsterna för vuxna har utvecklats under de senaste åren till en rätt hög nivå och problemen i anknytning till tjänsternas tillgänglighet har i huvudsak lösts. Således har vi en möjlighet att ingripa i tjänsternas kvalitetsvariation före den social- och hälsovårdsreformsenliga integrationen. Enligt planerna utgör 2019 temaår för god kundservice och vi kommer målmedvetet att ordna temaenlig utbildning som gäller hela personalen. Särskilt viktigt är det att kartlägga de faktorer som förlångsammnar standardiseringen av en god servicenivå. Det är också särskilt viktigt att vara tillräckligt djupt medveten om vad en god servicehelhet består av. Service som upplevts vara av god kvalitet består inte bara av leenden och artiga ord, utan också minst lika mycket av sakkunnighet, av att möta människor utan brådska och av välfungerande och långtuttänkta serviceprocesser med smidiga stödtjänster. Det lönar sig att ställa den bästa servicen i Finland som mål, eller åtminstone en delad första plats, för att åstadkomma en utveckling i rätt riktning och en tillräcklig utvecklingshastighet. Processen med att uppnå en god servicehelhet borde påbörjas genom att kartlägga hoten och riskerna. Personalens attityd och kompetensnivå kan utgöra en risk, men lika väl kan risken utgöras av en dåligt fungerande datakommunikation eller en dåligt planerad eller icke-tryckttestad vårdspraxis. Avsikten är att som organisation växa till en sådan nivå där varje bristfällig servicehändelse automatiskt skulle ge upphov till en anmälan om äventyrad patientsäkerhet. Enbart denna väg kan vi komma fram till dolda systematiska fel och brister i servicekedjan.

God praxis innebär byteshandel mellan olika aktörer. Många innovationer som utvecklats i Lovisa har kopierats annanstans och på motsvarande sätt kan vi i Lovisa genomföra sådan god praxis som vi lärt oss från annat håll. Avsikten är att under 2019 föra diskussion med andra offentliga grundtrygghetsorganisationer för att hitta god praxis som lämpar sig för Lovisa. Sådana finns också tillgängliga i de samarbetsnätverk där Lovisa redan deltar. God praxis är en förutsättning för god kundservice, och ju mer central kärnfunktion det är fråga om, desto värdefullare blir ibruktagandet av god praxis. Exempel på funktioner med god praxis är bland annat projekten i anslutning till utskrivningen av avdelningspatienter där det dras en gräns mellan sjukhusvård och boendeservice samt ibruktagandet av olika nya elektroniska tjänster inom missbrukarvården och mentalvården. Inom sjukhusmottagningsverksamheten kan man utöver de vanliga elektroniska tjänsterna också utveckla de elektroniska tjänsterna i anslutning till patientens egenvård.

Ändringarna inom grundtrygghetscentralens organisation har under de senaste åren varit stora och till följd av dem har vi varit tvungna att flera gånger omstrukturera arbetsfördelningen. Det har uppstått situationer där specialister belastats med sådana uppgifter som det

inte är ändamålsenligt att de sköter med tanke på utbildning och kunnande. Det är all anledning att under 2019 kartlägga de anställdas väsentligaste uppgifter och se till att alla i så stor utsträckning som möjligt arbetar inom sitt eget kompetensområde.

Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden

De största ändringarna under 2019 hänger sannolikt ihop med sjukhus- och hemsjukhus-tjänsterna, där vi håller på och sätter i gång regionala integrationsprocesser. Också inom handikappservicen har vi som mål att göra upp en regional verksamhetsmodell. Mentalvårdsarbetets flytt till grundtrygghetscentralen skapar potential för ett djupare samarbete än tidigare mellan hälsovårdscentralens egen mentalvård, egen missbrukarvård och eget vuxensocialarbete. Målet är att tyngdpunkten för det psykosociala arbetet flyttas i riktning mot vården i hemmet.

Temaåret för god service förutsätter utöver målmedveten utbildning även att temat tas upp i alla ledningsgrupper som ett eget ärende med högsta prioritet. För framgången är det också nödvändigt med nära samarbete med dataförvaltningsenheten, eftersom välfungerande service ur kundperspektiv förutsätter fungerande datakommunikationsprocesser och att slutanvändarna har goda datahanteringsfärdigheter.

Överföringen av uppgifter från läkare till vårdare och från den specialiserade sjukvården till primärvården fortsätter i egen maklig takt. Detta skapar dock kontinuerligt tryck både vad gäller kunnande och resursfördelning. Fortsättningsvis genomgår nya sjukskötare utbildning för att skriva ut recept och för självständig vårdmottagning. Från den specialiserade sjukvården överflyttas ansvaret för allt fler patienter med sömnapné, patienter i behov av desensibilisering och allt yngre patienter med typ 1-diabetes på primärvården.

Bedömning av risker

Utvecklingen av social- och hälsovårdsreformen fördröjs ytterligare och organiseringsprinciperna ändras igen. Detta kan leda till att samarbetsvilligheten försämras, att man allmänt tröttnar på social- och hälsovårdsreformen och att ovetskapen ökar. Risken är jämförelsevis stor, men följderna enbart måttliga, eftersom förväntningarna inte heller varit höga under de senaste åren.

Den rätt anspråkslösa nivån på samarbetet mellan kommunerna i östra Nyland uppvisar inga tecken på att återupplivas. Storleken på Lovisaregionen gör det inte möjligt för oss att klara oss själva och läget ger inte många alternativ till lösningar vad gäller samarbetet. Risken är måttlig, och följderna allvarliga.

Den offentliga basservicen har inte tidigare behövt tävla om klienter och inte heller satsa i någon större mån på tjänstvillighet. Att man utbildar sig med tanke på god service upplevs inte nödvändigtvis så viktigt som inom privata sektorn. Förbindelsen kan förbli halvhjärtad, och investeringen i utbildningen av personalen inhämtar inte den ändring man önskat. Risken är rätt liten och följderna måttliga.

Trots att den äldre befolkningen växer, håller vi på att minska på tunga serviceformer, såsom hälsovårdscentralssjukhusverksamhet, i tron på att resurserna trots det räcker, så länge verksamheten moderniseras och utvecklas i tillräcklig grad. Det finns inga garantier för detta och frestelsen att gå tillbaka till den tidigare, storresurskrävande verksamhetsmodellen är stor, och vägen dit dessutom väldigt kort. Risken är måttlig, eftersom vi är väl och i hög grad

medvetna om saken. Följderna är dock enorma, för bland annat sjukhusverksamheten paralyseras allvarligt och kostnaderna spårar ur om man inte uppnår målen som ställts upp för den öppna vården för äldre.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för vuxna	Vi utökar samarbetet och serviceformen som ges i hemmet inom de psykosociala tjänsterna.	Missbrukarvårds-, mentalhälso- och socialtjänsterna arbetar tillsammans och utvecklar tillsammans verksamhetsmodeller.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för vuxna
	Vi tar ett språng mot mer omfattande elektroniska tjänster.	Vi utbildar och motiverar personalen att använda elektroniska tjänster och att främja verksamhetssättet.	Grundtrygghetsnämnden samt servicechefen för vuxna
Vår verksamhet är kostnads-effektiv.	Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Anslag som står till förfogande för verksamheten

21132 Tjänster för vuxna

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	4 345 173	3 840 955	4 070 380	4 111 084	4 152 195
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-16 226 664	-15 705 289	-16 635 497	-16 635 497	-16 635 497
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-11 881 492	-11 864 334	-12 565 117	-12 524 413	-12 483 302
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-11 881 492	-11 864 334	-12 565 117	-12 524 413	-12 483 302

varav Lapträsk's andel cirka 2 035 700 euro.

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Öppenvård			
Att få kontakt till mottagningen, målet 100 %	100 %	100 %	100 %
Icke inhyrda tider (läkare och vårdare)	300	200	150
<i>Fysioterapi</i>			
Från läkare till fysioterapeut överförda patienter med axel- och ryggbesvär, antalet besök	150	200	220
<i>Kroniska sjukdomar</i>			
– antalet patienter/årsgranskningar	1 200	1 200	1 200
– gjorda vårdplaner (%)	70	80	90
Tandvård			
Att få kontakt till mottagningen, målet 100 %	100 %	100 %	100 %
Väntetid till tandläkare	vårdgaranti	vårdgaranti	vårdgaranti
Väntetid till munhygienist	vårdgaranti	vårdgaranti	vårdgaranti
Väntetid för			
besök på tandläkarmottagningen	10 599	10 000	10 700
besök på munhygienist mottagningen	2 974	3 200	3 200
besök på tandskötarmottagningen	138	250	200
Hälsocentralsjukhuset			
Antalet vårddygn på avdelningen	11 000	9 100	8 500
Inskrivna patienter på hemsjukhuset	180	220	250
Antalet besök vid hemsjukhuset	2 600	3 200	4 500
Socialarbete för vuxna			
Kompletterande utkomststöd, euro	180 000	170 000	170 000
Antal klientförhållanden	460	470	300
Antalet aktiveringsplaner	53	73	150
Antalet klienter i boendeservice inom mental- och missbrukarvård	46	45	47
Antalet kundförhållanden av invandrare inom planen för integrationsfrämjande	40	44	50

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Tjänster för seniorer

Ansvarsperson: servicechefen

Ansvarsområdets uppgifter

Den viktigaste uppgiften för tjänsterna för seniorer är att ordna verksamhet som främjar de äldres välfärd och hälsa samt att stöda de äldres möjligheter till ett självständigt och meningsfullt liv i olika boende- och vårdmiljöer.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

- utveckla tjänsterna i samarbete med invånarna och öka invånarnas möjligheter att delta
- främja invånarnas sunda livssätt och trygga vardag samt förebygga marginalisering
- utveckla användandet av teknologi
- serviceprocesserna är fungerande och verksamheten är kostnadseffektiv och resultatrik.

Förändringar i verksamhetsmiljön under planperioden och projekt som pågår

Målet är att öka den äldre befolkningens möjligheter att bo kvar hemma. Under 2019 kommer vi att fortsätta utveckla tidigt ingripande och rehabiliterande verksamhet. Vi ökar rehabiliteringen i hemmet och gör den mera mångsidig. Målet är att stärka de äldres förutsättningar att klara av vardagliga aktiviteter och att öka deras välbefinnande samt att möjliggöra delaktighet och inflytande. Vi satsar på gruppverksamhet inom stadens olika områden för att stärka social gemenskap och lindra ensamhet. Vi strävar efter att öka samarbetet med olika föreningar och frivilliga. Vi deltar i ett inlärningsnätverk inom projektet Kraft i åren. Nätverket ordnas av Äldreinstitutet tillsammans med olika kommuner i Nyland och Tavastland.

Vi anställer en ergoterapeut för att kunna ge stöd åt hemmaboende äldre och utöka gruppverksamhet för äldre. Vi ökar antalet närvårdare inom hemvården med två personer för att kunna erbjuda tillräcklig vård och omsorg.

Seniorservicen i Lovisa stad deltar i regeringens spetsprojekt "Hemvård för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras". Det långsiktiga målet med spetsprojektet är att på landskapsnivå utveckla en integrerad servicehelhet för äldre personer samt att tygla kostnadsökningen. I Nyland inriktar man sig på att bygga en gemensam servicemodell för seniorer. Projektet koncentrerar sig på rehabilitering, på att utveckla organisering av arbete och arbetssätt, på rådgivningsverksamhet och på servicehandledning.

Vi fortsätter att utveckla rådgivningsverksamheten för seniorer i Lovisa. Klienten ska på ett enkelt sätt kunna ta kontakt med servicerådgivningen. Klienten ska på ett telefonnummer få rådgivning och vägledning om olika saker. Det är viktigt, att förutom att ge råd och handledning inom social- och hälsovården, också synliggöra olika verksamheter i kommunen, till exempel verksamheter inom andra kommunsektorer, såsom idrott, kultur, bildningsväsendet och verksamheter inom olika organisationer och församlingar.

Inom hemvården ökar vi antalet klienter som får maskinell dosdispensering av läkemedel. Maskinell dosdispensering minskar felbehandlingen ifråga om läkemedel samt läkemedel-svinnet när klienternas läkemedel delas ut för till exempel två veckors behov.

Vi utvecklar också virtuell omsorg inom hemvården. Virtuell omsorg kompletterar hemvårdens besök och gör det möjligt att erbjuda kunden mångsidigare service än tidigare. Man kan kontrollera hur kunden mår flera gånger per dygn och när situationen det kräver är hjälpen även snabbt på plats. Till exempel olika stöd- och kontrollbesök kan delvis skötas på distans. Under ett virtuellt besök får klienten handledning med hjälp av en pekplatta som har bild- och ljudförbindelse. Virtuell omsorg ersätter aldrig tjänster som fysiskt ges i hemmet. Det är ett arbetsredskap som stöder hemvårdarna och flyttar lättare besök, där det inte nödvändigtvis behövs fysisk kontakt, från hemvårdarna till den virtuella vårdaren.

Planeringen av servicehuset Lyckans tilläggsbyggnad görs under 2018 och själva byggarbetet inleds 2019. Tillbyggnaden planeras vara färdig vid årsskiftet och klienterna kan flytta till den nya delen på Lyckan i januari 2020.

Verksamheten på Emilhemmet avslutas 31.12.2019 och klienterna flyttas till andra vårdhem i Lovisa. Staden köper vid behov flera platser från privata aktörer. Ordinarieanställda på Emilhemmet erbjuds arbete inom övriga enheter inom seniorservicen i Lovisa stad.

Bedömning av risker

På grund av ett ökat antal äldre behövs olika former av tjänster som stöder den äldres möjligheter att bo hemma. För att lyckas med det måste vi utveckla den förebyggande och den rehabiliterande vården samt hemvårdstjänsterna. Vi måste hitta nya lösningar, såsom olika former av stödtjänster och hälsoteknologi. Vi måste satsa på utbildning av personalen och stöda personalen och på så sätt öka orken och arbetsmotivationen. Resurserna inom hemvården måste vara tillräckliga och mångsidiga. Vi måste också ha tillräckligt med platser för rehabiliterande korttidsvård och inom effektiviserat serviceboende. Om vi inte lyckas med hemvårdstjänsterna, så finns risken att vi har äldre på olika sjukhusavdelningar och kostnaderna stiger.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi förbättrar seniorservicens image.	Vi utvecklar användningen av sociala medier.	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och närcheferna
	Vårt samarbete med privata serviceproducenter är bättre.	Vi synliggör användningen av servicesedlar och ökar användningen av privata serviceproducenter.	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och den serviceansvariga
Grundtrygghetscentralen är fungerande och den stöder och främjar kommuninvånarnas välfärd.	Vi förstärker det välfärdsfrämjande arbetet.	Vi satsar speciellt på rehabilitering i hemmet och utvecklar samarbetet med tredje sektorn.	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen, den serviceansvariga och fysioterapeuten
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi utvecklar användningen av teknologi.	Vi ökar användningen av dosdispensering av läkemedel och prövar på virtuella hemvårdsbesök (pilotprojekt 2019).	Grundtrygghetsnämnden samt seniorservicechefen och hemvårdsledare
	Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Anslag som står till förfogande för verksamheten

21134 Tjänster för seniorer

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	3 751 092	3 799 260	3 661 200	3 760 412	3 798 016
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-14 339 464	-13 408 037	-13 588 742	-13 488 742	-13 488 742
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-10 588 372	-9 608 777	-9 927 542	-9 728 330	-9 690 726
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-10 588 372	-9 608 777	-9 927 542	-9 728 330	-9 690 726

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

Tjänster för seniorer

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
Personer över 75 år	1 720	1 785	1 831	1 931
65–74-åringar	2 304	2 487	2 538	2 521
Hemmaboende i åldersklassen 75 +, % av åldersklassen	89,9	90,5	90,7	90
Närståendevård				
Närståendevårdare	60	70	70	75
Omfattning i % av åldersklassen 75 +	3,5	4	3,8	3,8
Hemvård				
Klienter som får regelbunden hemvård (innehåller regelbunden hemsjukvård) i åldersklassen 75 +	256	300	300	300
Omfattning i % av åldersklassen 75 +	14,8	17	16	15,5
Klienter under 75 år som får regelbunden hemvård (innehåller regelbunden hemsjukvård)	55	50	50	50
Omfattning i % i åldersklassen under 75 år	2,4	2	2	2
Totala antalet hemvårdstimmar				
Totala antalet hemvårdsbesök	55 132 179 058		55 200 179 000	55 500 180 000
Effektiverat serviceboende				
Antalet platser; egen verksamhet + köpta tjänster	152	180–182	178–180	182
Omfattning i % av åldersklassen 75 +	8,1	9,5	9,3	9,0
Omfattning i % av åldersklassen 65–74	0,6	0,5	0,5	0,5
Egen verksamhet				
Antalet platser	87	117–119	108	117
Köpta tjänster				
Antalet platser	65	63	70–72	65
Anstaltsvård/långtidsvård				
Antalet platser	37	0	0	0
Omfattning i % av åldersklassen 75 +	2	0	0	0
Omfattning i % av åldersklassen 65–74	0,1	0	0	0
Korttidsvårdplatser/anstaltsvård varav på:	14	14	14	20
Rosenkullas avdelning för intervallvård	6	6	6	6
Hemgården	0	0	0	0
Taasiagården	8	8	8	14

<i>Hambergska hemmet</i>	0	0	0	0
Väntetid (efter det att beslut fattats) till dygnet-runtvård (i medeltal under året)	29 dygn	30 dygn	30 dygn	30 dygn

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Regionala tjänster

Ansvarspersoner: grundtrygghetsdirektören och ledande läkaren

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdet innefattar den specialiserade sjukvården och hälsoskyddet, vilket även innefattar veterinärtjänsterna. I huvudsak ansvarar Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt för den specialiserade sjukvården. Dessutom har staden ett samarbetsavtal med Kymmene-dalens sjukvårdsdistrikt. Borgå stads miljöhälsovård ansvarar för att producera miljöhälsovårdstjänsterna för Lovisa stad.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

- för psykiatrin skapa en gemensam verksamhetskultur som sköter om klienterna
- utveckla den elektroniska konsultationsverksamheten i riktning mot sammottagningar för hälsocentralspersonalen och den specialiserade sjukvårdens personal
- bereda den gemensamma sjukhusverksamheten och hemsjukhusverksamheten
- fortsätta beredningen av en gemensam rehabiliterings- och hjälpmedelsresurs.

Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden

De specialiteter som Borgå sjukhus erbjuder har minskat under de senaste åren. Borgå sjukhus har profilerat sig som en gemensam jourenhet för de vanligaste specialiteterna och primärvården. Det är viktigt att serviceproduktionen inom den specialiserade sjukvården i östra Nyland även i fortsättningen bevaras ungefär på den nuvarande nivån. Användningen av tjänster producerade av Carea, samkommunen för sjukvårds- och socialtjänster i Kymmene-dalen, har ökat betydligt under 2018. Det finns skäl att även öka samarbetet med Carea till exempel för att utveckla gemensam vårdspraxis.

Den praktiska planeringen av ett gemensamt, regionalt sjukhus har framskridit enligt tidtabellen. Avsikten är att produktionen sätts i gång 1.1.2020, så under 2019 måste vi göra en stor satsning så att verksamheten kan inledas med framgång.

Vi deltar även aktivt i främjandet av andra regionala projekt som är på gång. Psykiatriska poliklinikens flytt till lokalerna i hälsocentralen möjliggör ett ännu närmare samarbete mellan den öppna vården och den specialiserade sjukvården.

Bedömning av risker

Miljöhälsovårdens verksamhet är etablerad och ekonomin har allmänt taget hållits inom det målsatta. Risker för verksamheten är överlag liten, men situationen kan ändras, eftersom Borgå stad har meddelat sitt intresse för att i framtiden samarbeta med Helsingfors miljöhälsovård.

De ekonomiska riskerna för den specialiserade sjukvården är stora. Riskerna i anslutning till verksamheten är mindre. Den ekonomiska risken ökar ytterligare, om HNS beslutar återbära eventuella överskott för 2018 först i slutet av 2019. Det finns enbart få sätt för Lovisa stad att minska på den ekonomiska risken som förorsakas av den specialiserade sjukvården.

Operativa nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vår verksamhet är kostnads-effektiv.	Verksamheten hålls inom ramen för det budgeterade.	Vi följer kontinuerligt upp ekonomin.	Grundtrygghetsnämnden samt grundtrygghetsdirektören och servicecheferna

Anslag som står till förfogande för verksamheten

21135 Övriga regionala tjänster

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	78 913	85 790	82 460	83 285	84 117
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-17 919 360	-18 381 260	-18 680 930	-18 680 930	-18 680 930
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-17 840 446	-18 295 470	-18 598 470	-18 597 645	-18 596 813
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-17 840 446	-18 295 470	-18 598 470	-18 597 645	-18 596 813

varav Lapträsk's andel cirka 53 500 euro.

Centralen bildning och välfärd

Centralen innefattar den tidigare bildningscentralen. Dessutom övergår kosthållet och städtjänsterna från allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen till centralen bildning och välfärd.

Principer för verksamheten

Centralen bildning och välfärd erbjuder stadens invånare mångsidiga och högklassiga tjänster inom småbarnspedagogik, utbildning, fri bildning, fritid, museum, kultur och bibliotek.

En kunnig och motiverad personal erbjuder servicen utgående från invånarnas behov och med beaktande av Lovisa stads strategi. Servicen upprätthålls och utvecklas i samarbete med övriga förvaltningsenheter, invånare och föreningar. Centralen bildning och välfärd satsar i sin tvåspråkiga verksamhet på barns, ungas och de övriga kommuninvånarnas välbefinnande, på att förbättra livskvaliteten, på att skapa en gemensam kulturprofil samt att främja sunda levnadsvanor och ett aktivt medborgarskap.

Följande ansvarsområden hör till centralen bildning och välfärd:

- förvaltning och utveckling
- småbarnspedagogik
- utbildning
- gymnasie- och yrkesutbildning
- fritt bildningsarbete
- fritidsväsendet
- biblioteks- och kulturväsendet.

Personalen inom kosthållet och städtjänsterna övergår till centralen bildning och välfärd 1.1.2019. Administrativt är kosthållet och städtjänsterna en del av ansvarsområdet förvaltning och utveckling och servicen som produceras betjänar även övriga centraler.

Centralens förtroendemannaorganisation ändrar från och med 1.1.2019 så att bildningsnämndens namn ändras till nämnden för fostran och bildning samt fritidsnämndens och kultur- och fritidsnämnden sammanslås till en ny välfärdsnämnd.

Tyngdpunkter för verksamheten är att

1. vi breddar näringsgrenarnas grund och främjar företagsamhet
2. vi erbjuder högklassig småbarnspedagogik och utbildning på två språk både i centrum och i bycentrumen
3. beslutsfattandet är människonära, företagsvänligt, involverande, flexibelt och snabbt
4. vi främjar välfärd, trivsel och ett mångsidigt utbud av kultur och fritidsverksamhet genom att betona gemenskapen
5. vi håller vår ekonomi i balans och befolkningsutvecklingen positiv.

Riskbedömning

Gemensam riskbedömning för hela centralen;

- Lokalernas skick och förebyggande av inneluftsproblem

Anslag som centralen förfogar över (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Försäljningsintäkter	1 356 547	1 218 449	1 240 309	1 252 712	1 265 239
Avgiftsintäkter	1 095 790	957 200	933 500	942 835	952 263
Understöd och bidrag	417 097	327 610	501 597	5006 613	511 679
Hysesintäkter	74 892	50 600	52 300	52 823	53 351
Övriga verksamhetsintäkter	60 725	20 925	15 475	15 630	15786
Verksamhetens intäkter	3 005 051	2 574 784	2 743 181	2 770 613	2 798 319
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Personalkostnader	-17 844 830	-18 380 748	-19 566 930	-19 566 930	-19 566 930
Köp av tjänster	-3 230 898	-3 096 177	-3 354 543	-3 354 543	-3 354 543
Material, förnödenheter och varor	-871 098	-876 315	-825 585	-825 585	-825 585
Understöd	-1 368 967	-1 388 000	-1 318 000	-1 318 000	-1 318 000
Övriga verksamhetskostnader	-384 164	-555 525	-742 329	-1 232 329	-1 232 329
Verksamhetens kostnader	-23 699 956	-24 296 765	-25 807 387	-26 297 387	-26 297 387
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-20 694 905	-21 721 981	-23 064 206	-23 526 774	-23 499 068
Avskrivningar och nedskrivningar	-26 224	-53 700	-63 726	-63 726	-63 726
Kalkylmässiga poster					

I förhållande till stadsfullmäktige bindande nyckelmål för 2018 vilka baserar sig på stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten samt en verksamhetsplan för hur nyckelmålen ska uppnås

Antalet arbetsplatser ökar med 50 och arbetslösheten minskar med en procent.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Synlighet i nationella medier: Har synts/Har inte synts	Andra stadets utbildning stöder de lokala företagen. Tillgången på arbetskraft förbättras.	Vi utökar gymnasiernas samarbete med de lokala företagen. Vi planerar den yrkesinriktade utbildningen på andra stadiet till att motsvara arbetslivets behov.	Nämnden för fostran och bildning samt stadsstyrelsen/ Bildnings- och välfärdsdirektören
		Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		Vi bygger nya träskolor.	Vi bygger skolorna så, att de kan utnyttjas både för ungdoms-, kvälls-, kurs-, mötes- och seminarieverksamhet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Vi utnyttjar möjligheterna för projektet Skola i rörelse.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse. Vi ökar möjligheterna för motionering under skoldagen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		Vi genomför projektet Den nyfikna klassen.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Den nyfikna klassen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		En del av daghemmen får nya och attraktiva namn.	En namnkampanj som kommuninvånarna får delta i. Vi sätter nya namnskyltar på byggnader och i korsningar.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik

Vi främjar barns och ungas hälsa och välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi planerar ett nytt daghem.	Projektplanen har färdigställts eller inte färdigställts.	Projektplanen för det nya daghemmet färdigställs.	En eller flera representanter från småbarnspedagogiken deltar i arbetsgruppen.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
Vi bevarar alla skolor som har tillräckligt med barn.	Fastställt/Inte fastställt	Vi fastställer minimumantalet basundervisningsgrupper för skolorna.	Vi granskar skolornas elevantal och prognoserna. Vi ökar gymnasieutbildningens attraktivitet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Vi stärker och tryggar förskoleverksamheten.	Vi fastställer i vilka skolor förskoleverksamheten ordnas samt uppgör en åtgärdsplan ifall barnantalet inte räcker till en skild förskolegrupp.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna

Vi ökar samverkan och transparens samt tar kommuninvånarna med i beredningen av beslutfattandet.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vår verksamhet är kund-orienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Förverkligat/ Inte förverkligat	Träningsklubben/De unga idrottarnas morgonträning blir etablerad.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		Vi vidareutvecklar verksamheten för Navigatorn i Lovisa.	Navigatorn hjälper 15–30-åriga unga som är utanför arbetslivet och utbildningen eller är i en svag arbetsmarknadssituation. Målet är att den unga får alla tjänster på samma ställe.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
		Vi sammanför morgonverksamheten och morgonvården.	Förskoleverksamheten och förskolans vård koncentreras till vissa skolor så att gruppstorleken ökar och att verksamheten stärks.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna samt chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
		Vi utnyttjar skolskjutsar vid övriga transportbehov.	Utbildningen deltar i utvecklingsprojekt gällande kollektivtrafik. Ett försök med skolskjuts under dagtid startas.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen, rektorerna och planeraren

		Grundandet av en konstskola för barn och ungdom.	Ärendets utreds. Ett försök inleds på hösten 2019 i samarbete med medborgar-instituten och under Borgå konstskolas ledning.	Välståndsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
		Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer

Kunglig service i drottningens stad

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Deltagarantal	Vi etablerar Kulturstigsverksamheten.	Kulturväsendet ordnar tillsammans med skolorna, daghemmen och kulturaktörerna kulturstigen för alla elever inom den grundläggande utbildningen och för barnen i daghemmen.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
		Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasier och daghemmen. Vi anställer en museilektor till stadens museum och försöker få mer resurser för museet genom att försöka omfattas av statsandelar.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
		Vi gör stadens historia mer synlig i stadslandskapet.	Historiska värden beaktas i stadsplaneringen och museets sakkunniga deltar aktivt i kulturmiljöprojekt. Vi uppför traditionella informations-tavlor och gör digitala rutter i staden. Vi utreder möjligheten att göra 3D-modeller till exempel över Svartholms sjöfästning.	Välståndsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet och museintendenten
		Vi bevarar bibliotekets gamla Lovisasamling i sin helhet.	Lovisasamlingen flyttas till Virby så att kommuninvånarna kan använda den.	Välståndsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet och bibliotekschefen
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Nya verksamheter som har förverkligats.	Vi utvecklar samarbetet mellan elevrådets styrelser och ungdomsfullmäktige.	Skolornas elevråd har representation i ungdomsfullmäktige. Vi aktiverar studerande-kårens verksamhet i gymnasier.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer

		Skolornas klubbverksamhet och pensionärer	Klubbar ordnas både på morgonen, mitt på dagen och på eftermiddagen med mål att skapa möjligheter till nya verksamhetsformer.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Småbarnspedagogiken är ett ställe för förstärkande av gemenskap.	Utveckling av den öppna småbarnspedagogiken "Treffis" samt en mångsidigare användning av lokalerna.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
		Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.	Kultur- och fritidsväsandena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer

Vi stöder och ökar personalens välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Vi utnyttjar resultaten från personal-enkäten.	Lärarytbyten	Rektorerna och lärarna uppmanas att följa med kollegers arbete.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
		I lagen (540/2018) finns nya uppgiftsbemärtningar och en ny personal-struktur. Lovisa stad reagerar på ändringen i god tid innan övergångsperioden slutat.	Då en stadigvarande uppgift blir ledig eller en visstidsanställning slutar, inrättar vi den nya uppgiften från och med 1.1.2019 i enlighet med den nya personalstrukturen.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
		Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Ekonomin är i balans.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Nya verksamheter som har förverkligats.	Vi utökar möjligheterna till distansstudier och utvecklar gymnasiernas universitetssamarbete.	Vi inleder utvecklandet av gymnasiernas samarbete med universitetet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Vi satsar på undervisning av begåvade elever.	De två utvecklarna, som har anställts för projektet, stöder och marknadsför nya pedagogiska lösningar.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
		Inom småbarnspedagogiken inkluderar vi informations- och kommunikationsteknologi (IKT) i barnens vardag.	Barnen förfogar över digitala arbetsredskap som stöder inlärningsprocesserna. Personalen får en bra orientering i hur IKT används. De pedagogiska användningssätten av redskapen baserar sig på verksamhetsplaner.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
		Vi utökar den digitala synligheten och tillgängligheten av Lovisaområdets historia.	Stadens museum satsar på digital kommunikation och prövar olika sätt att nå invånarna. Utöver kommunikation i sociala medier prövar vi på portalen Finna och mobiruttjänsten Det vägglösa museet.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet samt museiintendenten
		Vi utvecklar kulturverksamheten	I Lovisa bor och verkar konstnärer inom olika områden. Denna resurs borde utnyttjas bättre till exempel inom musiken.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
		Vi överför verksamhets- och projektbidragen till ett elektroniskt system för understödsansökningar.	Idrottsföreningarnas verksamhets- och projektbidrag ansöks elektroniskt.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
		Vi utnyttjar möjligheterna som biblioteks-samarbetet Helle medför.	En biblioteksgemenskap där böcker rör sig mellan alla Hellekommuner och Hellebibliotek. Helle-verksamheten innebär biblioteks-samarbete och nya möjligheter.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet samt bibliotekschefen
		Småbarnspedagogiken får en elektronisk helhetslösning.	Upphandlingen bereds.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och planeraren

Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Förverkligat/ Inte förverkligat	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
		Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Förvaltning och utveckling

Ansvarsperson: direktören för bildning och välfärd (tidigare bildningsdirektör), ekonomiplaneraren, planeraren

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets uppgift är att upprätthålla och producera jämlika och ekonomiskt hållbara utbildnings- och välfärdstjänster inom hela området och för invånarna på området. Ansvarsområdet handhar centralens gemensamma ekonomi- och förvaltningstjänster. Verksamheten styrs av bestämmelser om undervisningsväsendet, finansiering av undervisnings- och kulturväsendet, upphandlingsväsendet och av förvaltningsförfarandet. Dessutom förvaltar och koordinerar ansvarsområdet elevskjutsarna.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

- vi ökar puffandet av stadens attraktivitet
- vi planerar ett nytt daghem
- vi bevarar alla skolor som har tillräckligt med barn
- vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig, och vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar
- vi satsar på stadens kulturhistoria
- vi satsar på välfärd och gemenskap
- vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster
- vi satsar på kunnande och motiverad personal
- vår verksamhet är kostnadseffektiv.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

De förändringar som gäller organisationsförändringen som träder ikraft 1.1.2019 ska förverkligas och beaktas i verksamheten. Städ- och kosthållstjänsterna fortsätter att utveckla sin verksamhet i förändringen samt fortsätter att utveckla det goda samarbetet samtidigt som man stöder och upprätthåller personalens kunnande.

Inom centralen granskar man under planeringsperioden regelbundet serviceutbudets tillräcklighet i förhållande till servicebehovet och demografiska förändringar och prognoser. Under planperioden ska man i all verksamhet beakta behovet av effektivisering och anpassning. Förändringar på nationell nivå, som inverkar bland annat på den statliga finansieringen, beaktas i verksamheten och i den kommande planeringen och serviceproduktionen.

Riskbedömning

Lokalernas skick och förebyggande av inneluftsproblem.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Andra stadiets utbildning stöder de lokala företagen. Tillgången på arbetskraft förbättras.	Vi utökar gymnasiernas samarbete med de lokala företagen. Vi planerar den yrkesinriktade utbildningen på andra stadiet till att motsvara arbetslivets behov.	Nämnden för fostran och bildning samt stadsstyrelsen/ Bildnings- och välfärdsdirektören
	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Vi utnyttjar skolskjutsar vid övriga transportbehov.	Utbildningen deltar i utvecklingsprojekt gällande kollektivtrafik. Ett försök med skolskjuts under dagtid startas.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen, rektorerna och planeraren
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välmående, kunande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Förvaltning och utveckling

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	19 307	15 000	12 000	12 120	12 241
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-281 383	-410 678	-421 744	-421 744	-421 744
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-262 086	-395 678	-409 744	-409 624	-409 503

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Nettokostnader, euro/invånare	19,8 ext.	25,9, ext.	27,3 ext	27,3 ext	27,3 ext

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Småbarnspedagogik

Ansvarsperson: chefen för småbarnspedagogik, daghemsföreståndarna

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets uppgift är att erbjuda barn under skolåldern mångsidiga och högklassiga tjänster inom småbarnspedagogik som på bästa möjliga sätt motsvarar barnets behov.

Småbarnspedagogik består av en systematisk och målinriktad helhet för fostran, undervisning och vård av barn. I helheten betonas särskilt pedagogiken.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

- genom lekens glädje och dess pedagogiska möjligheter främja barnets välbefinnande och lärande
- genom utvärdering av arbets- och verksamhetsätt hitta sätt som stödjer barnens växande, utveckling och lärande. Alla lösningar ska baseras på målen i planen för småbarnspedagogik
- ge personalen inom småbarnspedagogiken beredskap att arbeta i enlighet med planen för småbarnspedagogik och i en verksamhetsmiljö som förändras.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

- Utbildningsstyrelsen har inlett arbetet med att revidera de nationella grunderna för planen för småbarnspedagogik. Syftet med revideringen är att förtydliga begrepp och innehåll så att de motsvarar lagen för småbarnspedagogik som trädde i kraft 1.9.2018. Anordnare av småbarnspedagogik ska revidera sina lokala planer i enlighet med de nationella grunderna. Samtidigt är det viktigt att även utvärdera den lokala planen och utveckla den vid behov. Målet är att den reviderade lokala planen tas i bruk 1.8.2019.
- Den nya modellen för trestegsstödet medför en omstrukturering av ansvars- och arbetsfördelningen när det gäller allmänt, intensifierat och särskilt stöd.
- Före sommaren 2019 utreds olika alternativ för en avgiftsfri småbarnspedagogik i enlighet med fullmäktigeavtalet.
- Ibruktagning av Seuturekry

Riskbedömning

När personalstrukturen står inför förändring kommer det att leda till en hård konkurrens mellan kommunerna om behörig personal. Vi måste hitta nycklarna till en ökad konkurrenskraft för att också i framtiden ha en hög behörighetsprocent bland vår personal,

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	En del av daghemmen får nya och attraktivare namn.	En namnkampanj som kommuninvånarna får delta i. Vi sätter nya namnskyltar på byggnader och i korsningar.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik
Vi planerar ett nytt daghem.	Projektplanen för det nya daghemmet färdigställs.	En eller flera representanter från småbarnspedagogiken deltar i arbetsgruppen.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Vi sammanför morgonverksamheten och morgonvården.	Förskoleverksamheten och förskolans vård koncentreras till vissa skolor så att gruppstorleken ökar och att verksamheten stärks.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna samt chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Vi etablerar Kulturstigsverksamheten.	Kulturväsendet ordnar tillsammans med skolorna, daghemmen och kulturaktörerna kulturstigen för alla elever inom den grundläggande utbildningen och för barnen i daghemmen.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasierna och daghemmen. Vi anställer en museielektor till stadens museum och försöker få mer resurser för museet genom att försöka omfattas av statsandelar.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Småbarnspedagogiken är ett ställe för förstärkande av gemenskap.	Utveckling av den öppna småbarnspedagogiken "Treffis" samt en mångsidigare användning av lokalerna.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Inom småbarnspedagogiken inkluderar vi informations- och kommunikationsteknologi (IKT) i barnens vardag.	Barnen förfogar över digitala arbetsredskap som stöder inlärningsprocesserna. Personalen får en bra orientering i hur IKT används. De pedagogiska användningssätten av redskapen baserar sig på verksamhetsplaner.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
	Småbarnspedagogiken får en elektronisk helhetslösning.	Upphandlingen bereds.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och planeraren

Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	I lagen (540/2018) finns nya uppgiftsbenämningar och en ny personalstruktur. Lovisa stad reagerar på ändringen i god tid innan övergångsperioden slutat.	Då en stadigvarande uppgift blir ledig eller en visstidsanställning slutar, inrättar vi den nya uppgiften från och med 1.1.2019 i enlighet med den nya personal-strukturen.	Nämnden för fostran och bildning/ Chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Småbarnspedagogik

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	944 647	744 400	731 200	738 512	745 897
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-6 237 182	-6 256 546	-6 338 179	-6 338 179	-6 338 179
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-5 292 535	-5 512 146	-5 606 979	-5 599 667	-5 592 282
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-410	-540	-4 402	-4 402	-4 402

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Antalet barn i åldern 0–6 år	926	765	760	800	830
Daghemsvård					
Antal barn	544	560	580	590	600
€/barn, netto	6 301 ext.	6364 ext.	6 250 ext.,		
Gruppfamiljedagvård					
Antal barn	22	20	20	20	20
€/barn, netto	7917 ext.	10 270 ext.	10 234 ext.		
Familjedagvård					
Antal barn	17	12	8	4	0
€/barn, netto	7917 ext.	15 188 ext	18 737 ext.		
Barn i dagvård totalt					
som behöver intensifierat eller särskilt stöd	207	145	75*)	75	75
som behöver skiftesvård	27	15	25	25	30
Hemvårdsstöd					
Lagstadgade, barn	140	185	185	185	185
Kommuntillägg, familjer	137	185	185	185	185
Stöd för privat vård					
Lagstadgade, barn	18	23	23	12	12
Kommuntillägg/barn	17	23	23	12	12
Öppen småbarnspedagogik					
Treffis/familjer/år	179	170	170	170	170
Barn i lekklubbar	27	20	10	10	0

*) Beräkningssättet har ändrat jämfört med budgeten 2018. Antalet omfattar antalet barn som behöver intensifierat eller särskilt stöd.

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Utbildning

Ansvarsperson: utbildningschefen och skolornas rektorer

Ansvarsområdets uppgifter

I utbildningens lagstadgade uppgifter ingår att ordna förskoleundervisning, grundläggande utbildning och förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen. Dessutom ordnar vi morgon- och eftermiddagsverksamhet samt klubbverksamhet.

Vi erbjuder högklassiga utbildningstjänster nära kommuninvånaren. Vi satsar på bra ledarskap samt yrkeskunnig och motiverad personal. Verksamheten är elevcentrerad och bygger på gemensam dialog.

Vi uppmuntrar eleverna till positiva inlärningsupplevelser, för att väcka lust till livslångt lärande. Vi lär eleverna att kritiskt utvärdera och bedöma frågor, att skapa ny kultur samt att förnya sättet att tänka och agera. Vi uppmuntrar eleverna att ge uttryck för sina åsikter samt att medverka i beslutsfattandet.

Temat för läsåret 2018–2019 är Språkmedveten skola. I undervisningen satsar vi på ett bra språkbruk samt sätter större vikt vid det egna modersmålet.

I undervisningen och klubbverksamheten säkerställer vi vuxennärvaro, att omsorgen är tillräcklig och att vi snabbt och systematiskt ingriper i oegentligheter. Skolan strävar efter att samarbeta med andra aktörer.

Den grundläggande utbildningen ger förutsättningar och behörighet för studier på andra stadiet.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

- Vi bygger och sanerar två tidsenliga och trygga skolfastigheter som även aktiverar det omkringliggande samhället
- Vi sanerar Harjurinteen koulus nya del och förbereder nybygge/saneringen av gamla delen samt förstärker enhetsskolan som är i exil
- Vi vidareutvecklar IKT i undervisningen
- Vi befäster den sista fasen av läroplansreformen för årskurs 9 hösten 2019

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

- Vi förstärker förskoleundervisningen genom att koncentrera verksamheten till vissa skolor
- Vi utökar verksamhetsställen där morgon- och eftermiddagsvården kopplas ihop med morgon- och eftermiddagsverksamheten
- Vi slutför uppfräschningen av innehållet i den lokala läroplanen
- Vi förstärker elevvårdsarbetet tillsammans med skolkuratorerna och -psykologerna

Bedömning av risker

- Skolverksamhet i ersättande lokaler minskar attraktiviteten och flyttrörelsen av barnfamiljer
- Behovet av prioritering av resurserna ökar på grund av investeringarna
- Antalet barn i behov av krävande särskilt stöd ökar

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi bygger nya träsolor.	Vi bygger skolorna så, att de kan utnyttjas både för ungdoms-, kvälls-, kurs-, mötes- och seminarie-verksamhet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
	Vi utnyttjar möjligheterna för projektet Skola i rörelse.	Skolorna och fritids-väsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse. Vi ökar möjligheterna för motionering under skoldagen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi genomför projektet Den nyfikna klassen.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Den nyfikna klassen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi bevarar alla skolor som har tillräckligt med barn.	Vi fastställer minimiantalet basundervisningsgrupper för skolorna.	Vi granskar skolornas elevantal och prognoserna. Vi ökar gymnasie-utbildningens attraktivitet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
	Vi stärker och tryggar förskoleverksamheten.	Vi fastställer i vilka skolor förskoleverksamheten ordnas samt uppgör en åtgärdsplan ifall barnantalet inte räcker till en skild förskolegrupp.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Träningsklubben/De unga idrottarnas morgonträning blir etablerad.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi sammanför morgonverksamheten och morgonvården.	Förskoleverksamheten och förskolans vård koncentreras till vissa skolor så att gruppstorleken ökar och att verksamheten stärks.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna samt chefen för småbarnspedagogik och daghemsföreståndarna
	Vi utnyttjar skolskjutsar vid övriga transportbehov.	Utbildningen deltar i utvecklingsprojekt gällande kollektivtrafik. Ett försök med skolskjuts under dagtid startas.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen, rektorerna och planeraren
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Vi etablerar Kulturstigsverksamheten.	Kulturväsendet ordnar tillsammans med skolorna, daghemmen och kulturaktörerna kulturstigen för alla elever inom den grundläggande utbildningen och för barnen i daghemmen.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer

	Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasier och daghemmen. Vi anställer en museilektor till stadens museum och försöker få mer resurser för museet genom att försöka omfattas av statsandelar.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi utvecklar samarbetet mellan elevrådets styrelser och ungdomsfullmäktige.	Skolornas elevråd har representation i ungdomsfullmäktige. Vi aktiverar studerande-kårernas verksamhet i gymnasier.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
	Skolornas klubbverksamhet och pensionärer	Klubbar ordnas både på morgonen, mitt på dagen och på eftermiddagen med mål att skapa möjligheter till nya verksamhetsformer.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi satsar på undervisning av begåvade elever.	De två utvecklarna, som har anställts för projektet, stöder och marknadsför nya pedagogiska lösningar.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Lärarytbyten	Rektorerna och lärarna uppmanas att följa med kollegers arbete.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Utbildning

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	1 332 292	1 164 949	1 353 369	1 366 903	1 380 572
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-12 652 665	-12 738 250	-14 112 547	-14 602 547	-14 602 547
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-11 320 373	-11 573 301	-12 759 178	- 13 235 644	-13 221 975
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-3 655	0	0	0	0

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Antal					
Skolor	15	15	15	15	15
Förskola integrerat/antalet elever	5/18	5/16	3/15	2/9	2/7
Förskolegrupper/antalet elever	11/134	13/148	12/112	12/121	12/110
Antalet undervisningsgrupper inom den grundläggande utbildningen/antalet elever	105/1 449	106/1 446	107/1 453	107/1 426	107/1 384
Överförda till särskilt stöd, %	9,2	11,2%	11,4%	12%	12%
Ekonomi					
Förskolkostnader/elev, netto, euro	5 194 ext.	5 235 ext.	6 509 ext.		
Förskolans skjutskostnader/elev, netto, euro	718	800	1 174		
Kostnaderna för den grundläggande utbildningen/elev, netto, euro	7 344 ext.	7 297 ext.	8 082 ext		
Skjutskostnader för den grundläggande utbildningen/elev, netto, euro	867	935	1 082		

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Gymnasie-och yrkesutbildning

Ansvarsperson, gymnasieutbildning: utbildningschefen, rektorerna

Gymnasieutbildningen har överförts till utbildningschefen.

Ansvarsperson, yrkesutbildning: direktören för bildning och välfärd (tidigare bildningsdirektör)

Yrkesutbildningen är en del av koncernen och handhas av direktören för bildning och välfärd.

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdets målsättning är att trygga gymnasieutbildningen samt att planenligt rekrytera elever och förbättra synligheten. Dessutom utvecklas verksamheten aktivt bland annat genom att skapa samarbetsnätverk, utveckla till exempel företagsamhetsfostran, lärarnas och elevernas kunskaper inom informations- och kommunikationsteknik (IKT) samt genom flexibla undervisningsarrangemang. Gymnasierna ger sina studerande en tidsenlig undervisning av hög kvalitet vilket möjliggör goda möjligheter till fortsatta studier.

Inom andra stadiets yrkesutbildning inleds verksamheten i två olika aktiebolag. Lovisa stad är en ägarkommun i aktiebolagen och uppgiften är, som en aktiv aktör, att säkerställa goda möjligheter till studier på andra stadiet för stadens ungdomar.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

- Träningsklubbens verksamhet blir permanent och en del av skolornas verksamhet
- Vi utökar samarbetet med bl.a. företag och tredje sektorn
- Vi inleder samarbetet med universitetet
- Vi strävar till att hålla gymnasierna lockande och möjligheterna till fortsatta studier.
- Vi tryggar en kvalitativ gymnasieutbildning

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

- Loviisan lukio fungerar i tillfälliga lokaler
- Grundrenoveringen av Lovisa Gymnasium
- Ett två-årigt Erasmus+ -projekt

Bedömning av risker

- Statsandelsförändringarnas inverkar på gymnasieutbildningen
- Inverkan av att Loviisan lukio fungerar i tillfälliga lokaler och dess påverkan för intresset för gymnasiet
- De små gymnasiernas utmaning att rekrytera personal.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar-sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Andra stadiets utbildning stöder de lokala företagen. Tillgången på arbetskraft förbättras.	Vi utökar gymnasiernas samarbete med de lokala företagen. Vi planerar den yrkesinriktade utbildningen på andra stadiet till att motsvara arbetslivets behov.	Nämnden för fostran och bildning samt stadsstyrelsen/ Bildnings- och välfärdsdirektören
	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi bevarar alla skolor som har tillräckligt med barn.	Vi fastställer minimiantalet basundervisningsgrupper för skolorna.	Vi granskar skolornas elevantal och prognoserna. Vi ökar gymnasie-utbildningens attraktivitet.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Träningsklubben/De unga idrottarnas morgonträning blir etablerad.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasierna och daghemmen. Vi anställer en museilektor till stadens museum och försöker få mer resurser för muséet genom att försöka omfattas av statsandelar.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi utvecklar samarbetet mellan elevrådets styrelser och ungdomsfullmäktige.	Skolornas elevråd har representation i ungdomsfullmäktige. Vi aktiverar studerande-kårernas verksamhet i gymnasierna.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi utökar möjligheterna till distansstudier och utvecklar gymnasiernas universitetssamarbete.	Vi inleder utvecklandet av gymnasiernas samarbete med universiteten.	Nämnden för fostran och bildning/ bildningschefen och rektorerna
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsrådenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsrådenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Gymnasie- och yrkesutbildning

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	140 993	67 000	53 000	53 530	54 065
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 374 232	-1 348 717	-1 374 186	-1 374 186	-1 374 186
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-1 233 239	-1 281 717	-1 321 186	-1 320 656	-1 320 121
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-3 655	0	0		

Gymnasiernas enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Antalet studerande	186,5	192	190	192	194
Antalet undervisningstim-	418*)	374	374	374	374
Netto, euro/studerande	6 346 ulk	6 404 ext.	6 664 ext.		

*) timresurs

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Fritt bildningsarbete

Ansvarsperson: direktören för bildning och välfärd (tidigare bildningsdirektör) och rektorn

Ansvarsområdets uppgifter

De regionala instituten, Lovisa svenska medborgarinstitut och Valkon kansalaisopisto erbjuder undervisning i tre kommuner (Lapträsk, Lovisa och Pyttis) i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete. Enligt principen för livslångt lärande riktas kursutbudet till studeranden av alla åldrar och till målgrupper av många olika slag, trots att vuxna utgör den huvudsakliga målgruppen.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Den fria bildningen erbjuder mångsidiga studiemöjligheter överallt i Lovisa, Lapträsk och Pyttis på båda språken. Institutet i Lovisa fick 6 000 euro understöd för studiesedlar, som berättigar studier för invandrare, de som har en låg grundskolenivå och de som har inlärningssvårigheter samt över 63- åringar och pensionärer. Ifrågavarande grupper kan delta i alla kurser till en 50% billigare pris. Småinkomsttagare (bruttoinkomsterna högst 1200 euro/månad) kan på basen av anhållan beviljas avgiftsfria kurser.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

Vi utreder fördelarna och nackdelarna med en sammanslagning av instituten. Lovisa anhåller tillsammans med instituten i Sibbo och Borgå om statsunderstöd för att stärka de vuxnas grundfärdigheter och de digitala färdigheterna. Finansiering söks över 200 000 euro och till projektet är det tänkt att avlöna en koordinator.

Bedömning av risker

Vi gör en noggrann uppföljning på de kurser som inte genomförs. Det verkar som om speciellt de kurser som är planerade i de små byarna inhiberas. På en del områden är även svenskspråkiga kurser svåra att starta.

På grund av inneluftsproblemen i Harjurinteen koulu har vi flyttat undervisningen till andra lokaler. Till en del ämne är det svårt att hitta lokaler, vilket kan betyda att kurserna måste inhiberas eller att innehållet i kursen måste omformas betydligt.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.	Kultur- och fritidsväsendena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välmående, kunnsande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetssorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten
Fritt bildningsarbete

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	230 277	217 100	215 700	217 857	220036
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-925 423	-934 558	-935 901	-935 901	-935 901
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-695 146	-717 458	-720 201	-718 044	-715 865
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-3 655	0	0		

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Studering	1 280 (Mi)+ 1 706(Vako) =2 986	1 450 (Mi)+ 1 850 (Vako) =3 300	1 450 (Mi)+ 1 850 (Vako)= 3 300	Totalt 3 500	Totalt 3 500
Undervisningstimmar	4 929 (Mi)+ 6 952(Vako) = 11 881	5 500 (Mi)+ 7 000 (Vako) = 12 500	5 200 (Mi)+ 7 200 (Vako)= 12 400	Totalt 12 500	Totalt 12 700
Nettokostnader, €/studerande	233 ext.	217 ext.	218 ext	209 ext	213 ext.
Nettokostnader, €/undervisningstimme	58 ext.	57 ext.	58 ext	59 ext.	59 ext

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Fritidsväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Ansvarsområdets uppgifter

Fritidsväsendet skapar förutsättningar för kommuninvånarens motionsverksamhet genom att understöda föreningsverksamhet, erbjuda idrotts- och motionsanläggningar, ordna ledd motionsverksamhet för kommuninvånare som inte är föreningsaktiva, såsom för specialgrupper, samt genom att utveckla hälsofrämjande motionsformer.

Till Lovisa stads ungdomsarbete hör fostrande handledning av ungdomar, en omfattande ungdomsgårdsverksamhet, att understöda verksamheten och lokalerna för de lokala ungdomsföreningarna, uppsökande ungdomsverksamhet, att delta i flexibel grundutbildning (JOPO) och att ordna ledd verksamhet för unga samt ungdomsfullmäktigeverksamhet.

Stadens vaktmästarverksamhet är en del av fritidsväsendet. Till vaktmästarverksamheten hör Agricola-hallens och idrottshallens vaktmästeri under vardagskvällar, att sköta stadens interna post samt att sköta och flytta stadens interna lösöre.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Fritidsväsendets mål är att ha fungerande ungdoms- och idrottstjänster som betjänar stadens invånare jämlikt i hela kommunen. Fritidsnämnden beviljar på basis av verksamheten understöd till föreningar och specialgrupper. 2019 övergår idrottsväsendet till ett elektroniskt ansökningssystem gällande verksamhets- och projektbidrag.

Idrottstjänsterna ordnar ledd verksamhet för invånare som inte är föreningsaktiva. Staden erbjuder sina idrottslokaler avgiftsfritt för ledd juniorverksamhet. Idrottstjänsterna förverkligar tillsammans med skolorna projektet Skolan i rörelse. Fritidstjänsterna har därtill beviljats extern finansiering för motionsverksamhet för invandrare samt för motions- och klubbverksamhet.

Ungdomstjänsterna upprätthåller ungdomsgårdar, samarbetar med skolor, ordnar klubbar och läger, ordnar evenemang för unga och gör individuellt ungdomsarbete. Ungdomsfullmäktige arbetar för att få ungdomens röst hörd i staden.

Det uppsökande ungdomsarbetets mål är att nå unga som är i behov av stöd och hjälpa dem att anlita sådana tjänster och övrigt stöd som främjar de ungas tillväxt och självständighetsprocess.

Navigatorn är ett mångsidigt informations- och rådgivningskontor för alla unga. Navigatorn erbjuder individuell rådgivning i olika livsskeden, hjälper 15–30-åriga unga som är utanför arbetslivet och utbildningen eller är i svag arbetsmarknadssituation. Målet är att den unga får alla tjänster på samma ställe.

Navigatorn Lovisa är ett projekt som finansieras med medel från Europeiska socialfonden. Med hjälp av Navigatorn söker vi nya lösningar och tillvägagångssätt med vilka vi kan erbjuda en sektorövergripande servicemodell med låg tröskel.

Förändringar i omvärlden under planperioden

Fritidsnämnden och kulturnämnden slås i samband med organisationsreformen ihop till en välfärdsnämnd. Sammanslagningen medför utmaningar men också nya möjligheter.

I Strömfors byggs 2019 en ny närmotionsplats.

Med största sannolikhet kommer idrottsväsendet att ha färre stora idrottssalar till sitt förfogande under planperioden på grund av inneluftsproblem och stängda salar.

En uppsökande ungdomsarbetaruppgift ombildas till ordinarie så att det finns två ordinarie uppsökare och en med tidsbundet avtal.

Navigatorn befäster sin roll som en ett mångsidigt informations- och rådgivningskontor för alla unga.

Bedömning av risker

Idrottssalsituationen är mycket utmanande. Idrottshallen är gammal och där har varit inneluftsproblem. Harjurinteen koulus gamla idrottssal är ur funktion och kan inte användas. Den nya salen kan inte användas under studentskrivningarna. Idrottssalssituationen är därmed mycket sämre än under tidigare år.

Navigatorns verksamhet är ny och utmaningen är att få verksamheten att bli relevant för ungdomarna och att få dem att hitta verksamheten.

En utmaning för fritidsväsendet är att göra rätt saker, i rätt tid och för rätt målgrupp. Det är krävande att i en föränderlig tid hänga med i utvecklingen och inte göra samma saker som förut.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi utnyttjar möjligheterna för projektet Skola i rörelse.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse. Vi ökar möjligheterna för motionering under skoldagen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi	Träningsklubben/De unga idrottarnas morgonträning blir etablerad.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer

utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Vi vidareutvecklar verksamheten för Navigatorn i Lovisa.	Navigatorn hjälper 15–30-åriga unga som är utanför arbetslivet och utbildningen eller är i en svag arbetsmarknads-situation. Målet är att den unga får alla tjänster på samma ställe.	Välståndsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi utvecklar samarbetet mellan elevrådets styrelser och ungdomsfullmäktige.	Skolornas elevråd har representation i ungdomsfullmäktige. Vi aktiverar studerandekårens verksamhet i gymnasierna.	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.	Kultur- och fritidsväsendena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet	Välståndsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi överför verksamhets- och projektbidragen till ett elektroniskt system för understöds-ansökningar.	Idrottsföreningarnas verksamhets- och projektbidrag ansöks elektroniskt.	Välståndsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
Vi satsar på välmående, kunskande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av totalekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Fritidsväsendet

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	242 294	271 310	290 687	293 594	296 530
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-799 310	-1 056 952	-1 085 359	-1 085 359	-1 085 359
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-557 016	-785 642	-794 672	-791 765	-788 829
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-14 416	-13 400	-10 498	-10 498	-10 498

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Beviljade understöd/invånare					
Idrottsväsendet	3,03	3,2	3,2		
Ungdomsväsendet	1,81	1,9	1,9		
Ungdomslokalernas öppethållning					
Kvällar/vecka	12,5	12	12		
Ungdomar/lokal/vecka					
Forum	125	20	50		
övriga	83	13	110		
Idrottshallarnas användningsgrad					
Idrottshallen					
beviljade träningsturer	41	40	40		
föreningar	6	7	7		
grupper	25	25	25		
Agricolahallen					
beviljade träningsturer		45	45		
föreningar		15	15		
grupper		32	32		
Ishallen					
beviljade träningsturer		40	40		
föreningar		9	9		
grupper		17	17		
Av fritidsväsendet ordnade					
ungdomsklubbar	10	8	9		
läger	9	5	5		
grupper för uppsökande ungdomsarbete		13	13		
motions- och idrottsklubbar, barn och ungdomar	6	7	5		
tävlingar och evenemang	35	25	35		
vuxengrupper	21	22	18		
motionsrådgivning	28	12	30		

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Biblioteks- och kulturväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Ansvarsområdets uppgifter

Kulturverksamhetens uppgift är att främja, stöda och ordna kulturverksamheten i Lovisa. Staden ska också ordna möjlighet för kommuninvånarna att få grundundervisning i konst samt sådan undervisning inom olika konstområden som stöder amatörer (lagen om kommunernas kulturverksamhet 728/1992).

Biblioteksverksamhetens uppgift och mål är enligt bibliotekslagen att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Verksamheten för att uppnå syftet ska bygga på gemenskap, pluralism och kulturell mångfald. (bibliotekslagen 1492/2016).

Museiverksamhetens uppgift är att upprätthålla och stärka befolkningens förståelse för sin kultur, sin historia och sin miljö. Museerna ska främja tillgången till information om kultur- och naturarvet genom att ta tillvara och bevara det materiella och visuella kulturarvet för kommande generationer, genom att forska, undervisa och sprida information om det samt genom att bedriva utställnings- och publikationsverksamhet (museilagen 877/2005). Almska Gården flyttas administrativt under museet vi fortsätter att utveckla Almska Gården till ett aktivt och mångsidigt kulturcentrum. Staden och olika kulturaktörer ordnar kulturevenemang och utställningar på Almska gården. Almska gården är hela stadens gemensamma kulturprojekt som bringar positiv synlighet för staden.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Tyngdpunkten för verksamheten inom ansvarsområdet är att erbjuda kommuninvånarna och andra besökare kulturupplevelser, information samt vänlig och sakkunnig service. Ett mera övergripande mål är att öka invånarnas trivsel och ortens attraktionskraft. Tröskeln till att delta i de olika evenemangen och att besöka kulturinrättningar ska vara låg. Verksamheten riktar sig till alla åldersgrupper från småbarn till seniorer, varför olika behov och varierande önskemål måste beaktas i verksamheten.

Tyngdpunkten för kulturverksamheten är att främja ortbornas möjligheter till kulturupplevelser bland annat genom att arrangera kulturaktiviteter av olika slag. Kulturväsendet samarbetar med och stöder kulturaktörer i form av understöd och gemensamma projekt. Kulturväsendet vill aktivt utveckla stadens kulturliv. Museerna och biblioteken erbjuder en genomtänkt kombination av upplevelser och fakta. Lättillgänglighet och användarperspektivet styr verksamheten. Lokalerna ska vara trivsamma, överskådliga och öppna för alla. Mindre evenemang ordnas för att komplettera kärnverksamheten.

Arbetet med att utveckla Almska Gården till ett mångsidigt kulturcentrum fortsätter. Sibeliusdagarna utvärderas och förnyas för att nå en större publik. Kulturstigen för stadens skolelever och daghem är ett viktig tyngdpunkt för verksamheten. Söcitetshuset renoveras under år 2019 till stadens kultur- och konserthus.

Lovisa stads biblioteksväsen kommer att satsa på att utveckla barnverksamheten, med två nya specialbiblioteksfunktionärer som tar hand om barnverksamheten.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

Kulturnämnden och fritidsnämnden slås i samband med organisationsreformen ihop till en välfärdsnämnd. Sammanslagningen medför utmaningar men också nya möjligheter.

Kulturväsendet ändrar sin struktur så att Almska Gården formellt lyder under Lovisa stads museum. Den tredje kulturproducentuppgiften ändras formellt till en museilektor för att vi ska kunna få statsandelar för museerna.

Sibeliusedagarna i Lovisa firar 30 år. Sibeliusedagarnas framtid i nuvarande form analyseras.

Stadens har ett femårigt hyresavtal gällande Almska Gården. Beslut om fortsättning ska fattas 2019.

Den nyfikna klassen är ett nytt kulturprojekt som görs i samarbete med bildningsväsendet. Lovisa stads biblioteksväsen kommer att satsa på att utveckla barnverksamheten med två nya specialbiblioteksfunktionärer som sköter denna verksamhet.

Bibliotekssamarbetet mellan biblioteken i östra och västra Nyland har förverkligats. Tolv nyländska kommuner hör till Hellebiblioteken och dessa har tagit i bruk biblioteksprogrammet Koha. Boktransporterna är smidiga mellan dessa kommuner.

Bedömning av risker

Färre böcker på huvudbiblioteket kan betyda färre lån.

Sibeliusedagarnas betalande publik är ekonomiskt för liten.

En utmaning för kulturväsendet är att göra rätt saker, i rätt tid och för rätt målgrupp. Det är krävande att i en föränderlig tid hänga med i utvecklingen och inte göra samma saker som förut.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi genomför projektet Den nyfikna klassen.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Den nyfikna klassen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Grundandet av en konstskola för barn och ungdom.	Ärendets utreds. Ett försök inleds på hösten 2019 i samarbete med medborgarinstitutet och under Borgå konstskolas ledning.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Vi etablerar Kulturstigsverksamheten.	Kulturväsendet ordnar tillsammans med skolorna, daghemmen och kulturaktörerna kulturstigen för alla elever inom den grundläggande utbildningen och för barnen i daghemmen.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasier och daghemmen. Vi anställer en museilektor till stadens museum och försöker få mer resurser för museet genom att försöka omfattas av statsandelar.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer
	Vi gör stadens historia mer synlig i stadslandskapet.	Historiska värden beaktas i stadsplaneringen och museets sakkunniga deltar aktivt i kulturmiljöprojekt. Vi utför traditionella informationstavlor och gör digitala rutter i staden. Vi utreder möjligheten att göra 3D-modeller till exempel över Svartholms sjöfästning.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet och museiintendenten
	Vi bevarar bibliotekets gamla Lovisasamling i sin helhet.	Lovisasamlingen flyttas till Virby så att kommuninvånarna kan använda den.	Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet och bibliotekschefen

<p>Vi satsar på välfärd och gemenskap.</p>	<p>Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.</p>	<p>Kultur- och fritidsväsendena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet</p>	<p>Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning/ Ansvarsområdenas chefer</p>
<p>Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.</p>	<p>Vi utökar den digitala synligheten och tillgängligheten av Lovisaområdets historia.</p>	<p>Stadens museum satsar på digital kommunikation och prövar olika sätt att nå invånarna. Utöver kommunikation i sociala medier prövar vi på portalen Finna och mobilutrustningen Det vägglösa museet.</p>	<p>Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet samt museiintendenten</p>
	<p>Vi utvecklar kulturverksamheten</p>	<p>I Lovisa bor och verkar konstnärer inom olika områden. Denna resurs borde utnyttjas bättre till exempel inom musiken.</p>	<p>Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet</p>
	<p>Vi utnyttjar möjligheterna som bibliotekssamarbetet Helle medför.</p>	<p>En biblioteksgemenskap där böcker rör sig mellan alla Hellekommuner och Hellebibliotek. Helle-verksamheten innebär bibliotekssamarbete och nya möjligheter.</p>	<p>Välfärdsnämnden/ Chefen för kultur- och fritidsväsendet samt bibliotekschefen</p>
<p>Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.</p>	<p>Arbetsredskapen är bra.</p>	<p>Apparater, elektronisk arbetsorientering</p>	<p>Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer</p>
	<p>Den kompletterande utbildningen är bra.</p>	<p>Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.</p>	<p>Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Ansvarsområdenas chefer</p>
	<p>Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.</p>	<p>Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.</p>	<p>Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer</p>
<p>Vår verksamhet är kostnadseffektiv.</p>	<p>Vi håller oss inom det budgeterade.</p>	<p>Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.</p>	<p>Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer</p>
	<p>Vi finner långsiktiga lösningar</p>	<p>Granskning av totalekonomiska alternativ</p>	<p>Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden/ Bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer</p>

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Biblioteks- och kulturväsendet

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	95 241	95 025	87 225	88 097	88 978
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 429 751	-1 551 065	-1 539 471	-1 539 471	-1 539 471
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag					
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-1 334 510	-1 456 040	-1 452 246	-1 451 374	-1 450 493
<i>Avskrivningar och nedskrivningar</i>	-6 002	-37 760	-48 826	-48 826	-48 826

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2019	Ekonomiplan 2020
Nettokostnad, €/invånare, museiverksamhet	8,2 ext.	9,3 ext.	12,2 ext.		
Antal specialutställningar i Kommendantshuset	3	4	3		
Evenemang i Kommendantshuset					
Museets evenemang och framträdanden utanför Kommendantshuset		10	10		
Antal digitaliserade objekt		500	500		
Antal museibesökare					
Kommendantshuset	3 655	4 000	4000		
Strömfors bruk					
- övre smedjan			7000		
- nedre smedjan /(stängd)	14 736	14 000	0		
Virböle			300		
Verksamhet i Almska Gården					
- utställningar	16	12	12		
- evenemang	69	40	40		
- besökare	5 775	4 000	7000		
Utgifter €/inv	3,33	4,74	3,94		
Inkomster €/inv	0,58	0,33	0,20		
Nettokostnad, €/invånare, kulturverksamhet	29,7 ext.	32,0 ext.	30,3 ext.		

Antal kulturevenemang	74 (+kulturs- tigs-eve- nemang	65	65		
Sibeliusdagarna -sålda biljetter			500		
Nettokostnad, €/invånare, biblioteks- verksamhet	46,5 ext.	47,6 ext.	54,2 ext.		
Bibliotekens helhetsutlåning	154 222	185 000	180 000		
Utlåning/invånare	10,2	12,0	12,0		
Antal biblioteksenheter	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor		

Centralen näringsliv och infrastruktur

Centralen innefattar tidigare tekniska centralen samt näringslivstjänsterna, som övergår från tidigare allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen.

Principer för verksamheten

Tekniska centralens uppgift är att främja och upprätthålla stadsmiljöns funktionsduglighet, trivsamhet och säkerhet genom att

- styra och övervaka byggandet och användningen av miljön
- skydda miljön och kulturarvet
- utveckla stadens byggda miljö och naturmiljö
- utveckla markanvändning och planläggning
- upprätthålla ajourförda, tekniskt och juridiskt tillförlitliga lagstadgade planer, kartverk och register samt andra behövliga databaser
- bygga, upprätthålla och förbättra gatu- och kommunalteknik, grönområden och parker
- låta bygga lokaler
- sörja för byggnadsfastigheterna i stadens ägo och till dem anslutna lokaltjänster.

Därtill är det tekniska centralens uppgift att i samarbete med utvecklingstjänsterna stöda och främja ärenden som anknyter till näringsliv och övrig utveckling. Lovisa stad handhar också Lapträsk kommuns byggnads- och miljötillsyn.

Till tekniska centralen hör följande ansvarsområden:

- förvaltnings-, ekonomi- och byråttjänster
- byggnadstillsyn och miljövård (avdelning)
- stadsplanering (avdelning)
- byggande och underhåll (avdelning).

Tyngdpunkter för verksamheten är att

- vi främjar näringslivet och företagsamheten genom planläggningen, tomtproduktionen och anskaffningar
- skolbyggnaderna och de övriga byggnaderna är fungerande och hälsosamma
- vi beaktar invånarna och användarna, och att vi lyssnar på dem när vi planerar nya områden och byggnader
- ekonomin är förutsägbar och balanserad.

Bedömning av risker

- Tekniska centralens största ekonomiska risker anknyter fortfarande till inneluftsproblem. Inneluftsproblem i en stor skola eller övrig byggnad kan leda till stora ekonomiska följder. Ett motsvarande problem även i en liten byggnad leder till tämligen stora kostnader.
- Gatunätets och i synnerhet gång- och cykelvägarnas samt gångbanornas skick kan även i vissa fall leda till ersättningsanspråk, men ersättningskostnaderna är vanligtvis rimliga.

Anslag som centralen förfogar över för verksamheten (verksamhetsbidraget är bindande i förhållande till stadsfullmäktige)

2115 Tekniska centralen

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Försäljningsintäkter	502 740	504 211	622 511	628 736	635 023
Avgiftsintäkter	342 141	312 700	334 500	339 000	343 000
Understöd och bidrag	185 119	80 500	110 000	111 100	112 100
Hysesintäkter	95 3913	949 250	995 000	1 005 000	1 015 000
Övriga verksamhetsintäkter	379 227	287 900	350 000	354 000	358 000
Verksamhetens intäkter	2 363 040	2 136 150	2 412 911	2 437 836	2 463 234
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk		124 124	128 000	130 000	130 000
Personalkostnader	-3 572 955	-3 857 278	-3 859 665	-3 859 665	-3 859 665
Köp av tjänster	-6 369 534	-6 040 398	-6 274 331	-6 174 000	-6 174 000
Material, förnödenheter och varor	-2 605 628	-2 774 191	-2 757 797	-2 757 797	-2 757 797
Understöd	-4 300	-6 500	-6 800	-6 800	-6 800
Övriga verksamhetskostnader	-594 583	-693 301	-1 374 282	-1 197 000	-796 000
Verksamhetens kostnader	-13 147 001	-13 401 688	-14 371 874	-13 994 252	-13 593 252
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-10 783 961	-11 143 982	-11 730 964	-11 426 416	-11 000 018
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-10 783 961	-11 143 982	-11 730 964	-11 426 416	-11 000 018
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 125 117	-3 256 115			
Kalkylmässiga poster					

I förhållande till stadsfullmäktige bindande nyckelmål för 2019 vilka baserar sig på stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten samt en verksamhetsplan för hur nyckelmålen ska uppnås

Antalet arbetsplatser ökar med 50 och arbetslösheten minskar med en procent.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi skapar en reserv av preliminärt byggda företagstomter så att det blir snabbare att ta tomterna i användning.		Processen för planändringar betjänar företagens behov.	Vi utvecklar planlägningsprocesserna så att de blir snabbare.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stadsarkitekten och planerarna
		Vi gör det lättare för företag att anskaffa tomter.	Vi styckar och prissätter färdigt en del av industritomterna.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, markanvändningsingenjören och fastighetsingenjören
			Vi genomför preliminärt byggande på styckade industritomter.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och chefen för samhällsteknik
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.		Vi effektiviserar tomtmarknadsföringen.	Tomtmarknadsföringsmaterialet uppdateras för att det ska vara lämpligt för olika marknadsförings- evenemang och -tillfällen.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och markanvändningsingenjören
		Bostadsmässa 2023	Vi har slutfört bostadsmässa-processen på ett lyckat sätt mellan åren 2019 och 2023.	Stadsdirektören, tekniska nämnden, byggnads- och miljönämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stadsarkitekten och chefen för samhällsteknik
Vi försöker i mån av möjlighet spjälka entreprenader i delar så att även mindre entreprenörer kan delta i anbudstävlingar.		Varor, tjänster och entreprenader delas upp i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession.	Vi delar upp upphandlingshelheterna i de fall där motiverade skäl för odelbarhet inte föreligger. Detta möjliggör att lokala små och medelstora företag deltar och fler leverantörer väljs till projekten.	Tekniska nämnden samt lokalchefen och centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör

Vi främjar barns och ungas hälsa och välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi gör planer för grundliga renoveringar för stadens skolor.		Vi uppgör en ordning enligt brådskan-degrad för reparations-behoven.	Utifrån bedömning av byggnaders skick bedömer vi de största behoven. Vi beaktar även lokalbe-hoven.	Bildningsnämnden och tekniska nämnden samt bildningschefen och lokalchefen

Vi ökar samverkan och transparens samt tar kommuninvånarna med i beredningen av beslutfattandet.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi utökar användningen av applikationer.		Vi samordnar programmen Kuntax och veronumero.fi för uppgörandet av anmälan om byggande.	Automatik för insamling-suppgifter	Ekonomiplaneraren
		Vi utvecklar GIS-systemet.	Vi utökar de tillgängliga materialen i GIS-systemet och förbättrar registeruppgifternas aktualitet.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-planeraren och GIS-ingenjören
		Vi utnyttjar resultaten från enkäter riktade till kommuninvånarna.	Vi använder GIS-enkäter och mobilapplikationen Morjens Lovisas enkäter i planeringen av markanvändningen.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten
		Vi tar i bruk ett GIS-baserat responssystem.	Vi reder ut förutsättningarna för att ta i bruk ett GIS-baserat responssystem.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-planeraren och GIS-ingenjören
Vi utvecklar den webbaserade karttjänsten.		Tillgängligheten av planuppgifter som är à jour	Vi skapar en plansammanställning i vektorform som täcker alla planområden och för in den i den webbaserade karttjänsten.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, planerarna och GIS-planeraren
		Vi utvecklar det offentliga geodata-materialet.	Vi undersöker vilka material som bör finnas tillgängliga i den webbaserade karttjänsten.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-planeraren och GIS-ingenjören
Vi främjar kommuninvånarnas och gemenskapernas möjligheter att påverka genom att öka kommunikationen i applikationer (Morjens) och stadens webbplats.	Gjord / Inte gjord.	Beslutfattandet är involverande.	Vi utökar kommunikationen för att främja kommuninvånarnas och samfundens möjligheter till interaktion. Vi kommunicerar om ansökningar och beslut på ett lättförståeligt sätt på stadens applikationer (Morjens) och webbplats.	Byggnads- och miljönämnden samt miljö-vårdssekreteraren, centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer

Kunglig service i drottningens stad

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi satsar på estetisk miljö.		Vi utvecklar övervakningen av den byggda miljön.	Nämndens rundtur (syn).	Byggnads- och miljönämnden samt ledande byggnadsinspektören
		Underhållet av den byggda miljön	Vi preciserar grönområdenas underhållsområden och underhållsnivåer.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik
		Byggandet är estetiskt sett högklassigt.	Vi styr planeringen av grönområden och nivån av byggandet på detaljplanenivån.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten
Vi satsar på planeringen av bostadsområden.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten			
Vi utnyttjar tredje sektorn allt mer i att utveckla och sköta områden.		Skötseln av idrottsområden och övriga områden sker i samarbete med tredje sektorn.	Vi förhandlar med tredje sektorn. Vi justerar sättet att ersätta tredje sektorn.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik

Invånarantalet ökar med 150 personer.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Kollektivtrafiken blir bättre.		Bussturer inom staden	Vi prövar nya turer och förbättrar anslutningsparkering.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik
		Vi utvecklar matart-rafiken.		

Vi stöder och ökar personalens välfärd.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning /Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.		Vi rekryterar behörig personal.	Vi är en konkurrenskraftig arbetsplats.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
		Personalen är motiverad.	Vi deltar i meningsfulla aktuella utbildningar och vi delar med oss av kunskaper.	Ekonomiplaneraren

Ekonomin är i balans.

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Uppföljning / Mätare	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi följer med utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.		Vi följer med nya idéer.	Vi väljer goda och ekonomiska idéer som är lämpliga för oss.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
		Vi producerar geodata med moderna metoder.	Vi upphandlar ett fjärrstyrt luftfarkostsystem (RPAS) för att producera aktuellt och mångsidigt material.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stadsarkitekten och GIS-planeraren
		Vi gör processen för detaljplaner mindre tung.	Vi uppgör detaljplaneändringar stegvis i mån av möjlighet.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten och planerarna
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.		Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer noga med hur ekonomin utvecklas och gör vid behov ändringar.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
		Vi ser kontinuerligt över processerna och anpassar oss till nya situationer.	Vi avlägsnar onödiga arbetskedan och överlappningar.	Ekonomiplaneraren

Ansvarsområdets namn: Förvaltnings-, ekonomi- och byrå-tjänster

Ansvarsperson: tekniska direktören

Ansvarsområdets uppgifter är att

1. inom ekonomisk förvaltning och rapportering betjäna de övriga ansvarsområdena i tekniska centralen
2. sköta tekniska centralens fakturering
3. sköta mötes- och ärendehantering
4. erbjuda kopieringstjänster
5. sköta anskaffningen av kontorsmaterial
6. betjäna kunder.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

1. de interna och externa kunderna samt de övriga samarbetspartnerna är nöjda
2. faktureringen är smidig och kontakten med kunderna är okomplicerad
3. producera ekonomiska uppgifter som är à jour och tydliga
4. verksamheten är ekonomisk och effektiv
5. vi reagerar fort på centralens ändringsbehov.

Förändringar i omvärlden under planeringsperioden och projekt som pågår:

1. En sådan omorganisering av arbetsuppgifterna som organisationsreformen förorsakar.
2. Då centralens fysiska läge ändras genomför vi lokalarrangemangen så att vi ökar effektiviteten och trivselen.

Bedömning av risker

Vi hoppas den nya organisationsmodellen för med sig stabilitet. Det har nu en längre tid varit så att arbetsuppgifterna och arbetsmiljön kontinuerligt genomgått justering. Det skulle vara bra om vi en tid skulle följa de gällande arrangemangen och vi skulle kunna koncentrera oss på arbetet. En kontinuerlig ändring kan i det långa loppet förorsaka en känsla av otillräcklighet och det att verksamhetssätten och miljön inte är fasta kan leda till utmattning.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi utökar användningen av applikationer.	Vi samordnar programmen Kuntax och veronumero.fi för uppgörandet av anmälan om byggande.	Automatik för insamlingssuppgifter	Ekonomiplaneraren
Vi främjar kommuninvånarnas och gemenskapernas möjligheter att påverka genom att öka kommunikationen i applikationer (Morjens) och stadens webbplats.	Beslutsfattandet är involverande.	Vi utökar kommunikationen för att främja kommuninvånarnas och samfundens möjligheter till interaktion. Vi kommunicerar om ansökningar och beslut på ett lättförståeligt sätt på stadens applikationer (Morjens) och webbplats.	Byggnads- och miljönämnden samt miljövårdssekreteraren, centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Vi rekryterar behörig personal.	Vi är en konkurrenskraftig arbetsplats.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
	Personalen är motiverad.	Vi deltar i meningsfulla aktuella utbildningar och vi delar med oss av kunskaper.	Ekonomiplaneraren
Vi följer med utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi följer med nya idéer.	Vi väljer goda och ekonomiska idéer som är lämpliga för oss.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer noga med hur ekonomin utvecklas och gör vid behov ändringar.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
	Vi ser kontinuerligt över processerna och anpassar oss till nya situationer.	Vi avlägsnar onödiga arbetssteden och överlappningar.	Ekonomiplaneraren

Anslag som står till förfogande för verksamheten (bindande i förhållande till nämnden)

21150 Förvaltnings-, ekonomi- och byråttjänster

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	749	1 300	1 000	1 010	1 020
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-398 148	-382 604	-435 554	-435 554	-435 554
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-397 399	-381 304	-434 554	-434 544	-434 534
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-397 339	-381 304	-434 554	-434 544	-434 534

Ansvarsområdets namn: Byggnadstillsyn och miljövård

Ansvarsperson: chefen för ansvarsområdet byggnadstillsyn och miljövård

Ansvarsområdets uppgifter

Ansvarsområdet sköter uppgifter som grundar sig på speciallagstiftning för två olika myndigheter, det vill säga byggnadstillsynsmyndigheten och miljövårdsmyndigheten. Dessutom sköter ansvarsområdet uppgifterna för campingområdesmyndighet och uppgifter som föreskrivs i miljöskyddslagen.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

1. Vi satsar på kundorienterad service.
2. Vi utvecklar övervakningen av den byggda miljön.
3. Vi utvecklar och utökar kommunikationen.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

Byggnadstillsynen och miljövården:

Ansvarsområdet har många uppgifter som inte kan utföras vid sidan om det egentliga myndighetsarbetet och inom ramen för de nuvarande personalresurserna. Många av dessa uppgifter inverkar direkt på den service som kommuninvånarna och företagen får. Exempel på dessa är avsaknaden av ett elektroniskt arkiv och ett bristfälligt byggnadsregister. Från GIS-systemet saknas ännu sådana uppgifter som skulle vara till nytta även för övriga ansvarsområden i staden. Det att den utsatta tiden för uppdateringen av avloppssystem kommer att gå ut medför mycket merarbete i samband med tillsynen.

Vi måste fortsätta arbetet med att förbättra byggnadsregistret. Vi måste inleda en preliminär utredning för att göra det möjligt att ett elektroniskt särarkiv byggs upp. Vi måste slutföra införandet av de förorenade objekt som antecknats i datasystemet över markgrundens tillstånd i stadens GIS-system. Vi måste fortsätta att kartlägga avloppssystemen för fastigheter som finns på strand- och grundvattenområden.

Utredningsarbetet är möjligt att göra om en tidsbunden projektanställd anställs till ansvarsområdet. Båda projekten kräver fastighetsspecifik inspektion och om de utförs samtidigt ger det synergieffekt.

Byggnadstillsynen:

Att möjliggöra ett elektroniskt särarkiv.

Miljövården:

Uppföljningen av luftkvaliteten (uppföljningsperiod 2019–2023) som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland koordinerar.

Projektet Vesistötalkkari ("gårdskarlar för vattendragen") som är en helhetsbetonad främjare av tillståndet, rekreativ bruket och den biologiska mångfalden av vattendrag samt främjare av miljöfostran och fiskerinäringen (avtalsperiod 2019–2021).

Projektet Nutrinflow Interreg Baltic Sea inom tillrinningsområdet för Lovisaån har som mål att genom praktiska åtgärder minska näringsutsläppen från Lovisaån till Lovisaviken. Projektet slutar 28.2.2019.

Riskbedömning

På grund av det ringa personalantalet är det en förutsättning att alla i organisationen har bred kunskap om sitt och alla andras arbetsuppgifter. En liten organisation är svag vid undantagsfall – även en kort brist på personal försvårar verksamheten märkbart.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarsområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Bostadsmässa 2023	Vi har slutfört bostadsmässa-processen på ett lyckat sätt mellan åren 2019 och 2023.	Stadsdirektören, tekniska nämnden, byggnads- och miljönämnden samt centralen för näringsliv och infra- strukturs direktör, stadsarkitekten och chefen för samhällsteknik
Vi främjar kommuninvånarnas och gemenskapernas möjligheter att påverka genom att öka kommunikationen i applikationer (Morjens) och stadens webbplats.	Gjord / Inte gjord.	Beslutsfattandet är involverande.	Vi utökar kommunikationen för att främja kommuninvånarnas och samfundens möjligheter till interaktion. Vi kommunicerar om ansökningar och beslut på ett lättförståeligt sätt på stadens applikationer (Morjens) och webbplats.
Vi satsar på estetisk miljö.	Vi utvecklar övervakningen av den byggda miljön.	Nämndens rundtur (syn).	Byggnads- och miljönämnden samt ledande byggnadsinspektören
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Vi rekryterar behörig personal.	Vi är en konkurrenskraftig arbetsplats.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vi följer med utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi följer med nya idéer.	Vi väljer goda och ekonomiska idéer som är lämpliga för oss.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer noga med hur ekonomin utvecklas och gör vid behov ändringar.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer

**Anslag som står till förfogande för verksamheten (bindande i förhållande till nämnden)
21151 Byggnadstillsyn och miljövard**

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	306 434	310 811	299 811	302 809	305 837
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-537 482	-578 498	-599 497	-599 497	-599 497
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-231 048	-267 687	-299 686	-296 688	-293 660
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-231 048	-267 687	-299 686	-296 688	-296 660

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter)

	BS 2017	BG 2018	BG 2019
Nettoutgifter/invånare			
– byggnadstillsyn	8,90	7,61	9,41
– miljövard	13,97	10,03	10,55
Tillståndsärenden och utlåtanden			
– byggnadstillsyn	343	330	330
– miljövard	116	130	130
Tillsynsbesök			
– byggnadstillsyn	1 198	1 000	1 000
– miljövard	150	180	180

Ansvarsområdets namn: Stadsplanering

Ansvarsperson: stadsarkitekten

Ansvarsområdets uppgifter

Stadsplaneringsavdelningen har som uppgift att planenligt styra samhällsstrukturen. Markpolitik, fastighetsbildning, tjänster i anknytning till geografisk information samt utarbetande av general- och detaljplaner hör till avdelningens huvudsakliga uppgifter. Avdelningen uppgör och upprätthåller därtill en baskarta. På avdelningen bereds undantagslov, avgöranden som gäller behov av planering, och avdelningen ger bland annat utlåtanden som begärts beträffande bygglov.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Målet för verksamheten är att producera högklassig stadsstruktur och att garantera ett tillräckligt utbud av service-, bostads-, affärs- och arbetsplatstomter samt närreklamationsområden. Vi utvecklar den bebyggda och obebyggda miljön genom att ta hänsyn till de historiska värdena och naturvärdena i området. Vi fortsätter aktiv detaljplanering. Vi inleder systematisk bedömning av detaljplanernas aktualitet. Vi sköter aktivt markpolitik. Vi förstärker GIS-kompetensen. Fastighetsförrättningarna framskrider enligt vad man förutsett och vi sköter fastighetsregistret i enlighet med lagen. Om man beslutar att ansöka om bostadsmässan och mässan godkänns att bli ordnad av Lovisa 2023, kommer projektet att sysselsätta stadsplaneringsavdelningen under planperioden. Under projektets inledande skede ligger arbetets tyngdpunkt vid planläggningen. Efter att detaljplanen har godkänts kommer projektet att sysselsätta avdelningen bland annat vad gäller tomtförsäljning och tomtmarknadsföring.

Förändringar i omvärlden under planperioden

Sedan ingången av 2018 har stadsplaneringsenheten varit en enhet i stället för de tidigare byråerna planläggnings- och arkitektbyrå och byrå för fastighetsdata och geografisk information. Detta möjliggör en effektivare arbetsfördelning mellan de anställda på avdelningen. Ändringen hade inte beaktats i budgeten för 2018, men avsikten är att man i budgeten för 2019 reserverar gemensamma dispositionsmedel för avdelningen, och att alla mål som gäller avdelningen införs under avdelningens nämnd i stället för under separata byråer.

Enligt personalplanen kommer en ny planerare att anställas till avdelningen. Denna person kommer att speciellt sysselsättas med att uppgöra planen för bostadsmässområdet. Syftet är att planen slutförs 2019. Eventuella klagomål om planbeslutet torde behandlas under 2020. Efter detaljplaneprocessen kommer planeraren att sysselsätta sig med att styra utförandet av områdets tomtindelning, att uppgöra gatu- och parkplaner samt med att styra byggandet av bostadsmässområdet i samarbete med den regionala övervakaren som ska anställas i mässorganisationen. Förutom bostadmässoprojektet har staden i framtiden behov bland annat för sådan bedömning av hur à jour de detaljplaner är som förutsätts i markanvändnings- och bygglagen. I Lovisa stad finns rikligt med detaljplaner som uppgjorts då den gamla bygglagen gällde, och tidsenligheten för dessa bör bedömas systematiskt.

Syftet är att verksamhetsmiljön under planperioden ändras så att de lagstadgade uppgifterna skulle handhas av stadigvarande personal och att resurserna skulle vara tillräckliga även för att styra de arbeten som man låter utföra som köpta tjänster. En förbättring av situationen skulle kräva mer personalresurser i synnerhet för behandlingen och utvecklingen av geografiska datauppgifter. Stadsplaneringsenheten strävar även i fortsättningen att sysselsätta såväl praktikanter inom branschen som civiltjänstgörare som är intresserade av branschen.

Upphandlingen av ett system för fjärrstyrd luftfarkost (RPAS) effektiviserar betydligt bland annat processen för uppdateringen av bland annat stamkartan. Med systemet får vi till stöd för stadens olika aktörers planeringsarbete och beslutsfattande med lätthet i egen regi mätexakta

luftbilder som är á jour. Dessutom kan systemet nyttjas i marknadsföringen och turismen, till exempel videor för tomtmarknadsföring, sneda bilder, uppföljningen av uppbyggandet av mässområdet och olika byggprojekt o.d.

Vi fortsätter under kommande verksamhetsperiod den genomgång och utveckling av processer som vi inlett på avdelningen. Genomgången och dokumenteringen av processerna effektiviserar och klargör uppgörandet av arbetsuppgifterna samt främjar det att de vidareutvecklas. Vi har inlett arbetet med en genomgång och utveckling av de processer som anknyter till att ge adresser. Utvecklingen av adressprocesserna kan under kommande period även ses som en uppdatering av guidekartan i samband med arbetet med adresserna och namngivningen.

Vi utvecklar avdelningens kundservice genom att centralisera tjänster till kundservicekontoret Lovinfo. Tillsammans med kundservicekontoret ser vi över de processer som överförs från stadsplaneringsenheten och vi etablerar den rutinmässiga servicen till att genomföras på Lovinfo. Det att vi centraliserar kundservicefunktionerna i Lovinfo ger avdelningen bättre förutsättningar till att koncentrera sig på kärnuppgifterna.

Det att vi övergår till att använda kombinationer av digitala gällande detaljplaner fortsätter under kommande verksamhetsperiod och vi strävar efter att få arbetet slutfört vid sidan om tjänstearbetet under 2019. Då arbetet färdigställts fås planuppgifterna i stadens tjänsteinnehavares och kundservicestället Lovinfos personals användning genom stadens interna system för geografisk information. Kunderna kan ta del av planuppgifter o.d. på en webbaserad karttjänst, vilket minskar betydligt behovet av bland annat planutdrag.

Vi fortsätter att utföra ogjorda fastighetsförrättningar och tomtindelningar inom området som omfattas av stadens registerföring. Vi fortsätter att bilda allmänna områden på detaljplaneområden. Förutsättningarna för att utföra fastighetsförrättningar under den kommande perioden är goda i och med att det nu är två personer som utför dem i stället för den tidigare ena personen.

Under planperioden utvecklar vi tomtmarknadsföringen med beaktande av de marknadsföringskanaler som är i användning. Vi fortsätter marknadsföringen av tomtarna på stadens egen webbaserade tomttjänst och vad gäller valda oblekt även på tjänsten oikotie.fi.

Den aktiva utvecklingen av geografisk data har kommit igång på bra sätt och fortsätts i samarbete med stadens aktörer. Vi arbetar även för att satsa på aktiv utveckling av geografisk data under kommande planeringsperioder. De arbeten som krävs i INSPIRE-direktivet fortsätter vid sidan om övriga arbeten inom ramen för resurserna. Syftet är att vi under den kommande verksamhetsperioden ska göra förbättringen av sådana register som anknyter till geografisk data. Vi inleder överföringen och utvecklingen av utredningar och annan platsspecifik data till digitalt format under den kommande verksamhetsperioden. I framtiden kommer detta att effektivisera fattandet av markanvändningsrelaterade beslut och främja samarbetet mellan stadens aktörer som använder denna information.

Under kommande verksamhetsperiod fortsätter vi den aktiva utvecklingen av GIS-systemets väg- och grönområdestillämpning. Vi fortsätter tillsammans med vattenaffärsverket arbetet med att utveckla mobilanvändningen av geografiska datauppgifter. Detta förbättrar samtidigt ledningskartornas tidsenlighet och användningen av informationen i övriga stadsorganisationer.

Vi har inlett det utvecklingsarbete i Webmap och den webbaserade karttjänsten vilket anknyter till stadens GIS-system och arbetet fortsätter under kommande verksamhetsperiod. Vi fortsätter under början av 2019 att ändra stadens höjdsystem till höjdsystemet N2000.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi skapar en reserv av preliminärt byggda företags- tomter så att det blir snabbare att ta tomterna i användning.	Processen för planändringar betjänar företagens behov.	Vi utvecklar planläggningsprocesserna så att de blir snabbare.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stads- arkitekten och planerarna
	Vi gör det lättare för företag att anskaffa tomter.	Vi styckar och prissätter färdigt en del av industri- tomterna.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, markanvändningsingenjören och fastighetsingenjören
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi effektiviserar tomtmarknadsföringen.	Tomtmarknadsförings- materialet uppdateras för att det ska vara lämpligt för olika marknadsförings- evenemang och -tillfällen.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och markanvändningsingenjören
	Bostadsmässa 2023	Vi har slutfört bostads- mässa-processen på ett lyckat sätt mellan åren 2019 och 2023.	Stadsdirektören, tekniska nämnden, byggnads- och miljönämnden samt centralen för näringsliv och infra- strukturs direktör, stadsarkitekten och chefen för samhällsteknik
Vi utökar användningen av applikationer.	Vi utvecklar GIS-systemet.	Vi utökar de tillgängliga materialen i GIS-systemet och förbättrar registerupp- gifternas aktualitet.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-plane- raren och GIS-ingenjören
	Vi utnyttjar resultaten från enkäter riktade till kom- muninvånarna.	Vi använder GIS-enkäter och mobilapplikationen Morjens Lovisas enkäter i planeringen av markan- vändningen.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten
	Vi tar i bruk ett GIS-base- rat responssystem.	Vi reder ut förutsättning- arna för att ta i bruk ett GIS-baserat responssy- stem.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-plane- raren och GIS-ingenjören
Vi utvecklar den webbase- rade karttjänsten.	Tillgängligheten av plan- uppgifter som är à jour	Vi skapar en plansamman- ställning i vektorform som täcker alla planområden och för in den i den webbase- rade karttjänsten.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, planerarna och GIS-planeraren
	Vi utvecklar det offentliga geodatamaterialet.	Vi undersöker vilka material som bör finnas till- gängliga i den webbase- rade karttjänsten.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten, GIS-plane- raren och GIS-ingenjören
Vi främjar kommuninvå- narnas och gemenskapernas möjligheter att på- verka genom att öka kom- munikationen i applikat- ioner (Morjens) och sta- dens webbplats.	Beslutsfattandet är invol- verande.	Vi utökar kommuni- kationen för att främja kom- muninvånarnas och sam- fundens möjligheter till in- teraktion. Vi kommunicerar om ansökningar och beslut på ett lättförståeligt sätt på stadens applikationer (Morjens) och webbplats.	Byggnads- och miljönäm- nden samt miljövärdsskre- teraren, centralen för nä- ringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarssområ- denas chefer

Vi satsar på estetisk miljö.	Byggandet är estetiskt sett högklassigt.	Vi styr planeringen av grönområden och nivån av byggandet på detaljplanenivån.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten
		Vi satsar på planeringen av bostadsmässaområdet.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Vi rekryterar behörig personal.	Vi är en konkurrenskraftig arbetsplats.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vi följer med utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi följer med nya idéer.	Vi väljer goda och ekonomiska idéer som är lämpliga för oss.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
	Vi producerar geodata med moderna metoder.	Vi upphandlar ett fjärrstyrt luftfarkostsystem (RPAS) för att producera aktuellt och mångsidigt material.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stadsarkitekten och GIS-planeraren
	Vi gör processen för detaljplaner mindre tung.	Vi uppgör detaljplaneändringar stegvis i mån av möjlighet.	Tekniska nämnden samt stadsarkitekten och planerarna
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer noga med hur ekonomin utvecklas och gör vid behov ändringar.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten (bindande i förhållande till nämnden)

21152 Stadsplaneringsavdelningen

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	720 341	699 800	718 800	725 988	733 248
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-888 348	-860 032	-881 337	-811 337	-811 337
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-157 917	-160 232	-162 557	-155 389	-148 129
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-157 917	-160 232	-162 557	-155 389	-148 129

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

Avdelningens	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
PLANLÄGGNINGS- OCH ARKITEKTBYRÅN			
Intäkter	11	5	7
Kostnader	-367	-335	-345
Netto	-356	-330	-338
- Godkända detaljplaner	3 st., 9,7 ha	3 st., 13,8 ha	4 st., ca65 ha
- Godkända stranddetaljplaner	1 st., 8,2 ha	1 st.	1 st.
- Undantagslov och avgöranden som gäller planeringsbehov	12 st.	12 st.	12 st.
- Officiella planutdrag	255 st.	250 st.	250 st.
- Telefonsamtal med kunder och kundbesök i anknäytning till planutdrag	510 st.	500 st.	490 st.
Upphandlingar			
- Småupphandlingar, st./€			
- Nationella upphandlingar, st./€			
- EU-upphandlingar, st./€			

Avdelningens	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
BYRÅN FÖR FASTIGHETSDATA OCH GEOGRAFISK INFORMATION			
Intäkter	709	695	712
Kostnader	-511	-525	-585
Netto	197	170	127
Vinst av tomtförsäljning	207	220	220
Hysesintäkter	431	410	420

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Byggnads- och underhållsavdelningen

Ansvarsperson: chefen för samhällsteknik

Ansvarsområdets uppgifter

Byggnads- och underhållsavdelningen har som uppgift att främja och upprätthålla stadsmiljöns funktionsduglighet, trivsamhet och säkerhet. Målet uppnås genom att man bygger, upprätthåller och förbättrar gatu- och kommunalteknik, grönområden och parker samt genom att man låter bygga lokaler och sörjer för de byggnadsfastigheter som ägs av staden och till dem anknutna lokaltjänster.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten är att

1. använda lokalerna effektivt
2. uppnå målen för att spara energi i enlighet med energiprogrammet
3. stadsbilden är trivsam och att gatunätet är i gott skick.

Förändringar i omvärlden under planeringsperioden och projekt som pågår

1. Projektet för svenska skolcentret (Lovisanejdens högstadiums nybygge och totalrenovering av Lovisa Gymnasium)
2. Projektet för skolcentret i Forsby (Koskenkylän koulus nybygge och totalrenovering av Forsby skola)
3. Istandsättande och byggande av gator i centrum och andra tätorter
4. Att harmonisera skötselnivåerna för de allmänna områdena
5. Lättrafikled i Forsby
6. Preliminärt byggande av industritomter

Bedömning av risker

- Tidtabellerna för byggprojekten drar ut på grund av eventuella besvär.
- Inneluftsfrågor.

(Operativa) nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås samt uppföljning av hur målen nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvarssområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi skapar en reserv av preliminärt byggda företags- tomter så att det blir snabbare att ta tomterna i användning.	Processen för planändringar betjänar företagens behov.	Vi utvecklar planläggningsprocesserna så att de blir snabbare.	Tekniska nämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stads- arkitekten och planerarna
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Bostadsmässa 2023	Vi har slutfört bostadsmässa-processen på ett lyckat sätt mellan åren 2019 och 2023.	Stadsdirektören, tekniska nämnden, byggnads- och miljönämnden samt centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör, stadsarkitekten och chefen för samhällsteknik
Vi försöker i mån av möjlighet spjälka entreprenader i delar så att även mindre entreprenörer kan delta i anbudstävlingar.	Varor, tjänster och entreprenader delas upp i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession.	Vi delar upp upphandlingshelheterna i de fall där motiverade skäl för odelbarhet inte föreligger. Detta möjliggör att lokala små och medelstora företag deltar och fler leverantörer väljs till projekten.	Tekniska nämnden samt lokalchefen och centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör
Vi gör planer för grundliga renoveringar för stadens skolor.	Vi uppgör en ordning enligt brådskanegrad för reparationsbehoven.	Utifrån bedömning av byggnaders skick bedömer vi de största behoven. Vi beaktar även lokalbehoven.	Bildningsnämnden och tekniska nämnden samt bildningschefen och lokalchefen
Vi främjar kommuninvånarnas och gemenskapernas möjligheter att påverka genom att öka kommunikationen i applikationer (Morjens) och stadens webbplats.	Beslutsfattandet är involverande.	Vi utökar kommunikationen för att främja kommuninvånarnas och samfundens möjligheter till interaktion. Vi kommunicerar om ansökningar och beslut på ett lättförståeligt sätt på stadens applikationer (Morjens) och webbplats.	Byggnads- och miljönämnden samt miljövärdsssekreteraren, centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på estetisk miljö.	Underhållet av den byggda miljön	Vi preciserar grönområdenas underhållsområden och underhållsnivåer.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik
Vi utnyttjar tredje sektorn allt mer i att utveckla och sköta områden.	Skötseln av idrottsområden och övriga områden sker i samarbete med tredje sektorn.	Vi förhandlar med tredje sektorn. Vi justerar sättet att ersätta tredje sektorn.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik
Kollektivtrafiken blir bättre.	Bussturer inom staden	Vi prövar nya turer och förbättrar anslutningsparkering.	Tekniska nämnden samt chefen för samhällsteknik
	Vi utvecklar matartrafiken.		
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Vi rekryterar behörig personal.	Vi är en konkurrenskraftig arbetsplats.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer noga med hur ekonomin utvecklas och gör vid behov ändringar.	Centralen för näringsliv och infrastrukturs direktör och ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten 21153 Byggnads- och underhållsavdelningen

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	1 335 425	1 121 650	1 393 300	1 407 223	1 421 305
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk		120 1244	128 000	130 000	130 000
Verksamhetens kostnader	-11 333 024	-11 580 534	-12 355 447	-12 079 000	-11 678 000
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag	-9 997 598	-10 334 534	-10 834 147	-10 541 767	-10 126 695
<i>varav interna</i>					
Verksamhetsbidrag, extern	-9 997 578	-10 834 147	-10 834 147	-10 541 767	-10 126 695

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

Avdelningens	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Nettoutgifter/invånare	690	679	721
Gator som ska underhållas, km	120	120	120
Fastigheter som ska underhållas m ² -vy	ca 92000	ca 92000	ca 92000
Räddningsverksamhet €/invånare	135	133	137
Upphandlingar			
- Småupphandlingar, st./€			
- Nationella upphandlingar, st./€			
- EU-upphandlingar, st./€			

Räddningsväsendet

I byggnads- och underhållsavdelningens budget ingår en reservering på 2 058 767 euro för Räddningsverket i Östra Nylands driftsekonomiutgifter.

INVESTERINGAR

LOVISA STAD, INVESTERINGAR 2019 – 2021

Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningar

Projekt	Kostnads-kalkyl	BG försl. 2019	EP 2020	EP 2021	Långsiktigtidsplan		
					2022	2023	2024
över 100 000 euro projektvis:							
Markanskaffning		400	200	200			
Bostadsproduktion, att höja aktiekapital Lovisa Bostäder Ab, att höja aktiekapital			665				
Drottningstranden	13 000	300	6 000	5 000	1 700		
Att renovera huvudbryggan, gästhamnen Rådhuset	1 100		1 100				
Att sanera lokalerna och tekniken Societetshuset	1 150		150	500	500		
Projektplan 2018 och sanering 2019	800	700					
projekt under 100 000 euro							
Krishanteringsberedskap (reservkraftverk) Campingområdet, inredning av Gula villan Beredskap och apparatupphandlingar för beredskapsplanerna		140	50	50			
		90					
		50	50	50			
Investeringsutgifter totalt:	16 050	1 540	8 165	5 750	2 200	0	0
Investeringarnas finansieringsandelar Försäljning av fastigheter							
Investeringarnas finansieringsandelar totalt:	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsutgifter netto:	16 050	1 540	8 165	5 750	2 200	0	0

Grundtrygghetscentralen

Projekt	Kostnads-kalkyl	BG försl. 2019	EP 2020	EP 2021	Långsiktig tidsplan		
					2022	2023	2024
över 100 000 euro projektvis:							
Hälsovårdscentralen Att reparera fasader	300		300				
Serviceboende, beslut av stadsfullmäktige 20.5.2015 Servicehuset Lyckan, utbyggnad, 2017–2019	3 050	3 050					
Taasiagårdens tilläggsflygel	1 500		100	1 400			
projekt under 100 000 euro (grundtrygghetscentralen)							
projekt under 100 000 euro (lokalservicen) Sprinklersystem		10					
Laddningsplats för elbil		10					
Investeringsutgifter totalt:	3 350	3 060	400	1 400	0	0	0
Investeringarnas finansieringsandelar Investeringarnas finansieringsandelar to- talt:	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsutgifter netto:	3 350	3 060	400	1 400	0	0	0

Bildningscentralen

Projekt	Kostnads-kalkyl	BG	Långsiktig tidsplan				
		försl. 2019	EP 2020	EP 2021	2022	2023	2024
över 100 000 euro projektvis:							
Välfärdshall	11 000	150				200	10 650
Projektplan, till exempel idrott, kultur, bibliotek							
Energisparande investeringar	200	200					
Hembacka daghem: Ventilationen ska förnyas							
Harjurinteen koulu (gamla delen)	6 000	3 000	3 000				
Projektplan + genomförande/grundlig renovering + tilläggsbyggnad							
Harjurinteenkoulu (nya delen)	1500	1 500					
Kirkonkylän koulu	250		250				
Att grundligt renovera lokaler och fasader							
Strömfors kyrkby, närmotionsplats	250	250					
Att sammanslå idrottsplan, rink och närmotionsplats							
Isnäs, närmotionsplats	250		250				
Tessjö, att iståndsätta närmotionsplats	100			100			
Lovisa svenska skolcentrum	16 863	1 000	3 985				
Lovisanejdens högstadium, ny skolbyggnad och Lovisa Gymnasium, grundlig renovering							
2017 Att planera projektet (egen balansräkning)	300						
Byggandet (egen balansräkning)	340						
2018 Grundlig renovering, investeringsanslag (egen balansräkning)	4 645						
Nybyggnadens andel, finansieras med leasingfinansiering	10 978						
Lösöre (Lovisa Gymnasium och Lovisanejdens högstadium), leasingfinansiering	600						
Produktion för eget bruk - ska ännu delas ut till projekten!!	127						
Skolcentret i Forsby	9 643	1 433	1 400				
2017 Att planera projektet (egen balansräkning)	250						
2018 Grundlig renovering, investeringsanslag (egen balansräkning)	2 833						
Nybyggnader, leasingfinansiering	5 900						
Lösöre, leasingfinansiering	300						
Daghemsinvesteringar							
Daghem (projektplan för nytt daghem)	5 500	150	2 450	2 900			
Stadsfullmäktige beslutar om eventuella daghems-investeringar då beslut fattats om utredningen av daghemsnätet.							
projekt under 100 000 euro (lokalservicen+bildningscentr.)							
Iståndsättning av fasader, flera objekt		200					
Att förbättra säkerhet och synlighet på gårdar och områden		60					
Att sanera automationssystem		20					
För verksamhetsställen lokalarrangemang		70					
Investeringsutgifter totalt:	45 656	8 033	11 685	3 250	450	10 650	0
Investeringarnas finansieringsandelar							
Närmotionsplatser, understöd 30 %	-180	-75	-75	-30			
Investeringarnas finansieringsandelar totalt:	-180	-75	-75	-30	0	0	0
Investeringsutgifter netto:	45 476	7 958	11 610	3 220	450	10 650	0

Tekniska centralen

Projekt	Kostnads-kalkyl	BG					Långsiktig tidsplan	
		förl. 2019	EP 2020	EP 2021	2022	2023	2024	
över 100 000 euro projektvis:								
Grundlig renovering av Drottninggatan	700	300	400					
Norra delen av Gråberg, att bygga gator	700	300		400				
Att utveckla övriga stadsdelars bostadsområden	400	200	200					
Att totalrenovera utomhusbelysning	600	200	200	200				
Gator på affärs- och industriområden	600	200	200	200				
Möjliggör att affärsverksamhet och industri etablerar sig i Lovisa och ger beredskap för att ge infrastruktur för de nya företagen.								
Tekniska centralens arbetsmaskin		100	200					
Lättrafikled, Forsby	750	750						
Lättrafikled vid landsväg 176, Kuggom–Hardom	1 200	50		580	570			
Att preliminärt bygga affärs- och industriområden	1 000	400	300	300				
Ambulansstation/Forsby	230	230						
projekt under 100 000 euro (lokalservicen)								
Att förnya fastighetsautomatiksystem		30	30	30				
projekt under 100 000 euro (samhällstekniken)								
Skåpbil		40						
Grundlig renovering av gator		500						
Planering av gator		50						
Grundlig renovering av broar		100						
Permanent beläggning, tätorter		1 000						
Tekniska centralens maskiner		80						
Grundlig renovering av bryggor		20						
Parker		65						
Lekplatser		80						
Högeffektiv klippare		40						
Att förbättra åsens rekreations- och turistvärden		80						
Anslutningsparkeringen i Gammelby		60						
projekt under 100 000 euro (planläggningen)								
RPAS-projektet (upphandling av fjärrstyrd flygfarkost)		60						
Lovisavikens östra strand, planläggning								
Investeringsutgifter totalt:	8 435	4 985	3 530	3 710	2 570	0	0	
Investeringarnas finansieringsandelar totalt:	0	0	0	0	0	0	0	
Investeringsutgifter netto:	8 435	4 985	3 530	3 710	2 570	0	0	

Stora projekt

Projekt	Kostnads-kalkyl	BG	Långsiktig tidsplan				
		försl. 2019	EP 2020	EP 2021	2022	2023	2024
Bostadsproduktion, att höja aktiekapital	1 200		665				
Drottningstranden	13 000	300	6 000	5 000	1 700		
Servicehuset Lyckan, utbyggnad, 2017–2019	3 050	3 050					
Taasiagårdens tilläggsflygel	1 500		100	1 400			
Välfärdshall	11 000	150			200	10 650	
Harjurinteen koulu (gamla delen)	6 000	3 000	3 000				
Lovisa svenska skolcentrum	16 863	1 000	3 985				
Lovisanejdens högstadium, ny skolbyggnad och Lovisa Gymnasium, grundlig renovering							
2017 Att planera projektet (egen balansräkning)	300						
Byggandet (egen balansräkning)	340						
2018 Grundlig renovering, investeringsanslag (egen balansräkning)	4 645						
Nybyggnadens andel, finansieras med leasingfinansiering	10 978						
Lösöre (Lovisa Gymnasium och Lovisanejdens högstadium), leasingfinansiering	600						
Produktion för eget bruk - ska ännu delas ut till projekten!!	127						
Skolcentret i Forsby	6 200	1 433	1 400				
2017 Att planera projektet (egen balansräkning)	250						
2018 Grundlig renovering, investeringsanslag (egen balansräkning)	2 833						
Nybyggnader, leasingfinansiering	5 900						
Lösöre, leasingfinansiering	300						
Daghemsinvesteringar 2017–2020	5 500	150	2 450	2 900			
Lättrafikled vid landsväg 176, Kuggom–Hardom	1 200	50		580	570		
Totalt:	50 818	9 133	17 600	9 880	2 470	10 650	0

Staden totalt:

Projekt	Kost- nads- kalkyl	BG försl. 2019	Långsiktig tidsplan					
			EP 2020	EP 2021	2022	2023	2024	
Investeringsutgifter totalt:								
Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen	16 050	1 540	8 165	5 750	2 200			
Grundtrygghetscentralen	3 350	3 060	400	1 400				
			11				10	
Bildningscentralen	45 656	8 033	685	3 250	450	650		
Tekniska centralen	8 435	4 985	3 530	3 710	2 570			
			23	14			10	
Investeringsutgifter totalt:	73 491	17 618	780	110	5 220	650	0	
Investeringsinkomster totalt:								
Allmänna förvaltningen och koncernförvaltningen	0							
Grundtrygghetscentralen								
Bildningscentralen	-180	-75	-75	-30				
Tekniska centralen								
Investeringsinkomster totalt:	-180	-75	-75	-30	0			
			23	14			10	
STADEN TOTALT, NETTO:	73 311	17 543	705	080	5 220	650	0	

VATTENAFFÄRSVERKET, INVESTERINGAR 2019–2024

Projekt	Kost- nads- kalkyl	BG försl. 2019	Långsiktig tidsplan					
			EP 2020	EP 2021	plan 2022	2023	2024	
över 100 000 euro projektvis:								
Att sanera gamla ledningar	400	600	900	1 000	1 000	1 000		
Stomlinjer Pernå–Lovisa	2 000							
Stomlinje Forsby–Liljendal		800						
över 100 000 euro projektvis:	240	200	300	200	200	200		
Tomtanslutningar, vatten och avlopp		10						
Industriområden		40						
Bostadsområden		100						
Avloppspumpverk								
Avloppsreningsverk		50						
Dagvattenledning								
Vattenaffärsverket, utgifter totalt:	2 640	1 600	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	0
Investeringarnas finansieringsandelar								
Vattenaffärsverket, inkomster totalt:								
Vattenaffärsverket, investeringsutgifter netto:	2 640	1 600	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	0

PERSONALPLANER

PERSONALEN

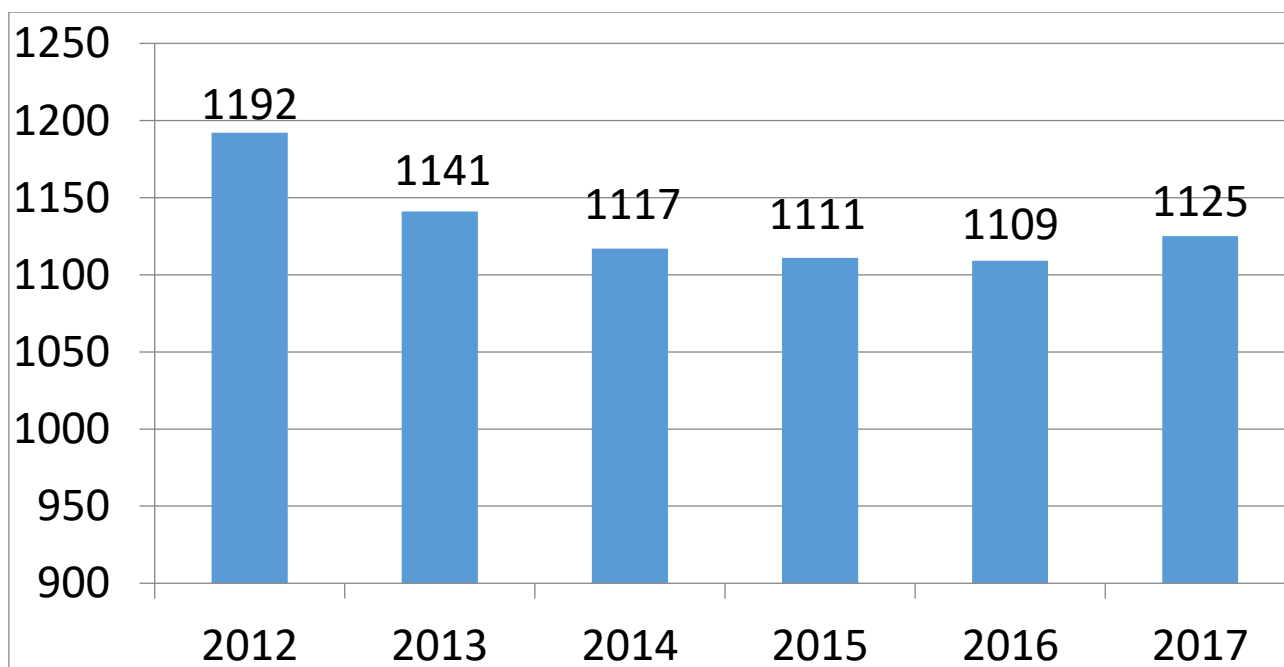
Personalplaneringen 2019–2021

Lovisa stads verksamhet kommer att organiseras från och med ingången av 2019 i enlighet med den förnyade organisationsstrukturen. I den nya organisationen är antalet direktörer fyra i stället för de tidigare sex. Antalet chefer minskar också och teamen blir större. För de anställdas del syns organisationsreformen närmast i att chefen, enhetens namn eller platsen på arbetsplatsen kan förändras. I samband med organisationsreformen minskar inte personalantalet. I ordnandet av arbetet i den nya organisationen tar man dock hänsyn till möjligheterna att omorganisera uppgifter och förbättra verksamhetens effektivitet i samband med pensioneringar och övrig omsättning av personalen. Antalet anställda förväntas på så sätt minska gradvis under de kommande åren.

Vi utvecklar ledningen och beaktar främjandet av arbetshälsa. Vi vill göra personalens kunskande starkare och mångsidigare.

Det uppkommer fortfarande rekryteringsbehov, till den del det är nödvändigt att ersätta avgående resurser, genom bortfall på grund av pensionering och övrig personalomsättning. Tillsättningen av tjänster och uppgifter baserar sig på förfarandet om tillsättningstillstånd och mer detaljerade bestämmelser som anknyter till detta ges i budgetens verkställighetsdirektiv.

Enligt Kevas prognoser om pensionsbortfall uppskattas det att inalles 35–40 personer avgår årligen med ålderspension under 2019–2025. Med anledning av pensionsreformen 2017 stiger de lägsta pensionsåldrarna stegvis enligt födelseåret. Det är möjligt att flexibelt avgå med pension vid 63–70 års ålder, varför det är svårt att förutse det årliga pensionsbortfallet.

Lovisa stads personal utan affärsverket (ordinarie och visstidsanställda, exkluderande bisysslor) åren 2012–2017 (enligt läget 31.12.).

Yhteenveto keskusten henkilöstösuunnitelmista 2019

	<i>Henkilö- työvuodet / Årsverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / Årsverken 2018</i>	<i>Henkilö- työvuodet / Årsverken 2019</i>	<i>Muutos / Förän- dring 2018- 2019</i>
Kaupunginikansliakeskus. yhteensä / Standskans- licentralen, sammanlagt	171,3	182,3	179,7	-2,6
Perusturvakeskus, yhteensä / Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	331,4	321,9	324,9	3,0
Sivistys ja hyvinvointikeskus, yhteensä / Centralen bildning och välfärd, sammanlagt	389,7	414,5	416,2	1,7
Elinkeino- ja infrastukturikeskus, yhteensä / Centralen näringsliv och infrastruktur, samman- lagt	71,1	74,0	76,5	2,5
Koko kaupunki, yhteensä / Hela staden, sammanlagt	963,5	992,7	997,3	4,6

Bilaga, godkänd X.X.2018 av direktionen vid Affärsverket Lovisa Vatten

AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN

BUDGET 2019 EKONOMIPLAN 2020–2021

Bilagor

- investeringsprogram år 2019
- resultat och finansieringskalkyl

BESLUT (behandlad av direktionen vid mötet X.X.2018)

Affärsverket Lovisa Vatten

Ansvarsperson: direktören för Affärsverket Lovisa Vatten

Det av Lovisa stad ägda Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten fungerar underställd stadsstyrelsen som ett i kommunlagens 410/2015 kapitel 9 avsett kommunalt affärsverk. Verkets uppgift är att omhändera vatten- och avloppsvattenverksamheten inom sitt verksamhetsområde enligt av stadsfullmäktige ställda målsättningar. Fullmäktige har definierat, att resultatet för räkenskapsåret 2019 skall vara minst +50 000 euro, under planperioden kunna täcka det ackumulerade underskottet, investeringarnas sammanlagda mängd är bindande och det bindande målet för finansieringsdelen är det maximala beloppet lån som beviljas verket.

Detta innebär att verket levererar vatten åt konsumenterna enligt i avtalen nämnda villkor och avleder spillvatten från fastigheterna till reningsverken för rengöring enligt tillståndsvillkoren. Affärsverkets Lovisa Vattens verksamhet skall vara ekonomiskt lönsamt för att verket skall kunna klara av alla sina skyldigheter. Affärsverket Lovisa Vatten uppbär följande avgifter av konsumenterna för att täcka alla drifts- och kapitalkostnader: vattenavgift, avloppsvattenavgift, grundavgift, anslutningsavgift och mottagningsavgift vid mottagning av slam.

Dessutom som en ny inkomstkälla är intäkterna från dagvattenavtalet som uppgörs med Lovisa stad. Kundunderlaget har inte ökat på prognostiserat sätt utan fakturerade vatten- och avloppsvattenmängder har under senaste åren minskat betydligt. För år 2015 justerades tarifferna och avgifterna med 10 procent. För år 2016, 2017 och 2018 gjordes inga prisjusteringar. Tidpunkten för en eventuell prisjustering för år 2019 är då bokslutsuppgifterna för år 2018 är klara. Vissa eventuella prisjusteringar görs under år 2019, åtminstone dagvattenavgiftens införande kommer att inverka på storleken av avloppsvattenavgiften

Affärsverket Lovisa Vatten består av tre enheter:

- 1 Förvaltning**
- 2 Vatten**
- 3 Avloppsvatten**

Dessa verksamhetsenheter är uppdelade i flera kostnadsställen (projekt).

1 FÖRVALTNING

VERKSAMHET

- Direktion
- Förvaltningspersonal

MÅLSÄTTNINGAR

Fortsatt uppbyggande av en välfungerande förvaltning och en bra image för Affärsverket Lovisa Vatten. Aktivt utveckla verksamheten inom sitt eget verksamhetsområde och utöva fortsatt samarbete med vattenandelslagen inom stadens område enligt utvecklingsplanen för vattenförsörjningen i Lovisa stad. Samarbetet med stadens tekniska verk strävar man till att ytterligare förbättra.

Direktionen består av fem ordinarie medlemmar med lika många suppleanter. Till förvaltningspersonalen hör direktören för affärsverket, ekonomisekreteraren, och byråsekreteraren.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, EKONOMIPLANEN 2019–2021

Ett viktigt tyngdpunktsområde är att minska mängden läckagevatten i vatten- och speciellt avloppsvattennätet. Sanering av gammalt nätverk underlättar problemet med vattenläckage. För fastigheter som är anslutna till dagvattennätet är det utomordentligt viktigt att dagvattenkloaken avskiljs från avloppsvattennätet för att uppnå målen. Uppgörande av dagvattenavtal med Lovisa stad och till verksamheten hörande organisering.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, BUDGETEN 2019

Slutförande av projektet med överföringslinje på Pernå område i enlighet med fattade beslut. Planering och verkställighet om rivningen av gamla reningsverk som tagits ur bruk.

	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Affärsverksamhetens inkomster	170				
Affärsverksamhetens utgifter (inkl. övriga utgifter)	-165 805	-285 151	-284 990	-284 990	-284 990
Avskrivningar och nedskrivningar					
Rörelseöverskott (-underskott)	-165 634	-285 151	-284 990	-284 990	-284 990

2 VATTEN

VERKSAMHET

Anskaffning av vatten, dess behandling, distribution och försäljning till kunderna hos Affärsverket Lovisa Vatten sker i början av år 2019 till priset av 1,79 €/m³ + moms (24 %) även som avtalsenlig leverans av vatten till områdets vattenandelslag. En fortlöpande iakttagelse av taxorna bör ske och nödvändiga korrigeringar skall vidtagas då situationen det kräver.

MÅLSÄTTNINGAR

Distribution av vatten som fyller kvalitetskriterierna för dricksvatten för alla kunder inom verksamhetsområdet och för andelslagen.

Personalen består av driftschef, vattenserviceplanerare, VVS-granskare och driftspersonal. De arbetar till hälften för avloppsverket.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, EKONOMIPLANEN 2019–2021

Överföringslinje mellan Forsby och Liljendal verkställs samt nätverken i Pernå området sammanslås med Lovisa centrum området och slutförs funktionellt.

Befintligt gammalt vattennätverk saneras och man förbereder sig för stadens eventuella beslut om nya bostadsområden.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, BUDGETEN 2019

Överföringslinje mellan Forsby och Liljendal byggs.

Affärsverket Lovisa Vatten levererar sina kunder ca 950 000 m³ vatten varav ca 580 000 m³ köps av Lovisanejdens Vatten Ab och resten pumpas från egna vattentag av vilka fem är i ständigt bruk och fem i reserv.

	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Affärsverksamhetens inkomster	1 665 867	1 760 598	1 810 050	1 810 050	1 810 050
Affärsverksamhetens utgifter (inkl. övriga utgifter)	-970 709	-1 001 615	-1 022 311	-1 022 311	-1 022 311
Avskrivningar och nedskrivningar	-454 934	-440 000	-440 000	-440 000	-440 000
Rörelseöverskott (-underskott)	240 225	318 983	347 739	347 739	347 739

3 AVLOPPSVATTEN

VERKSAMHET

Överföring av avloppsvatten från kunderna och behandling av detsamma enligt miljötillstånden för Lovisa Vattenaffärsverk till ett pris av 2,51 €/m³ + moms (24 %) vid årets 2019 början enligt affärsverkets taxa samt även mottagandet av avloppsvatten, förmedling och behandling enligt avtal med andelslagen. Vid Vårdö reningsverk mottages dessutom slam. En granskning av taxorna bör ske fortlöpande och korrigeringar skall vidtagas då situationen det kräver.

Personalen består av reningsverksskötare, driftschef, vattenserviceplanerare och driftspersonal. De arbetar till hälften för vattenverket.

MÅLSÄTTNINGAR

Affärsverkets Lovisa Vattens uppgift beträffande avloppsverksamheten är att behandla avloppsvattnet som uppkommer på stadens område i varje reningsverk enligt miljötillstånden.

Försäljning av underhåll- och driftservice av dagvattennätet enligt kontraktet som uppgörs med Lovisa stad.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, EKONOMIPLANEN 2019–2021

Sanering av avloppsvattennätet för att minska mängden läckagevatten fortsätter under hela planperioden. Rivning av gamla reningsverk i Pernå samt Strömfors slutförs.

TYNGDPUNKTSOMRÅDE, BUDGETEN 2019

Reservation för överföringslinje av avloppsvatten mellan Forsby och Liljendal byggs.

Vid reningsverken för Affärsverket Lovisa Vatten mottas och behandlas ca 1 700 000 m³ avloppsvatten varav ca 1 630 000 m³ vid Vårdö reningsverk och ca 70 000 m³ i Liljendal. Uppskattningen grundar sig på förverkligandet åren 2010-2017.

	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Affärsverksamhetens inkomster	2 006 020	2 067 754	2 080 950	2 080 950	2 080 950
Affärsverksamhetens utgifter (inkl. övriga utgifter)	-1 236 988	-1 272 036	-1 319 001	-1 319 001	-1 319 001
Avskrivningar och nedskrivningar	-623 411	-620 000	-620 000	-620 000	-620 000
Rörelseöverskott (-underskott)	145 620	175 718	141 949	141 949	141 949

4 DAGVATTEN

Driftsansvaret för dagvatten torde flyttas under år 2019 till stadens tekniska central. Enligt lagstiftningen kräver dagvattnet en differentierad ekonomienhet som kommer att tillhöra staden. Staden kommer att fakturera dagvattenavgift av kommuninvånarna, varav en del kontoöverförs åt vattenaffärsverket för underhåll av dagvattennätet.

Mellan staden och vattenaffärsverket torde man under år 2019 uppgöra ett avtal, var man kommer överens om behandlingen av dagvatten på vattenaffärsverkets verksamhetsområden (stadens detaljplansområde) och om ersättning för där av föranledda kostnader. Avtalet kommer att grunda sig på en dagvattenplan, var man tar ställning till hela dagvattenbehandlingen i Lovisa stad samt till täckandet av därav föranledda kostnader.

Kostnadsstället för avloppsvattenhantering innehåller behandlingen av dagvatten. De av dagvatten föranledda kostnaderna täcks genom dagvattenkostnader som debiteras av staden, detta medför driftslättnader vid kostnadsstället för avloppsvattenhantering och lättnader i avgifterna för avloppsvatten.

AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN SAMMANLAGT

	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Affärsverksamhetens inkomster	3 672	3 828	3 891	3 891	3 891
Affärsverksamhetens utgifter (inkl. övriga utgifter)	-2 390	-2 559	-2 626	-2 626	-2 626
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 078	-1 060	-1 060	-1 060	-1 060
Rörelseöverskott (-underskott)	204	210	205	205	205
Finansiella inkomster och utgifter	-44	-55	-52	-52	-52
Extraordinära inkomster och utgifter	-10	-100	-100	-100	-100
Förändring av reserveringar och fonder	+20	+20	+20	+20	+20
Över-/underskott	170	74	73	73	73

INVESTERINGSPROGRAM ÅREN 2019–2021

VATTENVERKET	2019	2020	2021
Sanering av gamla ledningar	300 000	500 000	500 000
Tomtanslutningar	10 000	10 000	
Bostadsområden	50 000	50 000	100 000
Industriområden	20 000	40 000	
Stomlinjer Forsby - Liljendal	400 000		
Totalt	780 000	600 000	600 000

Överföringslinje mellan Forsby och Liljendal byggs för att förbättra leveranssäkerheten av bruksvatten i Pernå området och Lovisa centrum området, också Lovisanejdens Vatten Ab deltar i projektet med sin insats.

Saneringen av gamla gjutjärnsrör fortsätter. Några nya större objekt gällande områdes- och tomtanslutningar har inte beaktats utan finansieringen av dessa bör skötas separat.

AVLOPPSVERKET	2019	2020	2021
Sanering av gamla ledningar	300 000	400 000	500 000
Tomtanslutningar		20 000	
Bostadsområden	50 000	50 000	100 000
Industriområden	20 000	30 000	
Reningsverk	50 000	50 000	
Avloppspumpstationer		50 000	
Stomlinjer Forsby - Liljendal	400 000		
Totalt	820 000	600 000	600 000

Vid sidan av vattenöverföringslinjen mellan Forsby och Liljendal byggs för framtiden avloppsvattenlinje för reservation. Saneringen av gamla gjutjärnsrör fortsätter.

AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN RESULTATRÄKNING					
	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Omsättning	3 663 985	3 828 352	3 891 000	3 891 000	3 891 000
Verksamhetens övriga inkomster	8 071				
Stöd och bidrag från kommunen					
Material och tjänster					
Material, förnödenheter och varor	-850 864	-894 600	-943 200	-943 200	-943 200
Köp av tjänster	-668 501	-714 422	-769 922	-769 922	-769 922
Personalkostnader					
Löner och arvoden	-615 526	-681 550	-691 400	-691 400	-691 400
Personalbikostnader	-162 422	-177 395	-174 080	-174 080	-174 080
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt pla	-1 078 345	-1 060 000	-1 060 000	-1 060 000	-1 060 000
Övriga rörelsekostnader	-93 508	-90 835	-47 700	-47 700	-47 700
Rörelseöverskott (-underskott)	203 890	209 550	204 698	204 698	204 698
Finansiella intäkter och -kostnader					
Ränteintäkter (interna)		2 000			
Övriga finansiella intäkter	11 189	4 000	9 300	9 300	9 300
Till kommunen betalda räntekostnader	-22 598		-9 940	-9 940	-9 940
Till övriga betalda räntekostnader	-11 636	-55 000	-30 000	-30 000	-30 000
Ersättning för grundkapital	-14 668		-14 700	-14 700	-14 700
Övriga finansieringsutgifter	-6 363	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Rörelseöverskott -(underskott) före extraord. och reserveringar	159 814	153 550	152 358	152 358	152 358
Extraordinära poster	-9 748	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Överskott/underskott före extraordinära poster	150 066	53 550	52 358	52 358	52 358
Ökning(-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	170 338	73 550	72 358	72 358	72 358

**AFFÄRSVERKET LOVISA VATTEN FI-
NANSIERINGSKALKYL**

	BS 2017	BG 2018	BG 2019	EP 2020	EP 2021
Kassaflödet i verksamheten	1 228 410	1 113 500	1 112 358	1 112 358	1 112 358
Rörelseöverskott / -underskott	203 890	209 500	204 698	204 698	204 698
Avskrivningar och nedskrivningar	1 078 345	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000
Finansiella intäkter och kostnader	-44 076	-56 000	-52 340	-52 340	-52 340
Extraordinära kostnader	-9 748	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Korrektivposter till internt tillförda medel					
Investeringarnas kassaflöde	-2 727 794	-1 840 000	-1 600 000	-1 200 000	-1 200 000
Investeringausgifter	- 3 007 915	-1 840 000	-1 600 000	-1 200 000	-1 200 000
Finansieringsandelar för investeringar	280 121				
Inkomster från överlåtelse av tillgångar					
Kassaflödet i verksamheten och investeringarna	-1 499 383	-726 500	-487 642	-87 642	-87 642
Finansieringens kassaflöde					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåning till kommunen					
Ökning av utlåning till andra	-15 870				
Minskning av utlåningen till kommunen					
Minskning av utlåningen till andra					
Förändringar i lånestocken					
Ökning av långfristiga lån från kommunen	2 000 000	1 800 000	1 200 000	1 000 000	1 000 000
Ökning av långfristiga lån från andra					
Minskning av långfristiga lån från kommunen	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Minskning av långfristiga lån från andra					
Förändringar av kortfristiga lån från kommunen	-2 005 929				
Förändringar av kortfristiga lån från andra					
Förändringar i eget kapital					
Övrig förändring i likviditeten	-201 311				
Förändring i likviditeten	-2 222 493	573 500	612 358	412 358	412 358